

Державна архівна служба України

**Український науково-дослідний інститут архівної справи та
документознавства**

**Галузевий центр науково-технічної інформації з архівної
справи та документознавства**

**Бюлетень Галузевого центру науково-технічної інформації з
архівної справи та документознавства**

Вип. 2 (24)

III–IV квартал 2015 р.

Київ

2015

Бюлетень Галузевого центру науково-технічної інформації з архівної справи та документознавства. Вип. 2 (24) / Держ. арх. служба України, Укр. наук.-дослід. ін-т арх. справи та документознавства, Галуз. центр наук.-техн. інформації з арх. справи та документознавства ; уклад.: А. А. Майстренко, Г. І. Калінічева, Р. В. Романовський, А. І. Титаренко – Київ, 2015. – 106 с.

Випуск Бюлетеня Галузевого центру науково-технічної інформації з архівної справи та документознавства (ГЦНТІ АСД) містить інформаційно-аналітичний огляд сучасного стану нормативно-правового забезпечення електронного документообігу та матеріали до бібліографії з проблем архівознавства та архівної справи в Україні за 2014 рік. Матеріали Бюлетеня можуть бути використані в роботі керівництва Державної архівної служби України, працівників архівних установ, науковців УНДІАСД та інших галузевих та академічних НДІ, викладачів вищих навчальних закладів, дослідників, аспірантів.

ЗМІСТ

Передмова	5
I. Нормативно-правове забезпечення електронного документообігу в Україні: інформаційно-аналітичний огляд	6
Перелік нормативно-правових актів України, що стосуються електронного документообігу	30
II. Архівознавство та архівна справа в Україні: матеріали до бібліографії за 2014 рік	41
1. Архівна наука та освіта	42
1.1. Архівна наука	42
1.2. Архівна термінологія	43
1.3. Архівна освіта	43
2. Історія, організація та діяльність архівних установ України	44
2.1. Історія архівної справи в Україні	44
2.2. Загальні питання діяльності архівних установ	48
2.3. Правові аспекти архівної справи	50
2.4. Організація архівних документів	50
2.5. Формування Національного архівного фонду та комплектування архіву	51
2.6. Облік архівних документів	51
2.7. Забезпечення збереженості архівних документів	51
2.8. Архівне описування та довідковий апарат архівів	54
2.9. Використання інформації архівних документів	55
2.10. Інформатизація архівної справи. Електронні архіви	56
3. Публікації про склад та зміст фондів архівних установ	59
3.1. Міжархівні довідники та огляди	59
3.2. Центральні державні архівні установи	64

3.3. Місцеві державні архівні установи	71
3.4. Галузеві державні архіви	79
3.5. Архівні зібрання установ НАН України, музеїв, бібліотек	79
3.5.1. Архівні зібрання установ НАН України	79
3.5.1.1. Науковий архів Інституту археології НАН України	79
3.5.1.2. Національна бібліотека України ім. В. І. Вернадського	80
Інститут архівознавства НБУВ	80
Інститут рукопису НБУВ	82
3.5.1.3. Львівська національна наукова бібліотека України ім. В. Стефаника	84
3.5.2. Музеї та бібліотеки	84
3.5.3. Приватні архіви	89
4. Архівознавство та архівна справа за кордоном	90
5. Зарубіжна архівна україніка	91
5.1. Проблеми повернення архівної україніки	92
5.2. Огляди зібрань архівної україніки в країнах світу	92
6. Персоналії	102
7. Конференції, наради, семінари	104
8. Бібліографічні посібники	105
9. Рецензії	105

ПЕРЕДМОВА

Бюлетень Галузевого центру науково-технічної інформації з архівної справи та документознавства призначений для інформаційного забезпечення основних напрямів діяльності архівних установ актуальною аналітичною, реферативною, оглядовою, бібліографічною інформацією з питань архівної справи та документознавства.

Перша частина пропонованого увазі Бюлетеня ГЦНТІ присвячена актуальним проблемам нормативно-правового забезпечення електронного документообігу та складається з інформаційно-аналітичного огляду «Нормативно-правове забезпечення електронного документообігу в Україні», переліку нормативно-правових актів України, що стосуються електронного документообігу.

У другій частині представлено матеріали до бібліографії з проблем архівознавства та архівної справи в Україні за 2014 рік. До бібліографії включено документальний масив публікацій що вийшли в Україні та за її межами, систематизовані за тематичними розділами.

I. НОРМАТИВНО-ПРАВОВЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЕЛЕКТРОННОГО ДОКУМЕНТООБІГУ В УКРАЇНІ: ІНФОРМАЦІЙНО-АНАЛІТИЧНИЙ ОГЛЯД

Актуальність. Впродовж останніх десятиріч в Україні спостерігається поступальний розвиток інформаційної сфери як особливої системи суспільних відносин, що виникають в усіх сферах життя та діяльності людини, суспільства і держави в результаті одержання, використання, поширення та зберігання інформації.

В Україні все активніше використовуються електронні документи. З розвитком комп'ютерної техніки та комунікаційних інформаційних мереж виникла можливість обміну документованою інформацією без використання паперу, тобто в електронно-цифровій формі. З'явився новий тип документації, який необхідно зберігати як у процесі діловодства, так і в архівах.

Практична робота з розвитку та впровадження інформаційних технологій у різні сфери життя і діяльності сучасного суспільства повинна спиратися на певну державну політику, яка полягає у формуванні нормативно-правових засад керування електронними документами. Ця робота проводиться в багатьох країнах світу та особливо активізувалася в останні десятиліття у зв'язку з тим, що у більшості країн були прийняті законодавчі акти про електронні документи, електронні підписи та електронне урядування.

Зазначене актуалізує необхідність дослідження особливостей нормативно-правового регулювання електронного документообігу в Україні.

Різним аспектам нормативно-правового забезпечення електронного документообігу присвячено роботи вчених І. В. Аристової¹, К. І. Белякова², В. М. Брижка³, М. Б. Вітера⁴, В. Д. Гавловського⁵, К. Т. Лютенко⁶,

¹ *Аристова И. В.* Информационное общество и государственная информационная политика // Вестник Запорожского юридического института. - 2000. - № 2 (32). - С. 13-20; *Аристова И. В.* Государственная информационная политика : организационно-правовые аспекты : монография / за общей ред. О. М. Бандурки. – Харьков : Ун-т внутренних дел, 2000. - 368 с.; *Аристова И. В.* Становление и развитие информационного государства: методологические принципы // Власть и общество: проблемы взаимодействия : материалы Всеукр. науч.-практ. конф. – Запорожье : Изд-во юрид. ин-та МВД Украины, 2005. - С. 137-139.

² *Беляков К. И.* Інформаційно-правові дослідження: походження, становлення, стан та перспективи розвитку // Інформація і право. – 2011. – № 2. - С. 4-12.

³ *Брижко В. М.* Інформаційне суспільство : Дефініції: людина, її права, інформація, інформатика, інформатизація, телекомунікації, інтелектуальна власність, ліцензування, сертифікація, економіка, ринок, юриспруденція / В. М. Брижко, О. М. Гальченко, В. С. Цимбалюк, О. А. Орехов, А. М. Чорнобров. – Київ : Інтеграл, 2002. - 219 с.

⁴ *Вітер М. Б.* Правове регулювання електронної інформаційної взаємодії державних органів // Правова інформатика. - 2013. - № 3. - С. 26-34.

⁵ *Гавловський В. Д.* Інформатизація управління соціальними системами: організаційно-правові питання теорії і практики : навч. посіб. / В. Д. Гавловський, Р. А. Калюжний,

Р. А. Калюжного⁷, П. С. Клімушина⁸, Ю. С. Ковтанюка⁹, Б. А. Кормича¹⁰, М. В. Ларіна¹¹, М. В. Мордвинцева¹², О. В. Музичук¹³, А. М. Новицького¹⁴, М. Швець¹⁵ та інших.

Метою інформаційно-аналітичного огляду є визначення основних напрямів нормативно-правового забезпечення електронного документообігу в Україні.

Мета обумовлює такі **завдання**:

1) визначити нормативно-правові акти України щодо проблем електронного документообігу (Закони України, постанови та розпорядження Кабінету Міністрів України, Національні програми, концепції, стратегії; укази Президента України тощо); 2) проаналізувати зміст основних нормативно-правових актів України; 3) визначити основні проблеми стану електронного документообігу в Україні.

В. С. Цимбалюк, Ю. В. Ящурицький, М. В. Гуцалюк ; Міжрегіон. акад. упр. персоналом. - Київ, 2003. - 332 с.

⁶ *Лютенко К. Т., Яковлев С. В.* Електронний документообіг в Україні: проблемні аспекти // Наукові записки НаУКМА. - Київ, 2012. – Т. 129 : Юрид. науки. – С. 100–103.

⁷ *Калюжний Р. А.* Інформаційне забезпечення управлінської діяльності в умовах інформатизації: організаційно-правові питання теорії і практики: монографія / Р. А. Калюжний, В. О. Шамрай, М. Я. Швець [та ін.] ; Акад. держ. податк. служби України. – Київ, 2002. - 295 с.

⁸ *Клімушин П. С., Мордвинцев М. В.* Нормативно-методичні основи забезпечення електронного документообігу в державному управлінні [Електронний ресурс] // Теорія та практика державного управління. - 2011. - Вип. 1. - С. 49-54. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/j-pdf/Trpu_2011_1_9.pdf. – Назва з екрана.

⁹ *Ковтанюк Ю.* До питання про зберігання електронних документів у державних архівах // Студії з арх. справи та документознавства. – 2010. – Т. 18. – С. 86–90; *Ковтанюк Ю.* Чи потрібні такі зміни до Закону України «Про електронні документи та електронний документообіг»: питання до обговорення // Студії з арх. справи та документознавства. – 2015. – Т. 22/23. – С. 81-87.

¹⁰ *Кормич Б. А.* Організаційно-правові основи політики інформаційної безпеки України : автореф. дис. ... д-ра юрид. наук : 12.00.07 / Одес. нац. юрид. академія. - Харків, 2004. – 41 с.

¹¹ *Ларин М. В., Рысков О. И.* Электронные документы в управлении : науч.-метод. пособие / Всерос. науч.-исслед. ин-т документоведения и арх. дела. - 2-е изд., доп. – М., 2008. - 207 с.; *Ларин М. В.* О нормативно-методическом обеспечении электронного документооборота // Электронный документооборот и электронные архивы : материалы Междунар. науч.-практ. конф., Одесса, 21–22 мая 2010 г. – Киев, 2011. – С. 75–77.

¹² *Клімушин П. С., Мордвинцев М. В.* Нормативно-методичні основи забезпечення електронного документообігу в державному управлінні [Електронний ресурс] // Теорія та практика державного управління. - 2011. - Вип. 1. - С. 49-54. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/j-pdf/Trpu_2011_1_9.pdf. – Назва з екрана.

¹³ *Музичук О. В.* Электронный документооборот и электронные архивы // Материалы международной научно-практической конференций «Электронный документооборот и электронные архивы» (Одесса, 21–22 мая 2010 г.). – Киев, 2011. – С. 128-129.

¹⁴ *Новицький А. М., Касянюк Т. С.* Інформаційне законодавство України: окремі питання систематизації // Правова інформатика. - 2009. - № 2. - С. 17-23.

¹⁵ *Швець М., Калюжний Р, Гавловський В., Цимбалюк В.* Інформаційне законодавство України : концептуальні основи формування // Право України. - 2001. - № 7. - С. 88–91.

В інформаційно-аналітичному огляді терміни вживаються у таких значеннях:

архівний документ - документ незалежно від його виду, виду матеріального носія інформації, місця, часу створення і місця зберігання та форми власності на нього, що припинив виконувати функції, для яких був створений, але зберігається або підлягає зберіганню з огляду на значущість для особи, суспільства чи держави або цінність для власника також як об'єкт рухомого майна¹⁶;

документ - матеріальний носій, що містить інформацію, основними функціями якого є її збереження та передавання у часі та просторі¹⁷;

електронний документ - документ, інформація в якому зафіксована у вигляді електронних даних, включаючи обов'язкові реквізити документа¹⁸;

електронний документообіг (обіг електронних документів) - сукупність процесів створення, оброблення, відправлення, передавання, одержання, зберігання, використання та знищення електронних документів, які виконуються із застосуванням перевірки цілісності та у разі необхідності з підтвердженням факту одержання таких документів¹⁹;

електронний підпис - дані в електронній формі, які додаються до інших електронних даних або логічно з ними пов'язані та призначені для ідентифікації підписувача цих даних²⁰;

електронний цифровий підпис - вид електронного підпису, отриманого за результатом криптографічного перетворення набору електронних даних, який додається до цього набору або логічно з ним поєднується і дає змогу підтвердити його цілісність та ідентифікувати підписувача. Електронний цифровий підпис накладається за допомогою особистого ключа та перевіряється за допомогою відкритого ключа²¹;

інформатизація - сукупність взаємопов'язаних організаційних, правових, політичних, соціально-економічних, науково-технічних, виробничих процесів, що спрямовані на створення умов для задоволення інформаційних потреб громадян та суспільства на основі створення, розвитку і використання інформаційних систем, мереж, ресурсів та інформаційних

¹⁶ Про Національний архівний фонд і архівні установи : Закон України від 24.12.1993 № 3814-ХІІ // Відом. Верховної Ради України. – 1994. – № 15. – Ст. 86. – Зміни внесено згідно із Законами України № 498/95-ВР від 22.12.95; № 608/96 від 17.12.96; в редакції Закону № 2888-ІІІ від 13.12.2001; із змінами, внесеними згідно із Законом України № 534-V від 22.12.2006; № 5068-VI від 05.07.2012.

¹⁷ Про інформацію : Закон України від 2.10.1992 № 2657-ХІІ // Відом. Верховної Ради України. – 1992. – № 48. – Ст. 651. – В редакції Закону № 2938-VI від 13.01.2011; зміни внесено згідно із Законом України № 317-VІІІ від 09.04.2015.

¹⁸ Про електронні документи та електронний документообіг : Закон України від 22.05.2003 № 851-ІV // Офіц. вісн. України. – 2003. – № 25. – Ст. 1174.

¹⁹ Там само.

²⁰ Про електронний цифровий підпис : Закон України від 22.05.2003 № 852-ІV // Офіц. вісн. України. – 2003. – № 25. – Ст. 1175.

²¹ Там само.

технологій, які побудовані на основі застосування сучасної обчислювальної та комунікаційної техніки²²;

інформація - будь-які відомості та/або дані, які можуть бути збережені на матеріальних носіях або відображені в електронному вигляді²³.

Нормативно-правові акти, які регулюють електронний документообіг доцільно розділити на наступні групи: 1) загальні; які регулюють розвиток інформаційного суспільства 2) документи, пов'язані з електронним документообігом та архівним зберіганням електронних документів 3) документи, присвячені електронному урядуванню.

Отже, розглянемо першу загальну групу нормативно-правових актів, які регулюють розвиток інформаційного суспільства за їх видами, а саме: Закони України, Цивільний кодекс; державні програми, стратегії, концепції розвитку державної інформаційної політики, а також укази Президента України.

Відносини, пов'язані з державною політикою у сфері інформатизації, розвитком інформаційного суспільства, електронним документообігом та використанням електронних документів, регулюються **Конституцією України²⁴(1996), Цивільним кодексом України²⁵ (2003, ост редакція 2015), законами України «Про інформацію»²⁶ (1992), «Про захист інформації в інформаційно-телекомунікаційних системах»²⁷ (1994), «Про державну таємницю»²⁸ (1994), «Про Національну програму інформатизації»²⁹ (1998), «Про телекомунікації»³⁰ (2003), «Про**

²² Про Національну програму інформатизації : Закон України від 04.02.1998 № 74/98-ВР // Відом. Верховної Ради України. – 1998. – № 27–28. – Ст. 181. - Зміни внесено згідно із Законами України № 2684-III від 13.09.2001; № 2289-VI від 01.06.2010; № 5463-VI від 16.10.2012.

²³ Про інформацію : Закон України від 2.10.1992 № 2657-XII // Відом. Верховної Ради України. – 1992. – № 48. – Ст. 651. – В редакції Закону № 2938-VI від 13.01.2011; зміни внесено згідно із Законом України № 317-VIII від 09.04.2015.

²⁴ Конституція України : Основний Закон України від 28.06.1996 № 254 к // Відом. Верховної Ради України. – 1996. – № 30. – Ст. 141.

²⁵ Цивільний кодекс України від 16.01.2003 № 435-IV // Відом. Верховної Ради України. – 2003. – № 40–44. - Ст. 356. – Остання редакція від 03.09.2015 № 675-VIII.

²⁶ Про інформацію : Закон України від 2.10.1992 № 2657-XII // Відом. Верховної Ради України. – 1992. – № 48. – Ст. 651. – В редакції Закону № 2938-VI від 13.01.2011; зміни внесено згідно із Законом України № 317-VIII від 09.04.2015.

²⁷ Про захист інформації в інформаційно-телекомунікаційних системах : Закон України від 05.07.1994 № 80/94-ВР // Відом. Верховної Ради України. – 1994. – № 31. – Ст. 286. – В редакції Закону № 2594-IV від 31.05.2005; зміни внесено згідно із Законами України № 879-VI від 15.01.2009; № 1180-VI від 19.03.2009; № 721-VII від 16.01.2014; № 767-VII від 23.02.2014; № 1170-VII від 27.03.2014.

²⁸ Про державну таємницю : Закон України від 21.01.1994 № 3855-XII // Голос України. – 1994. – 10 берез.

²⁹ Про Національну програму інформатизації : Закон України від 04.02.1998 № 74/98-ВР // Відом. Верховної Ради України. – 1998. – № 27–28. – Ст. 181. - Зміни внесено згідно із

обов'язковий примірник документів»³¹ (1999), «Про адміністративні послуги»³² (2012), «Про основні засади розбудови інформаційного суспільства в Україні на 2007-2015 роки»³³ (2007), «Про Національний архівний фонд та архівні установи»³⁴ (1993), «Про електронний документ та електронний документообіг»³⁵ (2003), «Про електронний цифровий підпис»³⁶ (2003), а також іншими нормативно-правовими актами. Цими та іншими законодавчими актами визначено основні принципи розвитку інформаційного суспільства, завдання та функції органів влади, механізми взаємодії їх між собою та суспільством, громадянами та бізнесом тощо. Дані документи створюють правові передумови для розвитку функціональних напрямів інформаційної діяльності.

Так, Законом України «Про інформацію»³⁷ (1992) визначено основні принципи та завдання державної інформаційної політики, а також закріплено права громадян України на інформацію, закладено правові основи інформаційної діяльності і визначено правові форми міжнародного співробітництва в галузі інформації. Головними напрямами і способами державної інформаційної політики відповідно до Закону є: забезпечення доступу громадян до інформації; створення національних систем і мереж інформації; сприяння постійному оновленню, збагаченню та зберіганню національних інформаційних ресурсів; створення загальної системи охорони інформації; сприяння міжнародному співробітництву в галузі інформації і гарантування інформаційного суверенітету України.

Законами України № 2684-III від 13.09.2001; № 2289-VI від 01.06.2010; № 5463-VI від 16.10.2012.

³⁰ Про телекомунікації: Закон України від 18.11.2003 № 1280-IV // *Голос України*. – 2003. – 24 груд.

³¹ Про обов'язковий примірник документів: Закон України від 09.04.1999 № 595-XIV // *Голос України*. – 1999. – 13 трав. - Зміни внесено згідно із Законами України № 2953-III від 17.01.2002; № 867-V від 04.04.2007; № 4319-VI від 12.01.2012; № 5461-VI від 16.10.2012; № 222-VIII від 02.03.2015.

³² Про адміністративні послуги: Закон України від 06.09.2012 № 5203-VI // *Уряд. кур'єр*. - 2012. - 10 жовт. (№ 184). - Зміни внесено згідно із Законами України № 399-VII від 04.07.2013; № 1197-VII від 10.04.2014; № 191-VIII від 12.02.2015; № 222-VIII від 02.03.2015.

³³ Про Основні засади розвитку інформаційного суспільства в Україні на 2007–2015 роки: Закон України від 09.01.2007 № 537-V // *Голос України*. – 2007. – 6 лют.

³⁴ Про Національний архівний фонд і архівні установи: Закон України від 24.12.1993 № 3814-XII // *Відом. Верховної Ради України*. – 1994. – № 15. – Ст. 86. – Зміни внесено згідно із Законами України № 498/95-ВР від 22.12.1995; № 608/96 від 17.12.1996; в редакції Закону № 2888-III від 13.12.2001; із змінами, внесеними згідно із Законом України № 534-V від 22.12.2006; № 5068-VI від 05.07.2012.

³⁵ Про електронні документи та електронний документообіг: Закон України від 22.05.2003 № 851-IV // *Офіц. вісн. України*. – 2003. – № 25. – Ст. 1174.

³⁶ Про електронний цифровий підпис: Закон України від 22.05.2003 № 852-IV // *Офіц. вісн. України*. – 2003. – № 25. – Ст. 1175.

³⁷ Про інформацію: Закон України від 2.10.1992 № 2657-XII // *Відом. Верховної Ради України*. – 1992. – № 48. – Ст. 651. – В редакції Закону № 2938-VI від 13.01.2011; зміни внесено згідно із Законом України № 317-VIII від 09.04.2015.

В Законі визначено терміни «документ», «інформація». Згідно Закону, «інформація» це: «будь-які відомості та/або дані, які можуть бути збережені на матеріальних носіях або відображені в електронному вигляді». Але, на думку науковців³⁸, не зовсім зрозуміло, чому при класифікації інформації за змістом виділено саме податкову інформацію, а не економічну чи фінансову. Або чому вилучено з попереднього варіанту закону визначення інформації, що належить державі.

Стаття 207 **Цивільного Кодексу України**³⁹ (2003, ост. редакція 2015), по суті, зрівнює документи з паперовими носіями та електронні документи, застерігаючи, що використання електронно-числового підпису допускається у випадках, встановлених законом, іншими актами законодавства, за домовленістю сторін. У Кодексі зазначено, що «використання при вчиненні правочинів факсимільного відтворення підпису за допомогою засобів механічного або іншого копіювання, електронно-числового підпису або іншого аналога власноручного підпису допускається у випадках, встановлених законом, іншими актами цивільного законодавства, або за письмовою згодою сторін, у якій мають міститися зразки відповідного аналога їхніх власноручних підписів».

Задачі захисту інформаційних ресурсів відіграють важливу роль у системі електронної інформаційної взаємодії державних органів. Тому одним з перших нормативних актів у сфері ІТ-технологій був Закон України «**Про захист інформації в інформаційно-телекомунікаційних системах**»⁴⁰ (1994), який регулює відносини у сфері захисту інформації в інформаційних, телекомунікаційних та інформаційно-телекомунікаційних системах. У даному Законі було визначено основні терміни: «володілець інформації», «доступ до інформації в системі», «захист інформації в системі», «користувач інформації в системі», «криптографічний захист інформації», «обробка інформації в системі» тощо.

Також, у Законі окреслено об'єкти захисту в ІТ-системі (далі - системі), а також суб'єкти відносин; визначено порядок доступу до інформації в системі, а також відносини між володільцем інформації та власником системи, відносини між власником системи та користувачем, відносини між власниками систем. Документом означено умови обробки інформації в системі та забезпечення захисту інформації в системі.

Крім того, законодавство про документовану інформацію з обмеженим доступом регулює відносини, що виникають у зв'язку з віднесенням

³⁸ Вітер М. Б. Правове регулювання електронної інформаційної взаємодії державних органів // Правова інформатика. - 2013. - № 3. - С. 26–34.

³⁹ Цивільний кодекс України від 16.01.2003 № 435-IV // Відом. Верховної Ради України. – 2003. – № 40–44. - Ст. 356. – Остання редакція від 03.09.2015 № 675-VIII.

⁴⁰ Про захист інформації в інформаційно-телекомунікаційних системах : Закон України від 05.07.1994 № 80/94-ВР // Відом. Верховної Ради України. – 1994. – № 31. – Ст. 286. – В редакції Закону № 2594-IV від 31.05.2005; зміни внесено згідно із Законами України № 879-VI від 15.01.2009; № 1180-VI від 19.03.2009; № 721-VII від 16.01.2014; № 767-VII від 23.02.2014; № 1170-VII від 27.03.2014.

інформації до державної таємниці та конфіденційність інформації, незалежно від виду носія такої інформації. Зокрема, Закон України «**Про державну таємницю**»⁴¹ (1994) визначає, що засекречування матеріальних носіїв інформації здійснюється шляхом надання на підставі Зводу відомостей, що становлять державну таємницю (розгорнутих переліків відомостей, що становлять державну таємницю), відповідному документу, виробу або іншому матеріальному носію інформації грифа секретності посадовою особою, яка готує або створює документ, виріб або інший матеріальний носій інформації. Цей Закон визначає, що гриф секретності проставляється на самому документі, якщо реквізити неможливо нанести безпосередньо на матеріальний носій секретної інформації, вони мають бути зазначені у супровідних документах.

Наступний нормативний документ із даної групи - Закон України «**Про обов'язковий примірник документів**»⁴² (1999) визначає правові засади функціонування системи обов'язкового примірника документів та регулює інформаційні відносини, пов'язані з поповненням Національного інформаційного фонду України.

Закон встановлює принципи державної політики щодо поповнення Національного інформаційного фонду України обов'язковим примірником документів, регулює інформаційні відносини, пов'язані з функціонуванням системи обов'язкового примірника документів; встановлює обов'язки і права виробників та одержувачів документів.

Основним нормативним актом в галузі телекомунікацій є закон України «**Про телекомунікації**»⁴³ від 18 листопада 2003 року, який встановлює правову основу діяльності у сфері телекомунікацій, визначає повноваження держави щодо управління та регулювання зазначеної діяльності, а також права, обов'язки та засади відповідальності фізичних і юридичних осіб, які беруть участь у даній діяльності або користуються телекомунікаційними послугами.

На даний час потребують нормативно-правового регулювання питання захисту інформації при інформаційній взаємодії державних органів через глобальну мережу Інтернет.

⁴¹ Про державну таємницю : Закон України від 21.01.1994 № 3855-XII // Голос України. – 1994. – 10 берез. - В редакції Закону № 1079-XIV від 21.09.99; зміни внесено згідно із Законами України № 971-IV від 19.06.2003; № 1519-IV від 19.02.2004; № 293-VI від 21.05.2008; № 2432-VI від 06.07.2010; № 2592-VI від 07.10.2010; № 2978-VI від 03.02.2011; № 4212-VI від 22.12.2011; № 4652-VI від 13.04.2012; № 5463-VI від 16.10.2012 № 1169-VII від 27.03.2014; № 1170-VII від 27.03.2014; № 374-VIII від 12.05.2015; № 576-VIII від 02.07.2015.

⁴² Про обов'язковий примірник документів : Закон України від 09.04.1999 № 595-XIV // Голос України. – 1999. – 13 трав. - Зміни внесено згідно із Законами України № 2953-III від 17.01.2002; № 867-V від 04.04.2007; № 4319-VI від 12.01.2012; № 5461-VI від 16.10.2012; № 222-VIII від 02.03.2015.

⁴³ Про телекомунікації : Закон України від 18.11.2003 № 1280-IV // Голос України. – 2003. – 24 груд.

Варто зазначити, що спрощення пошуку, звернення до електронних документів, потребує захисту персональних даних, які містяться в авторизованих інформаційних системах у відповідності до норм Закону України **«Про захист персональних даних»**⁴⁴ (2010). Даний Закон встановлює порядок здійснення та забезпечення права кожного на доступ до інформації, що знаходиться у володінні суб'єктів владних повноважень, інших розпорядників публічної інформації, визначених цим Законом, та інформації, що становить суспільний інтерес, а також регулює правові відносини, пов'язані із захистом і обробленням персональних даних, і спрямований на захист основоположних прав і свобод людини і громадянина, зокрема права на невтручання в особисте життя, у зв'язку з обробленням персональних даних.

Серед інших важливих нормативно-правових документів у сфері захисту інформації є Закон України **«Про доступ до публічної інформації»**⁴⁵ (2011), який регулює порядок здійснення та забезпечення права кожного на доступ до інформації, що знаходиться у володінні суб'єктів владних повноважень, інших розпорядників публічної інформації, визначених цим Законом, та інформації, що становить суспільний інтерес. Метою цього Закону є забезпечення прозорості та відкритості суб'єктів владних повноважень і створення механізмів реалізації права кожного на доступ до публічної інформації. Даний Закон не поширюється на відносини щодо отримання інформації суб'єктами владних повноважень при здійсненні ними своїх функцій, а також на відносини у сфері звернень громадян, які регулюються спеціальним законом.

Основи та правила функціонування сфери адміністративних послуг, розбудови центрів адміністративних послуг та Єдиного порталу адміністративних послуг визначено Законом України **«Про адміністративні послуги»**⁴⁶, ухвалений 6 вересня 2012 р. Верховною Радою України.

Даний нормативно-правовий акт розроблено з метою створення доступних та зручних умов для реалізації та захисту прав, свобод і законних інтересів фізичних та юридичних осіб щодо отримання адміністративних послуг, запобігання проявам корупції під час надання адміністративних послуг.

⁴⁴ Про захист персональних даних : Закон України від 01.06.2010 № 2297-VI // Голос України. - 2010. - 16 верес. – Зміни внесено згідно із Законами України № 4452-VI від 23.02.2012; № 5491-VI від 20.11.2012; № 245-VII від 16.05.2013; № 383-VII від 03.07.2013; № 1170-VII від 27.03.2014; № 1262-VII від 13.05.2014; № 316-VIII від 09.04.2015; № 675-VIII від 03.09.2015.

⁴⁵ Про доступ до публічної інформації : Закон України 13.01.2011 № 2939-VI // Уряд. кур'єр. - 2011. – 15 лют. (№ 28). - Зміни внесено згідно із Законами України № 4652-VI від 13.04.2012; № 4711-VI від 17.05.2012; № 224-VII від 14.05.2013; № 1700-VII від 14.10.2014; № 319-VIII від 09.04.2015.

⁴⁶ Про адміністративні послуги : Закон України від 06.09.2012 № 5203-VI // Уряд. кур'єр. - 2012. - 10 жовт. (№ 184). - Зміни внесено згідно із Законами України № 399-VII від 04.07.2013; № 1197-VII від 10.04.2014; № 191-VIII від 12.02.2015; № 222-VIII від 02.03.2015.

Наступною групою нормативно-правових актів є Закони України, що затверджують програми, концепції, стратегії державної інформаційної політики України, а також регулюють основні напрями її впровадження та шляхи подальшого розвитку. Це, перш за все, Закон України «**Про Національну програму інформатизації**»⁴⁷ (1998), який визначає стратегію розв'язання проблем забезпечення інформаційних потреб та інформаційної підтримки соціально-економічної, екологічної, науково-технічної, оборонної, національно-культурної та іншої діяльності у сферах загальнодержавного значення. Даний закон розкриває загальні засади формування, виконання та коригування Національної програми інформатизації, де головною метою Національної програми інформатизації є створення необхідних умов для забезпечення громадян та суспільства своєчасною, достовірною та повною інформацією шляхом широкого використання інформаційних технологій, забезпечення інформаційної безпеки держави. В Законі дано визначення таким поняттям, як «інформаційний продукт», «інформаційний ресурс» та ін.

Програма спрямована на вирішення таких основних **завдань**:

- формування правових, організаційних, науково-технічних, економічних, фінансових, методичних та гуманітарних передумов розвитку інформатизації;
- застосування та розвиток сучасних інформаційних технологій у відповідних сферах суспільного життя України;
- формування системи національних інформаційних ресурсів;
- створення загальнодержавної мережі інформаційного забезпечення науки, освіти, культури, охорони здоров'я тощо;
- створення загальнодержавних систем інформаційно-аналітичної підтримки діяльності державних органів та органів місцевого самоврядування;
- підвищення ефективності вітчизняного виробництва на основі широкого використання інформаційних технологій;
- формування та підтримка ринку інформаційних продуктів і послуг;
- інтеграція України у світовий інформаційний простір.

Закон України «**Про Концепцію Національної програми інформатизації**»⁴⁸ (1998) закріплює принципи державної політики у сфері інформатизації, визначає основні завдання, напрями, порядок формування та виконання основних етапів програми, очікуванні результати.

⁴⁷ Про Національну програму інформатизації : Закон України від 04.02.1998 № 74/98-ВР // Відом. Верховної Ради України. – 1998. – № 27–28. – Ст. 181. - Зміни внесено згідно із Законами України № 2684-III від 13.09.2001; № 2289-VI від 01.06.2010; № 5463-VI від 16.10.2012.

⁴⁸ Про Концепцію Національної програми інформатизації : Закон України від 04.02.1998 № 75/98-ВР // Голос України. - 1998. - 7 квіт. - Зміни внесено згідно із Законами України № 3421-IV від 09.02.2006; № 3610-VI від 07.07.2011; № 406-VII від 04.07.2013.

Центральним нормативно-правовим актом, який можна назвати тимчасовою національною стратегією побудови інформаційного суспільства, є Закон України «Про Основні засади розвитку інформаційного суспільства в Україні на 2007–2015 роки»⁴⁹ (від 09.01.2007 № 537-V). Закон прийнято з метою вдосконалення державного управління, відносин між державою і громадянами, становлення електронних форм взаємодії між органами державної влади та органами місцевого самоврядування і фізичними та юридичними особами.

Зазначеним законом встановлено основні стратегічні цілі розвитку інформаційного суспільства в Україні:

- прискорення розроблення та впровадження новітніх конкурентоспроможних інформаційно-комунікаційних технологій (далі - ІКТ) в усі сфери суспільного життя, зокрема в економіку України і в діяльність органів державної влади та органів місцевого самоврядування;
- забезпечення комп'ютерної та інформаційної грамотності населення, насамперед шляхом створення системи освіти, орієнтованої на використання новітніх ІКТ у формуванні всебічно розвиненої особистості;
- розвиток національної інформаційної інфраструктури та її інтеграція зі світовою інфраструктурою;
- державна підтримка нових «електронних» секторів економіки (торгівлі, фінансових і банківських послуг тощо);
- створення загальнодержавних інформаційних систем, насамперед у сферах охорони здоров'я, освіти, науки, культури, охорони довкілля;
- збереження культурної спадщини України шляхом її електронного документування; державна підтримка використання новітніх ІКТ засобами масової інформації;
- використання ІКТ для вдосконалення державного управління, відносин між державою і громадянами, становлення електронних форм взаємодії між органами державної влади та органами місцевого самоврядування і фізичними та юридичними особами;
- досягнення ефективної участі всіх регіонів у процесах становлення інформаційного суспільства шляхом децентралізації та підтримки регіональних і місцевих ініціатив;
- захист інформаційних прав громадян, насамперед щодо доступності інформації, захисту інформації про особу, підтримки демократичних інститутів та мінімізації ризику «інформаційної нерівності»;
- удосконалення законодавства з регулювання інформаційних відносин;

⁴⁹ Про Основні засади розвитку інформаційного суспільства в Україні на 2007-2015 роки : Закон України від 09.01.2007 № 537-V // Голос України. – 2007. – 6 лют.

- покращення стану інформаційної безпеки в умовах використання новітніх ІКТ.

Продовженням Закону **«Про Основні засади розвитку інформаційного суспільства в Україні на 2007–2015 роки»** є розпорядження Кабінету Міністрів України № 386-р від 15.05.2013 р. **«Про схвалення Стратегії розвитку інформаційного суспільства в Україні»**⁵⁰. Реалізація Стратегії сприятиме впровадженню інформаційно-комунікаційних технологій в усі сфери суспільного життя та має на меті розширення можливостей громадян брати участь у підготовці та експертизі політико-адміністративних рішень й контролювати ефективність діяльності влади. Стратегія визначає мету, базові принципи, стратегічні цілі розвитку інформаційного суспільства в Україні, завдання, спрямовані на їх досягнення, а також основні напрями, етапи і механізм реалізації цієї Стратегії з урахуванням сучасних тенденцій та особливостей розвитку України в перспективі до 2020 року.

Наступним видом нормативно-правових актів є укази Президента України. Так, в указі Президента України **«Про заходи щодо розвитку національної складової глобальної інформаційної мережі Інтернет та забезпечення широкого доступу до цієї мережі в Україні»**⁵¹ (2000) визначено, що розвиток національної складової мережі Інтернет, забезпечення широкого доступу до цієї мережі громадян та юридичних осіб усіх форм власності в Україні, належне представлення в ній національних інформаційних ресурсів є одним з пріоритетних напрямів державної політики у сфері інформатизації, задоволення конституційних прав громадян на інформацію, побудови відкритого демократичного суспільства, розвитку підприємництва. Відповідно до даного указу, основними завданнями є: забезпечення підтримки розвитку інфраструктури, надання інформаційних послуг через мережу Інтернет та розвиток і впровадження сучасних комп'ютерних інформаційних технологій у системі державного управління.

Серед інших важливих нормативно-правових документів у сфері захисту інформації є указ Президента України **«Про першочергові завдання щодо впровадження новітніх інформаційних технологій»**⁵² (2005), в якому окреслено завдання Кабінету Міністрів України, а саме: підготовку проектів нормативно-правових актів з питань впровадження електронного документообігу, здійснення експортно-імпортних операцій, сертифікаційних процедур з використанням електронного цифрового підпису, захисту

⁵⁰ Про схвалення Концепції розвитку електронного урядування в Україні : розпорядження Кабінету Міністрів України від 13.12.2010 № 2250-р. // Офіц. вісн. України. – 2010. – № 97. – Ст. 3443.

⁵¹ Про заходи щодо розвитку національної складової глобальної інформаційної мережі Інтернет та забезпечення широкого доступу до цієї мережі в Україні : указ Президента України від 31.07.2000 № 928/2000 // Офіц. вісн. України. - 2000. - № 31. - Ст. 1300.

⁵² Про першочергові завдання щодо впровадження новітніх інформаційних технологій : указ Президента України від 20.10.2005 № 1497/2005 // Уряд. кур'єр. - 2005. - 1 листоп. (№ 207).

авторських прав у сфері інформаційних технологій; організацію роботи з надання юридичним та фізичним особам адміністративних послуг на основі використання електронної інформаційної системи «Електронний уряд». Також в документі зазначено про спрощення порядку державної реєстрації суб'єктів підприємницької діяльності, які діють у інформаційній сфері, подання ними звітності про свою діяльність, створення умов для митного оформлення товарів, впровадження системи приймання та видачі відповідних документів із використанням глобальної інформаційної мережі Інтернет та електронного цифрового підпису та ін.

Окремою групою виступають нормативно-правові документи з проблем електронного документообігу та архівного зберігання електронних документів. В даній групі проаналізуємо такі види документів, як: Закони України, постанови Кабінету Міністрів України, накази.

Розглянемо Закони України, які регулюють відносини в архівній галузі. Так, Закон України «**Про Національний архівний фонд та архівні установи**»⁵³ (1993) регулює відносини, пов'язані із формуванням, обліком, зберіганням і використанням Національного архівного фонду, та інші основні питання архівної справи, стосовно документів з паперовими носіями. Даний закон декларує, що до складу Національного архівного фонду включаються архівні документи, незалежно від способу їх створення, виду носія, у т.ч. електронні документи. Тому експертизі цінності підлягають всі документи на носіях будь-якого виду, які належать до різних форм власності. Але в законі відсутнє визначення електронного документу, та не розкрито правові основи роботи з електронними документами.

Уперше визначення електронного документа та електронного цифрового підпису на законодавчому рівні запроваджено 2001 р. Законом України «**Про платіжні системи та переказ грошей в Україні**»⁵⁴. Ці визначення майже співпадали з визначеннями, закріпленим у законах України «Про електронні документи та електронний документообіг» та «Про електронний цифровий підпис», прийнятих у 2003 р.

Закон України «**Про електронні документи та електронний документообіг**»⁵⁵ (2003) регулює відносини, що виникають у процесі створення, відправлення, передавання, одержання, зберігання, оброблення, використання та знищення електронних документів. Встановлюються основні організаційно-правові засади електронного документообігу та використання електронних документів. Закон декларує, що Кабінет Міністрів

⁵³ Про Національний архівний фонд і архівні установи : Закон України від 24.12.1993 № 3814-ХІІ // Відом. Верховної Ради України. – 1994. – № 15. – Ст. 86. – Зміни внесено згідно із Законами України № 498/95-ВР від 22.12.95; № 608/96 від 17.12.96; в редакції Закону № 2888-ІІІ від 13.12.2001; із змінами, внесеними згідно із Законом України № 534-V від 22.12.2006; № 5068-VI від 05.07.2012.

⁵⁴ Про платіжні системи та переказ грошей в Україні : Закон України від 05.04.2001 № 2346-ІІІ // Відом. Верховної Ради України. – 2001. – № 29. – Ст. 137.

⁵⁵ Про електронні документи та електронний документообіг : Закон України від 22.05.2003 № 851-ІV // Офіц. вісн. України. – 2003. – № 25. – Ст. 1174.

України та інші органи виконавчої влади в межах повноважень, визначених законом, реалізують державну політику електронного документообігу. Державне регулювання у сфері електронного документообігу спрямовано на: реалізацію єдиної державної політики електронного документообігу; забезпечення прав і законних інтересів суб'єктів електронного документообігу; нормативно-правове забезпечення технології оброблення, створення, передавання, одержання, зберігання, використання та знищення електронних документів. Цей закон враховує ті обставини, що майже всі органи влади мають автоматизовані системи управління документів і, відповідно, бурхливо зростає обсяг електронних документів.

Крім того, Законом України «**Про електронний цифровий підпис**»⁵⁶ (2003) встановлено правовий статус електронного цифрового підпису та відносини, що виникають при використанні ЕЦП. Дія цього закону не поширюється на відносини, що виникають під час використання інших видів електронного підпису, в тому числі переведеного у цифрову форму зображення власноручного підпису.

Закон визначає електронний документ із застосуванням електронного цифрового підпису в органах державної влади як рівнозначний документ на паперовому носії, якщо при документуванні дотримується встановлений порядок його оформлення. Таким чином, вперше в українському законодавстві електронному документу надано офіційний правовий статус.

На думку науковців⁵⁷, існують такі основні проблеми у сфері нормативно-правового забезпечення електронної інформаційної взаємодії державних органів, а саме: відсутність системного і комплексного підходу при формуванні відповідної правової бази. Так, наприклад, закони України «Про електронний цифровий підпис» та «Про електронні документи та електронний документообіг» були прийняті в 2003-му році, а формати електронних документів – аж у 2010-му. При цьому, у більшості центральних органів державної влади до сьогодні ще не запроваджено повноцінних систем електронного документообігу, не кажучи вже про міжвідомчий електронний документообіг.

Проаналізуємо такий вид документів, як постанови та розпорядження Кабінету Міністрів України.

Вперше загальні правила документування в державних органах управлінської діяльності в електронній формі і виконання дій з електронними документами з моменту їх створення або одержання до відправлення чи передавання до архіву було встановлено постановою Кабінету Міністрів України «**Про затвердження Типового порядку здійснення електронного**

⁵⁶ Про електронний цифровий підпис : Закон України від 22.05.2003 № 852–IV // Офіц. вісн. України. – 2003. – № 25. – Ст. 1175.

⁵⁷ Вітер М. Б. Правове регулювання електронної інформаційної взаємодії державних органів // Правова інформатика. - 2013. - № 3. - С. 26-34; Беляков К. І. Інформаційно-правові дослідження: походження, становлення, стан та перспективи розвитку // Інформація і право. – 2011. – № 2. – С. 4–12.

документообігу в органах виконавчої влади»⁵⁸ від 28 жовтня 2004 року № 1453. Згідно Типового порядку встановлено загальні правила документування в органах виконавчої влади управлінської діяльності в електронній формі і регламентовано виконання дій з електронними документами з моменту їх створення або одержання до відправлення чи передавання до архіву органу виконавчої влади. Усі інші дії з електронними документами виконуються в органі виконавчої влади згідно вимог до дій з документами з паперовими носіями, передбаченими інструкцією з діловодства цього органу. Дія Типового порядку поширюється на всі електронні документи, що створюються або одержуються органом виконавчої влади.

Усі інші дії з електронними документами виконуються в органі виконавчої влади згідно з вимогами до дій з документами з паперовими носіями, передбаченими інструкцією з діловодства цього органу.

У Типовому порядку передбачено, що електронний документ, який надійшов на адресу органу виконавчої влади, підлягає відхиленню у разі: відсутності у адресата надійних засобів електронного цифрового підпису; надходження не за адресою; зараження вірусом; негативного результату перевірки на цілісність і справжність усіх накладених на нього електронних цифрових підписів.

Проте даний нормативно-правовий документ не забезпечує повного і всебічного регулювання внутрішнього електронного документообігу. Як правило, кожен державний орган формує свій пакет документів у цій сфері: план переведення документообігу з паперової форми в електронну; порядок організації електронного документообігу в установі; посадові інструкції для різних учасників електронного документообігу: керівництва, рядових виконавців, контролерів, адміністраторів; положення про захист інформації в системі внутрішнього електронного документообігу тощо.

Однак, Типовий порядок не спричинив масового впровадження електронного документообігу в державних органах. Як свідчить статистика⁵⁹, на даний час повноцінний електронний документообіг з використанням ЕЦП запроваджено лише в Національному агентстві України з питань державної служби⁶⁰.

До нормативно-правових документів, які регламентують діяльність в цій сфері, відносяться також постанови Кабінету Міністрів України **«Порядок засвідчення наявності електронного документу (електронних**

⁵⁸ Типовий порядок здійснення електронного документообігу в органах виконавчої влади : затв. постановою Кабінету Міністрів України від 28.10.2004 № 1453 // Уряд. кур'єр. – 2004. – 10 листоп. (№ 214).

⁵⁹ Проект Доповіді Кабінету Міністрів України Верховній Раді України про стан інформатизації та розвиток інформаційного суспільства в Україні за 2011 рік [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.dkni.gov.ua>. – Назва з екрана.

⁶⁰ *Vitner M. B.* Правове регулювання електронної інформаційної взаємодії державних органів // Правова інформатика. - 2013. - № 3. - С. 26–34.

даних) на певний момент часу»⁶¹ (2004), «Порядок застосування електронного цифрового підпису органами державної влади, органами місцевого самоврядування, підприємствами, установами та організаціями державної форми власності»⁶² (2004).

Так, в постанові Кабінету Міністрів України «Порядок засвідчення наявності електронного документу (електронних даних) на певний момент часу» (2004) окреслюються умови та вимоги до процедури засвідчення наявності електронного документа (електронних даних) на певний момент часу.

Загальні вимоги застосування електронного цифрового підпису органами державної влади, органами місцевого самоврядування, підприємствами, установами та організаціями державної форми власності прописано у «Порядку застосування електронного цифрового підпису органами державної влади, органами місцевого самоврядування, підприємствами, установами та організаціями державної форми власності» (2004).

У 2009 році постановою Кабінету Міністрів України «Про електронний обмін службовими документами в органах виконавчої влади»⁶³ було встановлено механізм надсилання та одержання електронною поштою електронних копій службових документів, підготовлених у паперовому вигляді, для їх використання у роботі міністерств, інших центральних органів виконавчої влади, Ради міністрів Автономної Республіки Крим, обласних, Київської та Севастопольської міських держадміністрацій та Секретаріату Кабінету Міністрів України було визначено постановою Кабінету Міністрів України.

«Типова інструкція з діловодства у центральних органах виконавчої влади, Раді міністрів Автономної Республіки Крим, місцевих органах виконавчої влади»⁶⁴ (2011) регулює загальні вимоги до документування управлінської інформації та організації роботи з документами в установах незалежно від способу фіксації та відтворення інформації, яка міститься в документах, включаючи їх підготовку,

⁶¹ Про затвердження Порядку засвідчення наявності електронного документа (електронних даних) на певний момент часу : постанова Кабінету Міністрів від 26.05.2004 № 680 // Уряд. кур'єр. – 2004. – 2 черв. (№ 101). - Зміни внесено згідно з постановами Кабінету Міністрів України № 1700 від 08.12.2006; № 371 від 27.05.2013.

⁶² Про затвердження Порядку застосування електронного цифрового підпису органами державної влади, органами місцевого самоврядування, підприємствами, установами та організаціями державної форми власності : постанова Кабінету Міністрів України від 28.10.2004 № 1452 // Уряд. кур'єр. – 2004. – 10 листоп. (№ 214).

⁶³ Про електронний обмін службовими документами в органах виконавчої влади : постанова Кабінету Міністрів України від 17.07.2009 № 733 // Офіц. вісн. України. – 2009. – № 54. – Ст. 1867.

⁶⁴ Про затвердження Типової інструкції з діловодства у центральних органах виконавчої влади, Раді міністрів Автономної Республіки Крим, місцевих органах виконавчої влади : постанова Кабінету Міністрів України від 30.11.2011 № 1242 // Офіц. вісн. України. – 2011. – № 94. – Ст. 3433.

реєстрацію, облік і контроль за виконанням. Проте питання регулювання електронного документообігу в ній не розглядаються.

У подальшому питанням електронного документообігу в органах виконавчої влади були присвячені низка нормативно-правових актів, серед яких затверджені постановами Кабінету Міністрів України **«Порядок надсилання електронною поштою службових документів»⁶⁵**, **«Положення про систему електронної взаємодії органів виконавчої влади»⁶⁶**, що орієнтуються на прискорення: 1) попереднього погодження проектів нормативно-правових актів; 2) доведення інформації про порядок денний засідань Кабінету Міністрів України, нарад та відповідних матеріалів; 3) оперативного доведення інформації, що передбачає вжиття невідкладних заходів, а її доставка в паперовому вигляді не може бути своєчасно забезпечена поштою, телеграфом чи службою фельдзв'язку; 4) обміну інформацією між органами виконавчої влади та Секретаріатом Кабінету Міністрів України.

В 2012 р. була прийнята постанова Кабінету Міністрів України **«Деякі питання електронної взаємодії органів виконавчої влади»⁶⁷** (2012). Згідно даного документу, закріплюються загальні засади створення, впровадження та забезпечення функціонування системи електронної взаємодії органів виконавчої влади. Система призначена для автоматизації процесів створення, відправлення, передавання, одержання, оброблення, використання, зберігання, знищення електронних документів та копій паперових документів в електронному вигляді з використанням електронного цифрового підпису, які не містять інформацію з обмеженим доступом, та контролю за виконанням актів, протокольних рішень Кабінету Міністрів України та інших документів.

Втім зазначені нормативні акти регламентують лише обмін електронними документами між Секретаріатом Кабінету Міністрів України з одного боку та іншими державними органами – з іншого.

Загальні положення архівного зберігання електронних документів було узаконено іншими документами, а саме наказами Міністерства юстиції України, Державного комітету архівів України (нині - Державна архівна служба України) тощо.

Так, наказом Державного комітету архівів України **«Порядок зберігання електронних документів в архівних установах»⁶⁸** (2005) (наказ

⁶⁵ Порядок надсилання електронною поштою службових документів : постанова Кабінету Міністрів України від 17.07.2009 № 733 // Уряд. кур'єр. – 2009. – 5 серп. (№ 140).

⁶⁶ Положення про систему електронної взаємодії органів виконавчої влади : затв. постановою Кабінету Міністрів України від 18.07.2012 № 670 // Уряд. кур'єр. – 2012. – 28 лип. (№ 134).

⁶⁷ Деякі питання електронної взаємодії органів виконавчої влади : постанова Кабінету Міністрів України від 18.07.2012 № 670 // Уряд. кур'єр. - 2012. – 28 лип. (№ 134).

⁶⁸ Про затвердження Порядку зберігання електронних документів в архівних установах : наказ Державного комітету архівів України від 25.04.2005 № 49 : зареєстр. у М-ві юстиції України 07.06.2005 № 627/10907 // Офіц. вісн. України. – 2005. – № 23 – Ст. 1324.

втрапив чинність на підставі наказу Міністерства юстиції №1886/5 від 11.11.2014) встановлено загальні правила: оперативного зберігання електронних документів органами державної влади, органами місцевого самоврядування, підприємствами, установами, організаціями незалежно від форм власності; підготовки та передавання електронних документів на тривале зберігання до архівного підрозділу установи; тривалого зберігання електронних документів в архівному підрозділі установи.

Зауважимо, що, у наказі Міністерства юстиції України **«Порядок роботи з електронними документами через систему електронної взаємодії органів виконавчої влади з використанням електронного цифрового підпису»⁶⁹**(2012) сформульовано загальні правила створення, відправлення, передавання, одержання, оброблення, використання та зберігання електронних документів та електронних копій паперових документів, на які накладено електронний цифровий підпис, що не містять інформацію з обмеженим доступом, Секретаріатом Кабінету Міністрів України, міністерствами, іншими центральними органами виконавчої влади, Радою міністрів Автономної Республіки Крим, місцевими органами виконавчої влади через систему електронної взаємодії органів виконавчої влади.

Для унормування багатьох аспектів функціонування електронного документа, як складного інформаційного об'єкта та вирішення різних питань роботи з електронним документом було прийнято наказ Міністерства юстиції України від 11.11. 2014 № 1886/5 **«Про затвердження Порядку роботи з електронними документами у діловодстві та їх підготовки до передавання на архівне зберігання»⁷⁰**. Даною постановою було також затверджено: «Перелік форматів даних електронних документів постійного і тривалого (понад 10 років) зберігання», «Вимоги до структури та змісту XML-схеми архівних електронних документів», «Вимоги щодо найменування файлів електронних документів», «Вимоги щодо найменування файлів електронних облікових документів», «Вимоги щодо найменування файлів архівних електронних документів», «Вимоги до структури та змісту XML-схеми електронного примірника описів справ постійного зберігання», «Вимоги щодо найменування файлів електронних примірників описів справ постійного зберігання», «Вимоги до структури та змісту XML-схеми обкладинок архівних електронних справ», «Вимоги щодо найменування файлів обкладинок архівних електронних справ». Цей документ має велике практичне значення на сучасному етапі становлення електронного документознавства в Україні.

⁶⁹ Порядок роботи з електронними документами через систему електронної взаємодії органів виконавчої влади з використанням електронного цифрового підпису : затв. наказом М-ва юстиції України від 01.11.2012 № 1600/5 : зареєстр. в М-ві юстиції України 05.11.2012 № 1854/22166 // Офіц. вісн. України. - 2012. - 23 листоп. (№ 87). - Ст. 3561.

⁷⁰ Про затвердження Порядку роботи з електронними документами у діловодстві та їх підготовки до передавання на архівне зберігання: наказ М-ва юстиції України від 11.11.2014 № 1886/5 // Офіц. вісн. України. - 2014. – 28 листоп. (№ 93). - Ст. 2705.

У 2013 р. наказом Міністерства юстиції України було затверджено **«Правила роботи архівних установ України»⁷¹**, які включають правила організації зберігання, обліку та використання традиційних управлінських документів з паперовими носіями, що переважають у складі НАФ, в частині загальних для архівних установ норм вимоги Правил також розраховано на архіви, що зберігають науково-технічні, аудіовізуальні та електронні документи.

Крім того, наказом Міністерства юстиції України від 18.06.2015 № 1000/5 затверджено **«Правила організації діловодства та архівного зберігання документів у державних органах, органах місцевого самоврядування, на підприємствах, в установах і організаціях»⁷²**, які закріплюють єдині вимоги щодо створення управлінських документів і роботи зі службовими документами, а також порядок їх архівного зберігання в державних органах, органах місцевого самоврядування, на підприємствах, в установах і організаціях незалежно від форм власності.

Проте, у галузі архівного збереження електронних документів є ще багато невирішених проблем: з роками морально старіє програмне забезпечення, за допомогою якого були створені відповідні електронні архіви; архівні електронні документи створюються у різних форматах у зв'язку з використанням державними органами різних програмних засобів тощо.

Питання роботи з електронними документами також порушуються в нормативно-правових актах (постановах, наказах, порядках, договорах, угодах, протоколах тощо), присвячених окремим предметним сферам правового регулювання: цивільне, адміністративне, кримінальне, кримінально-процесуальне, трудове, податкове та інше законодавство України. Проаналізуємо такі види нормативно-правових документів, як постанови та накази.

Галузеві правові акти включають в себе положення, які забезпечують роботу з електронними документами у відповідних галузях, наприклад, постанови **Національного банку України** («Положення про порядок формування, зберігання та знищення електронних архівів у Національному банку України і банках України»⁷³ (2006); «Про затвердження нормативно-

⁷¹ Про затвердження Правил роботи архівних установ України : наказ М-ва юстиції України від 08.04.2013 № 656/5 // Офіц. вісн. України. – 2013. – № 31. - Ст. 1112; Правила роботи архівних установ України / М-во юстиції України, Держ. архів. служба України, Укр. наук.-дослід. ін-т архів. справи та документознавства ; упоряд.: Л. А. Кисельова, Ю. А. Прилепішева, Т. П. Прись, С. В. Сельченкова ; за заг. ред. Н. М. Христової. – Київ, 2013. – 243 с.

⁷² Правила організації діловодства та архівного зберігання документів у державних органах, органах місцевого самоврядування, на підприємствах, в установах і організаціях : затв. наказом М-ва юстиції України від 18.06.2015 № 1000/5 // Офіц. вісн. України. - 2015. - № 52. – Ст. 1699.

⁷³ Положення про порядок формування, зберігання та знищення електронних архівів у Національному банку України і банках України : затв. постановою Правління

правових актів з питань функціонування електронного цифрового підпису в банківській системі України»⁷⁴ (2010), наказ **Міністерства фінансів України** («Порядок надання документів великого платника податків в електронній формі при проведенні документальної перевірки»⁷⁵ (2011), наказ **Міністерства транспорту та зв'язку України** («Про забезпечення реалізації заходів щодо включення електронних ресурсів до Національного реєстру електронних інформаційних ресурсів»⁷⁶ (2004), наказ **Міністерства освіти і науки, молоді та спорту України** («Вимоги до форматів даних електронного документообігу в органах державної влади. Формат електронного повідомлення»⁷⁷ (2011) та ін. Так, цим наказом установлюються вимоги до електронного повідомлення, які застосовуються під час створення систем електронного документообігу органів державної влади та/або при забезпеченні їх взаємодії. У цих вимогах дано визначення термінів: «XML-документ», «Електронне повідомлення», «Електронний документообіг», «Елемент XML-документа», «Інформаційна взаємодія систем електронного документообігу», «Метадані» та ін.

Низка нормативно-правових актів присвячена питанню електронного урядування. Впровадження електронного урядування є однією з найбільших урядових програм в Україні у сфері ІТ-технологій. Розглянемо такі види документів, як постанови та розпорядження Кабінету Міністрів України, накази різних відомств.

Так, у постанові Кабінету Міністрів України «**Про Порядок оприлюднення у мережі Інтернет інформації про діяльність органів виконавчої влади**» (2002) було передбачено розміщення і періодичне оновлення міністерствами, іншими центральними та місцевими органами виконавчої влади відомчої інформації на власних веб-сайтах та створення єдиного урядового веб-порталу, визначено склад і вимоги до інформації, яка підлягає оприлюдненню. Відповідно до порядку оприлюднення у мережі

Національного банку України 12.09.2006 № 357 : зареєстр. в М-ві юстиції України 3.10.2006 за № 1089/12963 // Офіц. вісн. України. – 2006. – № 40. – Ст. 2694.

⁷⁴ Про затвердження нормативно-правових актів з питань функціонування електронного цифрового підпису в банківській системі України : постанова Національного банку України від 17.06.2010 № 284 : зареєстр. в М-ві юстиції України 04.11.2010 за № 1034/18329 // Офіц. вісн. України. – 2010. – № 87. – Ст. 3080.

⁷⁵ Порядок надання документів великого платника податків в електронній формі при проведенні документальної перевірки : затв. наказом М-ва фінансів України від 07.11.2011 № 1393 : зареєстр. в М-ві юстиції України 16.01.2012 за № 44/20357 // Офіц. вісн. України. – 2012. – № 7. – Ст. 267.

⁷⁶ Про забезпечення реалізації заходів щодо включення електронних ресурсів до Національного реєстру електронних інформаційних ресурсів [Електронний ресурс] : наказ Держ. ком. зв'язку та інформатизації України від 15.11.2004 № 6. - Режим доступу: <http://www.archives.gov.ua/Law-base/Ministries/index.php?2004-6>. - Назва з екрана.

⁷⁷ Вимоги до форматів даних електронного документообігу в органах державної влади. Формат електронного повідомлення : затв. наказом М-ва освіти і науки, молоді та спорту України 20.10.2011 № 1207 : зареєстр. в М-ві юстиції України 15.11.2011 за № 1306/20044 // Офіц. вісн. України. – 2011. – № 91. – Ст. 3321.

Інтернет інформації про діяльність органів виконавчої влади визначено, що наявність веб-сайту є першою та необхідною умовою впровадження технологій електронного урядування, тому органи державної влади спеціальним чином регулюють питання створення та функціонування веб-сайтів.

У постанові Кабінету Міністрів України «Про заходи щодо створення електронної інформаційної системи «Електронний Уряд»» (2003) було зауважено, що одним із пріоритетних завдань розвитку інформаційного суспільства визначено надання громадянам та юридичним особам інформаційних та інших послуг шляхом використання електронної інформаційної системи «Електронний Уряд», яка повинна забезпечити інформаційну взаємодію органів виконавчої влади між собою, з громадянами та юридичними особами на основі сучасних інформаційних технологій. Даним документом визначено, що єдиний веб-портал органів виконавчої влади є центральною частиною електронної інформаційної системи «Електронний Уряд», призначеною для інтеграції веб-сайтів, електронних інформаційних систем та ресурсів органів виконавчої влади і надання інформаційних та інших послуг з використанням мережі Інтернет.

Перелік⁷⁸ та **порядок**⁷⁹ інформаційних та інших послуг та порядок їх надання з використанням електронної інформаційної системи «Електронний Уряд» (2003) з'ясовано наказом Державного комітету зв'язку та інформатизації України.

В постанові Кабінету Міністрів України від 17 березня 2004 р. № 326 «Положення про Національний реєстр електронних інформаційних ресурсів»⁸⁰ визначено порядок формування та користування Національним реєстром електронних інформаційних ресурсів.

Національний реєстр електронних інформаційних ресурсів - це інформаційно-телекомунікаційна система, призначена для реєстрації, обліку, накопичення, оброблення і зберігання відомостей про склад, зміст, розміщення, умови доступу до електронних інформаційних ресурсів та задоволення потреб юридичних і фізичних осіб в інформаційних послугах. До Національного реєстру включаються веб-сайти, бази даних та реєстри в електронній формі.

⁷⁸ Перелік інформаційних та інших послуг електронної інформаційної системи «Електронний Уряд»: наказ Держ. ком. зв'язку та інформатизації України 15.08.2003 № 149: зареєстр. в М-ві юстиції України 19.11.2003 за № 1065/8386 // Офіц. вісн. України. – 2003. – № 48. – Ст. 2547.

⁷⁹ Порядок надання інформаційних послуг з використанням електронної інформаційної системи «Електронний Уряд»: наказ Держ. ком. зв'язку та інформатизації України від 15.08.2003 № 149: зареєстр. в М-ві юстиції України 19.11.2003 за № 1066/8387 // Офіц. вісн. України. – 2003. – № 48. – Ст. 2547.

⁸⁰ Про затвердження Положення про Національний реєстр електронних інформаційних ресурсів: постанова Кабінету Міністрів України від 17.03.2004 № 326 // Офіц. вісн. України. – 2004. – № 11. – Ст. 665. - Зміни внесено згідно з постановою Кабінету Міністрів України від 21.07.2010 № 675.

У постанові Кабінету Міністрів України «**Порядок обов'язкової передачі документованої інформації**»⁸¹ (2004) було встановлено механізм обов'язкової передачі на зберігання центральному засвідчувальному органу або засвідчувальному центру посилених сертифікатів відкритих ключів документованої інформації акредитованим центром сертифікації ключів у разі припинення його діяльності з метою забезпечення можливості перевірки електронного цифрового підпису, накладеного на електронний документ підписувачем, відкритий ключ якого засвідчений в акредитованому центрі, що припиняє діяльність.

У рамках запровадження системи електронного урядування розпорядженням Кабінету Міністрів України схвалена «**Концепція створення та функціонування інформаційної системи електронної взаємодії державних електронних інформаційних ресурсів**»⁸². Серед основних завдань цієї системи є забезпечення: автоматизованої міжвідомчої електронної взаємодії державних органів у процесі роботи, що проводиться із фізичними та юридичними особами з використанням єдиної, достовірної та несуперечливої інформації, розміщеної в електронних інформаційних системах та базах даних державних органів; електронного обслуговування фізичних та юридичних осіб за принципом «єдиного вікна» із застосуванням електронного цифрового підпису. В 2010 році розпорядженням Кабінету Міністрів України було ухвалено «**Концепцію розвитку електронного урядування в Україні**»⁸³. Тим самим було визнано необхідність запровадження технологій електронного урядування у діяльність органів державної влади та органів місцевого самоврядування, а також задекларовано, що одним із пріоритетів розвитку нашої держави є розвиток високотехнологічного інформаційного суспільства, яке дасть змогу кожному громадянину створювати і накопичувати інформацію та знання, мати до них вільний доступ, користуватися та обмінюватися ними. Етапи реалізації згаданої Концепції передбачають, зокрема, створення єдиної загальнодержавної системи електронного документообігу, забезпечення передачі електронних документів до державних архівів, музеїв, бібліотек, їх довгострокове зберігання, підтримка в актуальному стані та надання доступу до них, а також створення Національного депозитарію електронних інформаційних ресурсів. У Концепції, було визначено основні завдання із забезпечення розвитку електронного урядування в Україні, а також наведене

⁸¹ Про затвердження Порядку обов'язкової передачі документованої інформації: постанова Кабінету Міністрів України від 28.10.2004 № 1454 // Уряд. кур'єр. - 2004. - 10 листоп. (№ 214). - Зміни внесено з постановою Кабінету Міністрів України від 02.11.2011 № 1122.

⁸² Про схвалення Концепції створення та функціонування інформаційної системи електронної взаємодії державних електронних інформаційних ресурсів [Електронний ресурс]: розпорядження Кабінету Міністрів України від 05.09.2012 № 634-р. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua>. – Назва з екрана.

⁸³ Про схвалення Концепції розвитку електронного урядування в Україні: розпорядження Кабінету Міністрів України від 13.12.2010 № 2250-р // Уряд. кур'єр. – 2011. – 5 січ. (№ 1).

визначення «електронного урядування». На даний момент «Концепція...» виконана лише частково.

У 2011 році Україна приєдналася до міжнародної Ініціативи «Партнерство «Відкритий Уряд». За цей час був розроблений План дій⁸⁴ щодо впровадження ініціативи, План заходів, а також створено Комісію з координації впровадження ініціативи. За своїм змістом вони включають значну кількість заходів, спрямованих на впровадження та розвиток електронного урядування. Зазначимо, що «Відкритий Уряд» надав новий поштовх у напрямку впровадження електронного урядування в Україні. Але, в той же час, є визначальні проблеми, пов'язані з впровадженням саме інформаційно-комунікаційних технологій та електронного урядування в Україні: відсутність «політичної волі» або інертність з боку органів влади; недосконалість нормативно-правового забезпечення; низький рівень фінансування та ефективності використання наявних ресурсів; низький рівень інформатизації окремих галузей економіки та регіонів; недостатній рівень володіння ІКТ серед державних службовців; «цифрова нерівність» серед населення⁸⁵.

Державна служба України з питань науки, інновацій та інформатизації України спільно з Секретаріатом Кабінету Міністрів України на виконання постанови Кабінету Міністрів України «Деякі питання електронної взаємодії органів виконавчої влади»⁸⁶ (від 18 липня 2012 року № 670), розпочала дослідну експлуатацію системи електронної взаємодії органів виконавчої влади (СЕВ ОВВ). Цією ж постановою було затверджено положення про систему електронної взаємодії центральних органів виконавчої влади, яка призначена для автоматизації процесів створення, відправлення, передавання, одержання, оброблення, використання, зберігання, знищення електронних документів та копій документів з паперовими носіями в електронному вигляді з використанням електронного цифрового підпису. До цієї системи електронної взаємодії мали бути підключені практично всі центральні органи виконавчої влади та Секретаріат Кабінету Міністрів України. І звичайно чиновники в електронному вигляді вже зараз повинні були працювати з листами, електронними документами, постановами і розпорядженнями Кабінету Міністрів України, які не містять інформації з обмеженим доступом. Згідно документу, тільки до кінця липня

⁸⁴ Про схвалення плану дій з впровадження в Україні Ініціативи «Партнерство «Відкритий Уряд»»: розпорядження Кабінету Міністрів України від 5.04.2012 № 220-р // Уряд. кур'єр. – 2012. – № 76.

⁸⁵ Нормативно-правове забезпечення впровадження електронного урядування в Україні: аналіт. звіт / Робоча група з розробки урядової політики в сфері розвитку електронного урядування при Віце-Прем'єр-Міністрові України – Міністрові регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України; А. О. Серенюк, Т. І. Олійник. – Київ, 2014. – 72 с.

⁸⁶ Деякі питання електронної взаємодії органів виконавчої влади: постанова Кабінету Міністрів України від 18.07.2012 № 670 // Уряд. кур'єр. – 2012. – 28 лип. (№ 134).

2014 р. в Уряді почне діяти паралельний документообіг – паперовий та електронний.

У 2013 р. було прийнято розпорядження Кабінету Міністрів України **«Про схвалення Стратегії розвитку інформаційного суспільства в Україні»⁸⁷**. Стратегія визначає мету, базові принципи, стратегічні цілі розвитку інформаційного суспільства в Україні, завдання, спрямовані на їх досягнення, а також основні напрями, етапи і механізм реалізації цієї Стратегії з урахуванням сучасних тенденцій та особливостей розвитку України в перспективі до 2020 року.

Постановою Кабінету Міністрів України від 27 травня 2015 р. № 351 **«Деякі питання підготовки проектів актів законодавства в електронній формі»⁸⁸** було визначено, що з 1 червня до 1 вересня 2015 р. проекти актів законодавства, порядків денних засідань Кабінету Міністрів України, урядових комітетів та матеріали до них надсилаються в установленому порядку в паперовій та електронній формі з використанням системи електронної взаємодії органів виконавчої влади в режимі дослідної експлуатації.

Однак, в результаті структурних змін в системі державних органів, нормативні документи, які регулюють документообіг, втрачають свою актуальність. Це призводить до втрати відповідних зв'язків, які на практиці деколи важко відновити.

Відтак, загалом динаміка розвитку інформаційного суспільства в Україні впродовж останніх років є стабільно позитивною, і це можна вважати сталою тенденцією.

На підставі аналізу нормативно-правових документів можна зазначити, що в Україні створено відповідні правові і законодавчі передумови щодо використання у діяльності органів державної влади електронного документообігу та інформаційно-комунікаційних технологій. Зокрема, на законодавчому рівні:

– визначено терміни «документ», «інформація», «електронний документ», «електронний цифровий підпис»;

– встановлено та узаконено загальні правила документування в державних органах управлінської діяльності в електронній формі і виконання дій з електронними документами з моменту їх створення або одержання до відправлення чи передавання до архіву;

– затверджено вимоги до застосування електронного цифрового підпису органами державної влади, органами місцевого самоврядування, підприємствами, установами та організаціями державної форми власності прописано;

⁸⁷ Про схвалення Стратегії розвитку інформаційного суспільства в Україні : розпорядження Кабінету Міністрів України від 15.05.2013 № 386-р // Уряд. кур'єр. – 2013. – 13 черв. (№ 105).

⁸⁸ Деякі питання підготовки проектів актів законодавства в електронній формі : постанова Кабінету Міністрів України від 27.05.2015 № 351 // Уряд. кур'єр. – 2015. – 4 черв. (№ 98).

– визначено правовий статус електронного цифрового підпису та відносини, що виникають при використанні ЕЦП;

– впроваджено порядок зберігання електронних документів в архівних установах;

– прийнято порядок роботи з електронними документами у діловодстві та їх підготовки до передавання на архівне зберігання тощо.

На підставі аналізу правової бази можна виділити такі основні проблеми у сфері електронного документообігу, інформаційної взаємодії державних органів:

– відсутність системного і комплексного підходу при формуванні відповідної правової бази;

– необхідність внесення відповідних змін та доповнень до нормативно-правових актів, які не повністю узгоджені між собою;

– необхідність гармонізації законодавства України з міжнародними нормами і стандартами;

– потребує вирішення нормативно-правове регулювання питання захисту інформації при інформаційній взаємодії державних органів через глобальну мережу Інтернет;

– втрачається актуальність відповідних документів, що регулюють документообіг, внаслідок структурних змін в системі державних органів;

– уповільнено та недостатньо координовано впроваджується електронне урядування тощо.

Для забезпечення ефективного регулювання внутрішнього електронного документообігу в державних органах, інформаційної взаємодії державних органів необхідно розробити відповідні типові нормативно-правові акти. При цьому потрібно врахувати неминучий перехідний етап одночасного функціонування як документів з паперовими носіями, так і електронних документів.

Розв'язання зазначених завдань є однією із необхідних умов прискорення розвитку інформаційного суспільства, інтеграції України у світове співтовариство, а також сприятиме удосконаленню електронного документообігу України.

Перелік нормативно-правових актів України, що стосуються електронного документообігу

Конституція України

1. Конституція України : Основний Закон України від 28.06.1996 № 254 к // Відом. Верховної Ради України. – 1996. - № 30. – Ст. 141.

Кодекси

2. Цивільний кодекс України від 16.01.2003 № 435-IV // Відом. Верховної Ради України. – 2003. – № 40–44. – Ст. 356. - Остання редакція від 03.09.2015 № 675-VIII.

Закони України

3. Про інформацію : Закон України від 2.10.1992 № 2657-XII // Відом. Верховної Ради України. – 1992. – № 48. – Ст. 651. – В редакції Закону № 2938-VI від 13.01.2011; зміни внесено згідно із Законом України № 317-VIII від 09.04.2015.
4. Про Національний архівний фонд і архівні установи : Закон України від 24.12.1993 № 3814-XII // Відом. Верховної Ради України. – 1994. – № 15. – Ст. 86. – Зміни внесено згідно із Законами України № 498/95-ВР від 22.12.1995; № 608/96 від 17.12.1996; в редакції Закону № 2888-III від 13.12.2001; із змінами, внесеними згідно із Законом України № 534-V від 22.12.2006; № 5068-VI від 05.07.2012.
5. Про державну таємницю : Закон України від 21.01.1994 № 3855-XII // Голос України. – 1994. – 10 берез. - В редакції Закону № 1079-XIV від 21.09.99; зміни внесено згідно із Законами України № 971-IV від 19.06.2003; № 1519-IV від 19.02.2004; № 293-VI від 21.05.2008; № 2432-VI від 06.07.2010; № 2592-VI від 07.10.2010; № 2978-VI від 03.02.2011; № 4212-VI від 22.12.2011; № 4652-VI від 13.04.2012; № 5463-VI від 16.10.2012 № 1169-VII від 27.03.2014; № 1170-VII від 27.03.2014; № 374-VIII від 12.05.2015; № 576-VIII від 02.07.2015.
6. Про захист інформації в інформаційно-телекомунікаційних системах : Закон України від 05.07.1994 № 80/94-ВР // Відом. Верховної Ради України. – 1994. – № 31. – Ст. 286. – В редакції Закону № 2594-IV від 31.05.2005; зміни внесено згідно із Законами України № 879-VI від 15.01.2009; № 1180-VI від 19.03.2009; № 721-VII від 16.01.2014; № 767-VII від 23.02.2014; № 1170-VII від 27.03.2014.
7. Про Національну програму інформатизації : Закон України від 04.02.1998 № 74/98-ВР // Відом. Верховної Ради України. – 1998. – № 27–28. – Ст. 181. - Зміни внесено згідно із Законами України № 2684-III від 13.09.2001; № 2289-VI від 01.06.2010; № 5463-VI від 16.10.2012.
8. Про Концепцію Національної програми інформатизації : Закон України від 04.02.1998 № 75/98-ВР // Голос України. - 1998. - 7 квіт. - Зміни

- внесено згідно із Законами України № 3421-IV від 09.02.2006; № 3610-VI від 07.07.2011; № 406-VII від 04.07.2013.
9. Про обов'язковий примірник документів : Закон України від 09.04.1999 № 595-XIV // Голос України. – 1999. – 13 трав. - Зміни внесено згідно із Законами України № 2953-III від 17.01.2002; № 867-V від 04.04.2007; № 4319-VI від 12.01.2012; № 5461-VI від 16.10.2012; № 222-VIII від 02.03.2015.
 10. Про платіжні системи та переказ грошей в Україні : Закон України від 05.04.2001 № 2346-III // Відом. Верховної Ради України. - 2001. - № 29. - Ст. 137.
 11. Про внесення змін до Закону України «Про Національний архівний фонд і архівні установи» : Закон України від 13.12.2001 № 2888-III // Голос України. - 2002. - 16 січ. (№ 9). – Зміни внесено згідно з Митним кодексом України № 4495-VI від 13.03.2012.
 12. Про електронні документи та електронний документообіг : Закон України від 22.05.2003 № 851-IV // Офіц. вісн. України. - 2003. - № 25. - Ст. 1174.
 13. Про електронний цифровий підпис : Закон України від 22.05.2003 № 852-IV // Офіц. вісн. України. - 2003. - № 25. - Ст. 1175.
 14. Про телекомунікації : Закон України від 18.11.2003 № 1280-IV // Голос України. - 2003. - 24 груд.
 15. Про Основні засади розвитку інформаційного суспільства в Україні на 2007–2015 роки : Закон України від 09.01.2007 № 537-V // Голос України. - 2007. - 6 лют.
 16. Про захист персональних даних : Закон України від 01.06.2010 № 2297-VI // Голос України. - 2010. - 16 верес. - Зміни внесено згідно із Законами України № 4452-VI від 23.02.2012; № 5491-VI від 20.11.2012; № 245-VII від 16.05.2013; № 383-VII від 03.07.2013; № 1170-VII від 27.03.2014; № 1262-VII від 13.05.2014; № 316-VIII від 09.04.2015; № 675-VIII від 03.09.2015.
 17. Про доступ до публічної інформації : Закон України 13.06.2011 № 2939-VI // Уряд. кур'єр. - 2011. – 15 лют. (№ 28). - Зміни внесено згідно із Законами України № 4652-VI від 13.04.2012; № 4711-VI від 17.05.2012; № 224-VII від 14.05.2013; № 1700-VII від 14.10.2014; № 319-VIII від 09.04.2015.
 18. Про адміністративні послуги : Закон України від 06.09.2012 № 5203-VI // Уряд. кур'єр. - 2012. - 10 жовт. (№ 184). - Зміни внесено згідно із Законами України № 399-VII від 04.07.2013; № 1197-VII від 10.04.2014; № 191-VIII від 12.02.2015; № 222-VIII від 02.03.2015.

Постанови Верховної Ради України

19. Про Концепцію національної інформаційної політики [Електронний ресурс] : постанова Верховної Ради України від 03.04.2003 № 687-IV. - Режим доступу: <http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/687-15>. - Назва з екрана.

Постанови Кабінету Міністрів України

20. Про Порядок оприлюднення у мережі Інтернет інформації про діяльність органів виконавчої влади : постанова Кабінету Міністрів України від 04.01.2002 № 3 // Уряд. кур'єр. - 2002. - 18 січ. (№ 11). – Зміни внесено згідно з постановами Кабінету Міністрів України № 905 від 16.06.2003; № 150 від 11.02.2004; № 1700 від 08.12.2006; № 809 від 02.09.2010; № 1330 від 21.11.2011; № 730 від 26.09.2013.
21. Про заходи щодо створення електронної інформаційної системи «Електронний Уряд» : постанова Кабінету Міністрів України від 24.02.2003 № 208 // Офіц. вісн. України. - 2003. - № 9. – Ст. 378.
22. Положення про Національний реєстр електронних інформаційних ресурсів : постанова Кабінету Міністрів України від 17.03.2004 № 326 // Офіц. вісн. України. - 2004. - № 11. - Ст. 665. - Зміни внесено згідно з постановою Кабінету Міністрів України № 675 від 21.07.2010.
23. Про затвердження Положення про Національний реєстр електронних інформаційних ресурсів : постанова Кабінету Міністрів України від 17.03.2004 № 326 // Офіц. вісн. України. - 2004. - № 11. - Ст. 665.
24. Про затвердження Порядку засвідчення наявності електронного документа (електронних даних) на певний момент часу : постанова Кабінету Міністрів України від 26.05.2004 № 680 // Офіц. вісн. України. - 2004. - № 21. - Ст. 1428.
25. Про затвердження Положення про центральний засвідчувальний орган : постанова Кабінету Міністрів України від 28.10.2004 № 1451 // Офіц. вісн. України. - 2004. - № 44. - Ст. 2893.
26. Порядок застосування електронного цифрового підпису органами державної влади, органами місцевого самоврядування, підприємствами, установами та організаціями державної форми власності : постанова Кабінету Міністрів України від 28.10.2004 № 1452 // Уряд. кур'єр. - 2004. - 10 листоп. (№ 214).
27. Про затвердження Порядку обов'язкової передачі документованої інформації : постанова Кабінету Міністрів України від 28.10.2004 № 1454 // Уряд. кур'єр. - 2004. - 10 листоп. (№ 214). - Зміни внесено згідно з постановою Кабінету Міністрів України № 1122 від 02.11.2011.
28. Типовий порядок здійснення електронного документообігу в органах виконавчої влади : затв. постановою Кабінету Міністрів України від 28.10.2004 № 1453 // Уряд. кур'єр. - 2004. - 10 листоп. (№ 214).
29. Порядок обов'язкової передачі документованої передачі інформації : постанова Кабінету Міністрів від 28.10.2004. №1454 // Уряд. кур'єр. - 2004. - 11 жовт. (№ 214).
30. Про електронний обмін службовими документами в органах виконавчої влади : постанова Кабінету Міністрів України від 17.07.2009 № 733 // Офіц. вісн. України. - 2009. - № 54. - Ст. 1867.

31. Порядок надсилання електронною поштою службових документів : постанова Кабінету Міністрів України від 17.07.2009 № 733 // Уряд. кур'єр. - 2009. - 5 серп. (№ 140).
32. Про затвердження Типової інструкції з діловодства у центральних органах виконавчої влади, Раді міністрів Автономної Республіки Крим, місцевих органах виконавчої влади : постанова Кабінету Міністрів України від 30.11.2011 № 1242 // Офіц. вісн. України. - 2011. - № 94. - Ст. 3433.
33. Типова інструкція з діловодства у центральних органах виконавчої влади, Раді міністрів Автономної Республіки Крим, місцевих органах виконавчої влади : затв. постановою Кабінету Міністрів України від 30.11.2011 № 1242 // Офіц. вісн. України. - 2011. - № 94. - Ст. 3433. – Зміни внесено згідно з постановами Кабінету Міністрів України № 75 від 04.02.2013; № 249 від 09.07.2014; № 484 від 23.09.2014; № 874 від 21.10.2015.
34. Деякі питання електронної взаємодії органів виконавчої влади : постанова Кабінету Міністрів України від 18.07.2012 № 670 // Уряд. кур'єр. - 2012. - 28 лип. (№ 134).
35. Положення про систему електронної взаємодії органів виконавчої влади : постанова Кабінету Міністрів України від 18.07.2012 № 670 // Уряд. кур'єр. - 2012. - 28 лип. (№ 134).
36. План дій із впровадження Ініціативи «Партнерство “Відкритий Уряд”» у 2014–2015 роках : постанова Кабінету Міністрів України від 26.11.2014 № 1176-р // Уряд. кур'єр. - 2014. - 17 груд. (№ 239).
37. Деякі питання підготовки проектів актів законодавства в електронній формі : постанова Кабінету Міністрів України від 27.05.2015 № 351 // Уряд. кур'єр. - 2015. – 4 черв. (№ 98).
38. Зміни, що вносяться до Порядку застосування електронного цифрового підпису органами державної влади, органами місцевого самоврядування, підприємствами, установами та організаціями державної форми власності : постанова Кабінету Міністрів України від 8.09.2015 № 675 // Уряд. кур'єр. - 2015. – 25 верес. (№ 174).

Розпорядження Кабінету Міністрів України

39. Концепція формування системи національних електронних ресурсів : розпорядження Кабінету Міністрів України від 5.05.2003 № 259 р. // Офіц. вісн. України. - 2003. - № 18. - Ст. 864.
40. Про затвердження переліку завдань (проектів) Національної програми інформатизації на 2004 рік, їх державних замовників та обсягів фінансування [Електронний ресурс] : розпорядження Кабінету Міністрів України від 27.03.2004 № 181-р. - Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/181-2004-%D1%80>. - Назва з екрана.
41. Про утворення Центрального державного електронного архіву України та Центрального державного архіву зарубіжної україніки :

- розпорядження Кабінету Міністрів України від 12.05.2007 № 279-р. // Офіц. вісн. України. - 2007. - № 37. – Ст. 1499.
42. План заходів з виконання завдань, передбачених Законом України «Про Основні засади розвитку інформаційного суспільства в Україні на 2007–2015 роки» [Електронний ресурс]: розпорядження Кабінету Міністрів України від 15.08.2007 № 653-р. - Режим доступу: http://tsdea.archives.gov.ua/ua/base/653_15082007.pdf. - Назва з екрана. – Зміни внесено згідно з розпорядженням Кабінету Міністрів України № 512-р від 13.05.2009.
43. Питання реалізації пілотного проекту впровадження технологій електронного урядування : розпорядження Кабінету Міністрів України від 01.03.2010 № 360-р // Офіц. вісн. України. - 2010. - № 18. - Ст. 806.
44. Про схвалення Концепції розвитку електронного урядування в Україні : розпорядження Кабінету Міністрів України від 13.12.2010 № 2250-р // Уряд. кур'єр. - 2011. – 5 січ. (№ 1).
45. Про затвердження плану заходів щодо реалізації Концепції розвитку електронного урядування в Україні : розпорядження Кабінету Міністрів України від 26.09.2011 № 1014-р. // Уряд. кур'єр. - 2011. - 28 жовт. (№ 200).
46. Питання впровадження системи електронної взаємодії органів виконавчої влади : розпорядження Кабінету Міністрів України від 28.12.2011 р. № 1363-р // Уряд. кур'єр. - 2012. - 20 січ. (№ 11).
47. Про схвалення плану дій з впровадження в Україні Ініціативи «Партнерство «Відкритий Уряд» : розпорядження Кабінету Міністрів України від 5.04.2012 № 220-р // Уряд. кур'єр. - 2012. - 26 квіт. (№ 76).
48. Про схвалення Концепції створення та функціонування інформаційної системи електронної взаємодії державних електронних інформаційних ресурсів [Електронний ресурс]: розпорядження Кабінету Міністрів України від 05.09.2012 № 634-р. - Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua>. - Назва з екрана.
49. Концепція створення та функціонування інформаційної системи електронної взаємодії державних електронних інформаційних ресурсів : розпорядження Кабінету Міністрів України від 5.09.2012 № 634-р. // Уряд. кур'єр. - 2012. - 19 верес. (№ 169).
50. Про схвалення Стратегії розвитку інформаційного суспільства в Україні : розпорядження Кабінету Міністрів України від 15.05.2013 № 386-р // Уряд. кур'єр. - 2013. - 13 черв. (№ 105).

Укази Президента України

51. Про Державну службу України з питань технічного захисту інформації : указ Президента України від 1.12.1992 № 593/92 // Офіц. вісн. України. – 2010. – № 32. – Ст. 1158.
52. Про Положення про технічний захист інформації в Україні : указ Президента України від 27.09.1999 № 1229/99 // Офіц. вісн. України. –

1999. – № 39. – С. 28. – Зміни внесено згідно з указами Президента України № 1120/2000 від 06.10.2000; № 333/2008 від 11.04.2008.
53. Про заходи щодо захисту інформаційних ресурсів держави : указ Президента України від 10.04.2000 № 582/2000 // Офіц. вісн. України. – 2000. – № 15. – Ст. 605.
54. Про заходи щодо розвитку національної складової глобальної інформаційної мережі Інтернет та забезпечення широкого доступу до цієї мережі в Україні : указ Президента України від 31.07.2000 № 928/2000 // Офіц. вісн. України. – 2000. – № 31. – Ст. 1300.
55. Про Міжвідомчу комісію з питань інформаційної політики та інформаційної безпеки при Раді національної безпеки і оборони України : указ Президента України від 22.01.2002 № 63/2002 // Офіц. вісн. України. – 2002. – № 4. – Ст. 132. – Зміни внесено згідно з указом Президента України № 462/2009 від 18.06.2009.
56. Про додаткові заходи щодо забезпечення відкритості у діяльності органів державної влади : указ Президента України від 01.08.2002 № 683/2002 // Уряд. кур'єр. – 2002. – 6 серп. (№ 141).
57. Про першочергові завдання щодо впровадження новітніх інформаційних технологій : указ Президента України від 20.10.2005 № 1497/2005 // Уряд. кур'єр. – 2005. – 1 листоп. (№ 207).
58. Про оптимізацію системи центральних органів виконавчої влади : указ Президента України від 09.12.2010 № 1085/2010 // Офіц. вісн. Президента України. – 2010. – № 32. – Спец. вип. – Ст. 1026.
59. Питання оптимізації системи центральних органів виконавчої влади : указ Президента України від 06.04.2011 № 370/2011 // Офіц. вісн. Президента України. – 2010. – № 11. – Ст. 567.
60. Про затвердження Положення про Державну архівну службу України : указ Президента України від 06.04.2011 № 407/2011 // Уряд. кур'єр. – 2011. – 22 квіт. – С. 76.
61. Про затвердження Положення про Державне агентство з питань науки, інновацій та інформатизації України : указ Президента України від 08.04.2011 № 437/2011 // Уряд. кур'єр. – 2011. – 5 трав. (№ 80). – Зміни внесено згідно з указами Президента України № 240/2013 від 25.04.2013; № 22/2014 від 17.01.2014.
62. Про Національну комісію, що здійснює державне регулювання у сфері зв'язку та інформатизації : указ Президента України від 23.11.2011 № 1067/2011 // Уряд. кур'єр. – 2011. – 8 груд. (№ 229). – Зміни внесено згідно з указами Президента України № 469/2013 від 02.09.2013; № 862/2014 від 07.11.2014.
63. Положення про Міністерство освіти і науки України : затв. указом Президента України від 25.04.2013 № 240/2013 // Уряд. кур'єр. – 2013. – 8 трав. (№ 82).

Нормативні акти міністерства та відомств

Постанови Національного банку України

64. Положення про порядок формування, зберігання та знищення електронних архівів у Національному банку України і банках України : постанова Правління Національного банку України від 12.09.2006 № 357 : зареєстр. в М-ві юстиції України 3.10.2006 за № 1089/12963 // Офіц. вісн. України. - 2006. - № 40. - Ст. 2694.
65. Про затвердження нормативно-правових актів з питань функціонування електронного цифрового підпису в банківській системі України : постанова Національного банку України від 17.06.2010 № 284 : зареєстр. в М-ві юстиції України 04.11.2010 за № 1034/18329 // Офіц. вісн. України. - 2010. - № 87. - Ст. 3080.

Накази Міністерства фінансів України

66. Порядок надання документів великого платника податків в електронній формі при проведенні документальної перевірки : затверджено наказом Міністерства фінансів України від 07.11.2011 № 1393 : зареєстр. в М-ві юстиції України 16.01.2012 за № 44/20357 // Офіц. вісн. України. - 2012. - № 7. - Ст. 267.

Накази Міністерства юстиції України

67. Про затвердження Положення про Центральний державний електронний архів України [Електронний ресурс] : наказ М-ва юстиції України від 21.05.2012 № 759/5. - Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua>. - Назва з екрана.
68. Про затвердження Переліку типових документів, що створюються під час діяльності органів державної влади та місцевого самоврядування, інших установ, підприємств та організацій, із зазначенням строків зберігання документів : наказ М-ва юстиції України від 12.04.2012 № 578/5 // Офіц. вісн. України. - 2012. - № 34. - Ст. 1272.
69. Вимоги до формату посиленого сертифіката відкритого ключа : затв. наказом М-ва юстиції України, Адміністрації Державної служби спеціального зв'язку та захисту інформації України від 20.08.2012 № 1236/5/453 : зареєстр. в М-ві юстиції України 20.08.2012 за № 1398/21710 // Офіц. вісн. України. - 2012. - № 65, т. 2. - Ст. 2691.
70. Типова інструкція з діловодства у центральних державних архівних установах України, Державному архіві в Автономній Республіці Крим, державних архівах областей, міст Києва і Севастополя [Електронний ресурс] : затв. наказом М-ва юстиції України від 25.10.2012 № 1571/5. – Режим доступу: http://www.archives.gov.ua/Law-base/Regulations/Турова_інструкція_2012_n.pdf. - Назва з екрана.
71. Порядок роботи з електронними документами через систему електронної взаємодії органів виконавчої влади з використанням

- електронного цифрового підпису : затв. наказом М-ва юстиції України 01.11.2012 № 1600/5 : зареєстр. в М-ві юстиції 05.11.2012 за № 1854/22166 // Офіц. вісн. України. - 2012. - № 87. - Ст. 3561.
72. Правила роботи архівних установ України : затв. наказом М-ва юстиції України від 08.04.2013 № 656/5 : зареєстр. в М-ві юстиції України 10.04.2013 за № 584/23116 / М-во юстиції України, Держ. архів. служба України, Укр. наук.-дослід. ін-т архів. справи та документознавства ; упоряд.: Л. А. Кисельова, Ю. А. Прилепішева, Т. П. Прись, С. В. Сельченкова ; за заг. ред. Н. М. Христової. - Київ, 2013. - 243 с.
73. Про затвердження Порядку роботи з електронними документами у діловодстві та їх підготовки до передавання на архівне зберігання : наказ М-ва юстиції України від 11.11.2014 № 1886/5 // Офіц. вісн. України. - 2014. - № 93. - Ст. 2705.
74. Порядок виконання архівними установами запитів юридичних та фізичних осіб на підставі архівних документів та оформлення архівних довідок (копій, витягів) : затв. наказом М-ва юстиції України від 02.03.2015 № 295/5 // Офіц. вісн. України. - 2015. - № 18. - Ст. 511.
75. Правила організації діловодства та архівного зберігання документів у державних органах, органах місцевого самоврядування, на підприємствах, в установах і організаціях : затв. наказом М-ва юстиції України від 18.06.2015 № 1000/5 // Офіц. вісн. України. - 2015. - № 52. - Ст. 1699.

**Накази Міністерства транспорту та зв'язку України,
Державного комітету зв'язку та інформатизації України**

76. Про затвердження Переліку і Порядку надання інформаційних та інших послуг з використанням електронної інформаційної системи «Електронний Уряд» : наказ Держ. ком. зв'язку та інформатизації України від 15.08.2003 № 149 // Офіц. вісн. України. - 2003. - № 48. - Ст. 2547. - Зміни внесено згідно з наказом Держ. ком. зв'язку та інформатизації України № 167 від 27.07.2004.
77. Порядок надання інформаційних послуг з використанням електронної інформаційної системи «Електронний Уряд» : затв. наказом Держ. ком. зв'язку та інформатизації України від 15.08.2003 № 149 : зареєстр. в М-ві юстиції України 19.11.2003 за № 1066/8387 // Офіц. вісн. України. - 2003. - № 48. - Ст. 2547. - Зміни внесено згідно з наказом Держ. ком. зв'язку та інформатизації України № 167 від 27.07.2004.
78. Перелік інформаційних та інших послуг електронної інформаційної системи «Електронний Уряд» : затв. наказом Держ. ком. зв'язку та інформатизації України від 15.08.2003 № 149 : зареєстр. в М-ві юстиції України 19.11.2003 за № 1065/8386 // Офіц. вісн. України. - 2003. - № 48. - Ст. 2547. - Зміни внесено згідно з наказом Держ. ком. зв'язку та інформатизації України № 167 від 27.07.2004.
79. Про визначення головної організації з питань формування системи національних електронних інформаційних ресурсів [Електронний

- ресурс] : наказ Держ. ком. зв'язку та інформатизації України від 22 берез. 2004 р. № 51/940. - Режим доступу: http://search.ligazakon.ua/l_doc2.nsf/link1/FIN22340.html. - Назва з екрана.
80. Про забезпечення реалізації заходів щодо включення електронних ресурсів до Національного реєстру електронних інформаційних ресурсів [Електронний ресурс] : наказ Держ. ком. зв'язку та інформатизації України від 15.11.2004 № 6. - Режим доступу: <http://www.archives.gov.ua/Law-base/Ministries/index.php?2004-6>. - Назва з екрана.
81. Про затвердження Технічних умов на систему електронного документообігу органу виконавчої влади [Електронний ресурс] : наказ Держ. ком. зв'язку та інформатизації України від 7.06.2005 № 70. - Режим доступу: <http://www.archives.gov.ua/Law-base/Ministries/index.php?2005-70>. - Назва з екрана.
82. Система електронного документообігу органу виконавчої влади [Електронний ресурс] : технічні умови ТУ У 30.0-33240054-001:2005 : затв. наказом Держ. деп. з питань зв'язку та інформатизації М-ва транспорту та зв'язку України від 07.06.2005 № 70. - Київ, 2005. - 14 с. - Режим доступу: http://www.archives.gov.ua/Law-base/Regulations/Tech_um-2005.rtf. - Назва з екрана.
83. Про затвердження вимог до форматів електронного документообігу в органах виконавчої влади [Електронний ресурс] : наказ Держкомінформатизації від 16.03.2010 № 16. - Режим доступу: <http://dknii.gov.ua>. - Назва з екрана.

Накази Міністерства освіти і науки, молоді та спорту України

84. Вимоги до форматів даних електронного документообігу в органах державної влади. Формат електронного повідомлення : затв. наказом М-ва освіти і науки, молоді та спорту України від 20.10.2011 № 1207 : зареєстр. в М-ві юстиції України 15.11.2011 за № 1306/20044 // Офіц. вісн. України. - 2011. - № 91. - Ст. 3321.

Накази Державної архівної служби України

85. Концепція комп'ютеризації архівної справи : ротапринт / Голов. архів. упр. при Кабінеті Міністрів України, УДНДІАСД. - Київ, 1995. - 12 с.
86. Правила роботи архівних підрозділів органів державної влади, місцевого самоврядування, підприємств, установ і організацій : затв. наказом Держ. ком. архівів України від 16.03.2001 № 16 : зареєстр. в М-ві юстиції України 08.05.2001 за № 407/5598 // Офіц. вісн. України. - 2001. - № 20. - Ст. 902. - Зміни внесено згідно з наказами Держкомархіву України від 05.06.2007 № 87 : зареєстр. в М-ві юстиції України 21.06.2007 за № 693/13960; від 19.09.2008 № 188 : зареєстр. в М-ві юстиції України 22.10.2008 за № 1010/15701. - Також опублік. окр. вид.: Правила роботи архівних підрозділів органів державної

влади, місцевого самоврядування, підприємств, установ і організацій : (із змінами, внесеними згідно з Наказами Державного комітету архівів № 87 від 05.06.2007, № 188 від 19.09.2008) : зареєстр. в М-ві юстиції України 8 трав. 2001 р. за № 407/5598 / Держкомархів України. – Київ, 2009. – 104 с.

87. Про стан впровадження технологій електронного діловодства та електронних документів в установах-джерелах комплектування державних архівів [Електронний ресурс] : наказ Держ. ком. архівів України від 17.11.2004 № 123. - Режим доступу: <http://www.archives.gov.ua/Law-base/SCAU/index.php?2004-123#1>. - Назва з екрана.
88. Про затвердження Порядку зберігання електронних документів в архівних установах : наказ Держ. ком. архівів України від 25.04.2005 № 49 : зареєстр. у М-ві юстиції України від 07.06.2005 № 627/10907 // Офіц. вісн. України. - 2005. - № 23. - Ст. 1324.

Нормативно-правові акти Державного підприємства «Державний центр інформаційних ресурсів України»

89. Тимчасова інструкція щодо використання системи електронної взаємодії органів виконавчої влади [Електронний ресурс] / Держ. підприємство «Державний центр інформаційних ресурсів України». – Київ, 2012. - 28 с. - Режим доступу: <http://nc.gov.ua/docman/doc/manual.doc>. - Назва з екрана.

Накази Державної служби спеціального зв'язку та захисту інформації України

90. Про затвердження Положення про порядок здійснення державного контролю за додержанням вимог законодавства у сфері надання послуг електронного цифрового підпису : наказ Держспецзв'язку України від 24.07.2007 № 143 : зареєстр. в М-ві юстиції України 08.08.2007 за № 914/14181 // Офіц. вісн. України. - 2007. - № 60. - Ст. 2390.

Накази Державної служби України з питань науки, інновацій та інформатизації України

91. Про затвердження Вимог до форматів даних електронного документообігу в органах виконавчої влади [Електронний ресурс] : наказ Держкомінформнауки України від 14.08.2009 р. № 49. - Режим доступу: <http://www.minjust.gov.ua/?do=dors&k=0>. - Назва з екрана.
92. Технічні специфікації форматів представлення базових об'єктів національної системи електронного цифрового підпису (протокол визначення статусу сертифіката) : затв. наказом Держ. ком. України з питань науки, інновацій та інформатизації України та Адміністрації Державної служби спеціального зв'язку та захисту інформації України

від 13.08.2010 № 8/229 : зареєстр. в М-ві юстиції України 09.11.2010 за № 1054/18349 // Офіц. вісн. України. - 2010. - № 87. - Ст. 3089.

93. Про затвердження технічних специфікацій форматів представлення базових об'єктів національної системи електронного цифрового підпису : наказ Держ. ком. України з питань науки, інновацій та інформатизації України та Адміністрації Державної служби спеціального зв'язку та захисту інформації України від 13.08.2010 № 8/229 : зареєстр. в М-ві юстиції України 09.11.2010 за № 1052/18347 // Офіц. вісн. України. - 2010. - № 87. - Ст. 3089.

Архівознавство та архівна справа в Україні: матеріали до бібліографії за 2014 рік

Інформаційне забезпечення є необхідною складовою для успішної діяльності архівних установ України, проведення ними науково-методичної роботи, наукових досліджень, впровадження їх результатів в практичну діяльність. Важливою складовою інформаційного забезпечення є виявлення, опрацювання та систематизація поточної бібліографії з проблем архівознавства та архівної справи в Україні. Систематичне бібліографування документального масиву публікацій, розпорошених в значній кількості друкованих джерел, сприятиме створенню фахового інформаційного ресурсу як основи для проведення наукометричних та бібліометричних досліджень.

У «Матеріалах до бібліографії» представлено документальний масив публікацій з проблем архівознавства та архівної справи в Україні за 2014 рік, що вийшли в нашій країні та за її межами. До бібліографії включено відомості про монографії, навчальні посібники, довідкові видання, бібліографічні посібники, автореферати дисертацій, статті в наукових періодичних та продовжуваних виданнях, збірниках наукових праць, матеріалах конференцій. Тематика публікацій охоплює проблеми архівної науки, освіти; історії, організації та діяльності архівних установ України; складу та змісту їх фондів; архівознавства та архівної справи за кордоном; зарубіжної архівної україніки; персоналій архівістів тощо. До бібліографії не включено відомості про публікації в засобах масової інформації, методичні розробки архівних установ, видання архівних документів. На думку упорядників, вони можуть бути опрацьовані в рамках окремих бібліографічних посібників. До бібліографії включено лише нормативно-методичні розробки Укрдержархіву та УНДІАСД, що мають загальногалузеве значення. З метою надання якомога повної інформації про зарубіжну архівну україніку, до бібліографії включено інформацію про публікації документів зарубіжної україніки.

Бібліографія систематизована за тематичними розділами. В середині тематичних розділів бібліографічні записи систематизовано за окремими блоками: монографії, навчальні посібники, довідкові видання, збірники наукових праць; автореферати дисертацій; нормативні документи та методичні посібники; статті в періодичних та продовжуваних виданнях, збірниках наукових праць, матеріалах конференцій. У межах блоку бібліографічні записи розташовано за алфавітом авторів та назв документів.

Джерелами виявлення бібліографічної інформації стали фонди, каталоги та бази даних провідних вітчизняних бібліотек, зокрема Національної бібліотеки України ім. В. І. Вернадського, Національної парламентської бібліотеки України, Національної історичної бібліотеки України, Державної наукової архівної бібліотеки тощо.

Бібліографічні записи мають суцільну нумерацію, загальна їх кількість становить 456 позицій. Використовується система перехресних посилань (див. також). За потреби бібліографічні записи супроводжуються уточнюючими анотаціями. Бібліографічний опис та скорочення слів здійснено згідно з чинними в Україні державними стандартами.

1. Архівна наука та освіта

1.1. Архівна наука

1. Визначення показників ефективності наукової діяльності УНДІАСД [Електронний ресурс]: метод. рекомендації / Держ. архів. служба України, УНДІАСД; уклад.: В. В. Бездрабко, О. Я. Гаранін, О. М. Гладиренко, О. О. Жукова. – Київ, 2014. – 31 с. – Режим доступу: <http://undiasd.archives.gov.ua/doc/mr-vpe%20nd%20UNDIASD.pdf>. – Назва з екрана.

2. Історія в термінах і поняттях : довідник : [навч. посіб. / Київ. нац. ун-т ім. Тараса Шевченка, Іст. ф-т]; за заг. ред. Орлової Т. В. – Вишгород : ПП Сергійчук М. І., 2014. – 732 с. – Із змісту: *Сорока Ю.* Архів / *Юрій Сорока.* – С. 46–47; *Калакура Я.* Архівознавство / *Ярослав Калакура, Микола Щербак.* – С. 47–48; *Павленко С.* Документи / *Світлана Павленко.* – С. 180.

3. *Олійник С. В.* Архівознавство : конспект лекцій / С. В. Олійник. – Кам'янець-Подільський : Медобори-2006, 2014. – 143 с.

4. *Гаранін О.* 20 років Українському науково-дослідному інституту архівної справи та документознавства / Олександр Гаранін // П'ятнадцять джерелознавчі читання, присвячені 70-річчю створення кафедри архівознавства та спеціальних галузей історичної науки: матеріали Всеукр. наук. конф., 4 листоп. 2014 р., секція 2: Архівознавство та документознавство / Київ. нац. ун-т ім. Тараса Шевченка, Каф. архівознавства та спец. галузей іст. науки [та ін.]. – Київ, 2014. – С. 5–8.
5. *Горбатюк М. В.* Упровадження результатів науково-дослідної роботи Українського науково-дослідного інституту архівної справи та документознавства: проблеми та перспективи (аналіз анкетування державних архівних установ) / М. В. Горбатюк // Архіви України. – 2014. – № 6. – С. 20–33.
6. *Філіпова Л.* Сучасні дисертаційні дослідження зі спеціальності «Документознавство. Архівознавство» в Україні: деякі підсумки / Людмила Філіпова // Вісник Книжкової палати. – 2014. – № 6. – С. 48–52.
7. *Шевченко Ф. П.* Місце та роль архівознавства серед інших спеціальних історичних дисциплін / Ф. П. Шевченко // Шевченко Ф. Історичні студії: зб. вибр. праць і матеріалів (До 100-річчя від дня народження) / НАН України, Ін-т історії України, Нац. б-ка України ім. Вернадського, Ін-т рукопису. – Київ, 2014. – С. 533–542. – Вперше опубліковано у вид.: Друга республіканська наукова конференція з архівознавства та інших спеціальних історичних дисциплін: Друга секція. – Київ, 1965. – С. 5–22.

Див. також № 347, 349, 350, 430, 448.

1.2. Архівна термінологія

8. *Клімчук О.* Вплив інформаційного суспільства на формування архівної термінології / Оксана Клімчук // Інформація, комунікація, суспільство 2014: матеріали 3-ї Міжнар. наук. конф. ІКС-2014, 21–24 трав., 2014, Україна, Львів–Славське / Нац. ун-т «Львів. політехніка», Каф. соц. комунікацій та інформ. діяльності, Каф. інформ. систем та мереж. – Львів, 2014. – С. 290–291.
9. *Спасенова Ю. М.* Термінологічний аналіз понять «інформаційні архівні ресурси» й «електронні архівні ресурси» / Ю. М. Спасенова // Вісник Харківської державної академії культури: зб. наук. пр. – Харків, 2014. – Вип. 43. – С. 126–135.

1.3. Архівна освіта

10. Документознавство та архівознавство: метод. вказівки до проведення практ. занять і виконання контрол. робіт для студентів спец. 8.03030301 «Видавнича справа та редагування» / Нац. техн. ун-т України

«Київ. політехн. ін-т» ; [уклад.] Л. М. Волкотруб ; [відп. ред. Н. М. Фіголь]. – Київ : НТУУ «КПІ», 2014. – 44 с.

11. *Калакура Я. С.* 70 років архівознавчій кафедрі Київського університету / Я. С. Калакура, М. Г. Щербак // *Архіви України.* – 2014. – № 4/5. – С. 338–345.

12. *Кульчий О.* Складові ефективності сучасної архівної освіти / Олена Кульчий // *П'ятнадцять джерелознавчі читання, присвячені 70-річчю створення кафедри архівознавства та спеціальних галузей історичної науки* : матеріали Всеукр. наук. конф., 4 листоп. 2014 р., секція 2: *Архівознавство та документознавство* / Київ. нац. ун-т ім. Тараса Шевченка, Каф. архівознавства та спец. галузей іст. науки [та ін.]. – Київ, 2014. – С. 17–20.

13. *Павлова О. Г.* Практичні заняття в системі підготовки архівістів: з досвіду роботи історичного факультету ХНУ імені В. Н. Каразіна / Павлова О. Г. // *XXII Міжнар. наук.-практ. конф. «Інформаційні технології: наука, техніка, технологія, освіта, здоров'я» (MicroCAD–2014) НТУ «ХПІ». Секція № 26 : Страховий фонд документації: актуальні проблеми та методи обробки і зберігання інформації*, 21–23 трав. 2014 р. : тез. доп. ; *VII Наук.-техн. конф. НДІ мікрографії «Сучасний стан та проблемні питання страхового фонду документації, перспективи розвитку та взаємодії»*, 22–23 трав. 2014 р. : тез. доп. – Харків, 2014. – С. 68–69.

14. *Паламарчук Л.* Нові вимоги до підготовки архівістів / Людмила Паламарчук // *Секретарь-референт.* – 2014. – № 12. – С. 6–12.

Див. також № 341, 345.

2. Історія, організація та діяльність архівних установ України

2.1. Історія архівної справи в Україні

15. *Кашеварова Н.* Діяльність Оперативного штабу Розенберга з вивчення нацистами «східного простору» (1940–1945). Ч. 2 : *Документи* / Наталія Кашеварова ; відп. ред. Г. В. Боряк ; НАН України, Ін-т історії України. – Київ : Ін-т історії України, 2014. – 992 с. – У другій частині монографії представлено низку документів Оперативного штабу за 1941 – початок 1945 рр., які висвітлюють засади створення Оперативного штабу, структуру та напрями його діяльності, зокрема, щодо пошуку та конфіскації книжкових, архівних, музейних зібрань, наукових цінностей на окупованих східних територіях.

16. *Lehr S.* Pewna prawie zapomniana «akcja na Wschodzie». Niemieccy archiwiści w Generalnym Gubernatorstwie i Komisariacie Rzeszy Ukraina / Stefan Lehr ; Naczelna Dyrekcja Archiwów Państwowych. – Warszawa 2014. – 458 s.

17. *Алексеев С. Ю.* Документи Крайового управління архівів, бібліотек та музеїв як джерело з історії діяльності установ культури на території Рейхскомісаріату Україна (1941–1943 рр.) : автореф. дис. ... канд. іст. наук : 07.00.06 / Алексеев Сергій Юрійович ; Держ. архів. служба України, УНДІАСД. – Київ, 2014. – 20 с.

18. *Дзюбан Р. В.* Переміщення і втрати культурних цінностей установ м. Львова в роки Другої світової війни : автореф. дис. ... канд. іст. наук : 07.00.01 / Дзюбан Роман Володимирович ; НАН України, Ін-т українознавства ім. І. Крип'якевича, Ін-т народознавства. – Львів, 2014. – 20 с. – У дисертації комплексно досліджено переміщення та втрати бібліотек, архівів і музеїв Львова під час Другої світової війни.

19. *Доліновський В. І.* Організація та діяльність Земського архіву у Львові (1919–1933 рр.) : автореф. дис. ... канд. іст. наук : 27.00.02 / Доліновський Володимир Іванович ; Держ. архів. служба України, УНДІАСД. – Київ, 2014. – 20 с.

20. *Титаренко Д. М.* Культурне життя в Україні під час нацистської окупації (зона військової адміністрації) : автореф. дис. ... д-ра іст. наук : 07.00.01 / Титаренко Дмитро Миколайович ; НАН України, Ін-т українознавства ім. І. Крип'якевича, Ін-т народознавства. – Львів, 2014. – 37 с. – У дисертації розглянуто діяльність театральних установ, бібліотек, архівів, музеїв.

21. *Альмес І.* Рукописні книги у Крехівському монастирі у XVII–XVIII ст. (за матеріалами інвентарних описів) / Іван Альмес // Рукописна книга з Пересопниці. II : зб. ст. учасників II наук. симпозіуму «Рукописна книга в Україні», 7–8 листоп. 2014 р. / Упр. культури і туризму Рівнен. обл. держ. адмін. [та ін.]. – Рівне ; Пересопниця : О. Зень, 2014. – С. 3–10.

22. *Альмес І.* Рукописні книги у Крехівському монастирі в XVII–XVIII ст. (за матеріалами інвентарних описів) / І. Альмес // Актуальні проблеми вітчизняної та всесвітньої історії : наук. зап. Рівнен. держ. гуманіт. ун-ту / Рівнен. держ. гуманіт. ун-т. – Рівне, 2014. – Вип. 25. – С. 16–18.

23. *Войцехівська І. Н.* До питання вивчення вітчизняної та зарубіжної архівістики у працях В. С. Іконникова / І. Н. Войцехівська // Гілея : наук. вісн. – 2014. – Вип. 83. – С. 99–104.

24. *Гедз В. А.* Архивистика в оккупированном Киеве: к освещению вопроса в современной украинской историографии / Гедз В. В. // Победа – одна на всех: материалы междунар. науч.-практ. конф., Витебск, 24 апреля 2014 г. / Витеб. гос. ун-т, Ин-т истории Нац. акад. наук Беларуси. – Витебск: ВГУ имени П. М. Машерова, 2014. – С. 176–178.
25. *Горбачова Г.* Проблеми архівного будівництва на Луганщині (1925–1930) / Горбачова Ганна // Документ, мова, соціум: теорія та практика: матеріали II Міжнар. наук.-практ. конф. / М-во культури України, М-во освіти і науки України, Нац. акад. кер. кадрів культури і мистецтв. – Київ, 2014. – С. 78–80.
26. *Доліновський В. І.* Умови зберігання документів Земського архіву у Львові / В. І. Доліновський // Архіви України. – 2014. – № 4/5. – С. 104–117.
27. *Жигло В. В.* Організація фондування та архівного зберігання документів радянських підпільних організацій та партизанських груп на території України у перші післяокупаційні роки / В. В. Жигло // Вісник Національного технічного університету «ХПІ»: зб. наук. пр. Серія: Актуальні проблеми історії України – Харків, 2014. – № 25. – С. 22–28.
28. *Качковська Л. Р.* Збереження архівної спадщини й архітектурних реліквій Правобережної України Київським товариством охорони пам'яток старовини і мистецтва / Леся Качковська // Науковий вісник Східноєвропейського національного університету імені Лесі Українки. Історичні науки. – 2014. – № 7. – С. 147–152.
29. *Клецкова Е. Ю.* Судьба запорожского сечевого архива / Е. Ю. Клецкова // Отечественные архивы. – 2014. – № 5. – С. 18–23.
30. *Кравченко М.* Нормативне регулювання діяльності Крайового архіву гродських і земських актів у Львові: архівна інструкція 1878 року / М. Кравченко // Дрогобицький краєзнавчий збірник. – 2014. – Вип. 17/18. – С. 513–526.
31. *Кузовова Н. М.* Заснування та перші роки діяльності партархіву Херсонського обкому КП(б)У (1945–1950 рр.) / Н. М. Кузовова // Архіви України. – 2014. – № 1. – С. 103–111.
32. *Левченко Л. Л.* Центральний Чорноморський архів: післямова до подій 1934 року / Л. Л. Левченко // Архіви України. – 2014. – № 2. – С. 165–214.
33. *Мельник Р. П.* Теоретичні думки В. Петріва щодо впорядкування й експонування документів та експонатів в українському музеї-архіві при Інституті громадознавства в Празі / Р. П. Мельник, В. М. Мельник // Historical and Cultural Studies = Історико-культурні студії / Нац. ун-т «Львівська політехніка». – 2014. – № 1. – С. 49–52.
34. *Місостов Т. Ю.* Полтавська вчена архівна комісія як осередок історико-краєзнавчої роботи / Т. Ю. Місостов // Збірник наукових праць [Харківського національного педагогічного університету імені

- Г. С. Сковороди]. Серія: Історія та географія. – 2014. – Вип. 50. – С. 168–174.
35. *Москальов Д. В.* Шляхи формування й комплектування джерельних колекцій українських «антикваріїв» / Д. В. Москальов // Січеславський альманах. – 2014. – № 7. – С. 72–84.
36. *Ставицька А.* Київський та Одеський археологічні інститути: джерельна база та історіографія / Анастасія Ставицька // Переяславський літопис : зб. наук. пр. / Переяслав-Хмельницький держ. пед. ун-т ім. Григорія Сковороди. – Переяслав-Хмельницький, 2014. – Вип. 5. – С. 114–121.
37. *Таирова-Яковлева Т. Г.* К истории гетманского архива И. С. Мазепы / Т. Г. Таирова-Яковлева // Отечественные архивы. – 2014. – № 5. – С. 11–17.
38. *Тележняк К. О.* Катеринославська вчена архівна комісія та колекції писемних пам'яток / К. О. Тележняк // Грані. – 2014. – № 3. – С. 120–125.
39. *Чайковський А. С.* Архіви України у 1938–1960 рр.: історія питання / Чайковський А. С. // Юридичний часопис Національної академії внутрішніх справ. – 2014. – № 2. – С. 272–292.
40. *Чайковський А. С.* Архівна справа України у 1938–1960 рр. / А. С. Чайковський // Архіви України. – 2014. – № 6. – С. 74–91.
41. *Чепела А.* Внесок Д. Г. Бібікова у створення Київського центрального архіву давніх актів / Аліна Чепела // П'ятнадцяті джерелознавчі читання, присвячені 70-річчю створення кафедри архівознавства та спеціальних галузей історичної науки : матеріали Всеукр. наук. конф., 4 листоп. 2014 р., секція 2: Архівознавство та документознавство / Київ. нац. ун-т ім. Тараса Шевченка, Каф. архівознавства та спец. галузей іст. науки [та ін.]. – Київ, 2014. – С. 145–148.
42. *Чепела А.* Київський центральний архів давніх актових книг – перший державний архів у підросійській Україні // Шевченківська весна: історія : матеріали XII Міжнар. наук. конф. студентів, аспірантів та молодих учених «Шевченківська весна – 2014 : Історія», [Київ, 25–28 берез. 2014] / Київ. нац. ун-т, Іст. ф-т, Наук. т-во студ. та аспірантів. – Київ : Логос, 2014. – [Ч. 4] : Історія. – С. 544–546.
43. *Чепела А.* Офіційні документи про створення Київського центрального архіву давніх актів / А. Чепела // Дні науки історичного факультету, присвячені 180-річчю заснування Київського університету : матеріали VII Міжнар. наук. конф. студентів, аспірантів та молодих учених / Київ. нац. ун-т ім. Тараса Шевченка, Іст. ф-т, Наук. т-во студ. та аспірантів. – Київ : Логос, 2014. – Т. 1. – С. 530–534.
44. *Чуйко Р.* Відновлення мережі місцевих архівних установ у повоєнний період / Р. Чуйко // Дні науки історичного факультету, присвячені 180-річчю заснування Київського університету : матеріали VII Міжнар. наук. конф. студентів, аспірантів та молодих учених / Київ. нац.

ун-т ім. Тараса Шевченка, Іст. ф-т, Наук. т-во студ. та аспірантів. – Київ : Логос, 2014. – Т. 1. – С. 534–536.

45. Чуйко Р. Діяльність регіональних архівних установ України у повоєнний період (1943 – середина 1950-х рр.) / Регіна Чуйко // П'ятнадцять джерелознавчі читання, присвячені 70-річчю створення кафедри архівознавства та спеціальних галузей історичної науки : матеріали Всеукр. наук. конф., 4 листоп. 2014 р., секція 2: Архівознавство та документознавство / Київ. нац. ун-т ім. Тараса Шевченка, Каф. архівознавства та спец. галузей іст. науки [та ін.]. – Київ, 2014. – С. 81–83.

46. Шило А. Архівна справа на Буковині: джерела дослідження / А. Шило // Шевченківська весна: історія : матеріали XII Міжнар. наук. конф. студентів, аспірантів та молодих учених «Шевченківська весна – 2014 : Історія», [Київ, 25–28 берез. 2014] / Київ. нац. ун-т, Іст. ф-т, Наук. т-во студ. та аспірантів. – Київ : Логос, 2014. – [Ч. 4] : Історія. – С. 546–548.

47. Шило А. Архівна справа на Закарпатті: джерела дослідження / Аліна Шило // П'ятнадцять джерелознавчі читання, присвячені 70-річчю створення кафедри архівознавства та спеціальних галузей історичної науки : матеріали Всеукр. наук. конф., 4 листоп. 2014 р., секція 2: Архівознавство та документознавство / Київ. нац. ун-т ім. Тараса Шевченка, Каф. архівознавства та спец. галузей іст. науки [та ін.]. – Київ, 2014. – С. 141–144.

48. Dolinowski W. Gromadzenie zbiorów Archiwum Bernardyńskiego we Lwowie w latach 1784–1933 / Wołodimir Dolinowski // Archeion. – 2014. – Т. 115. – S. 259–282.

49. Oseredczuk O. Porządkowanie akt i kształtowanie zasobu Archiwum Uniwersytetu Lwowskiego w drugiej połowie XIX – pierwszej połowie XX w. – podstawy teoretyczne i realizacja = Процеси упорядкування документів та комплектування архіву Львівського університету у другій половині XIX – першій половині XX ст. – теоретична основа та реалізація / Olga Oseredczuk // Archeion. – 2014. – Т. 115. – S. 353–378.

Див. також № 62.

2.2. Загальні питання діяльності архівних установ

50. Васильченко М. М. Організаційно-функціональні трансформації архівів у сучасному соціально-комунікаційному середовищі : автореф. дис. ... канд. наук з соц. комунікацій : 27.00.02 / Васильченко Микола Миколайович ; Харків. держ. акад. культури. – Харків, 2014. – 20 с.

51. Бібліотеки, архіви, музеї як соціальні інститути рукописно-книжкової спадщини України // Національний інформаційний комплекс і його роль у глобальному інформаційному просторі : [монографія] / [О. С. Онищенко, В. М. Горовий, В. І. Попик та ін.] ; Нац. б-ка України імені В. І. Вернадського. – Київ : НБУВ НАН України, 2014. – С. 97–116.
52. Даневич Л. Г. Галузевому державному архіву СБ України – 20 років / Л. Г. Даневич // Архіви України. – 2014. – № 2. – С. 106–118.
53. Звіт про виконання розвитку архівної справи в Одеській області за 2013 рік // Одеські архіви : інформ. бюл. Держ. архіву Одес. обл. – Одеса, 2014. – Вип. 18 (№ 1–4, січ.-груд. 2014 р.). – С. 54–74.
54. Звіт про роботу Державного архіву Одеської області, архівних відділів райдержадміністрацій та міських рад, міських архівів, трудових архівів Одеської області за 2013 рік // Одеські архіви : інформ. бюл. Держ. архіву Одес. обл. – Одеса, 2014. – Вип. 18 (№ 1–4, січ.-груд. 2014 р.). – С. 8–53.
55. Калакура Я. С. Управлінські рішення в структурі архівного менеджменту / Я. С. Калакура // Архіви України. – 2014. – № 2. – С. 92–105.
56. Крайнік Ю. Сучасний стан архівів в Україні (на прикладі Держархіву Волинської обл.) / Ю. Крайнік // Дні науки історичного факультету, присвячені 180-річчю заснування Київського університету : матеріали VII Міжнар. наук. конф. студентів, аспірантів та молодих учених / Київ. нац. ун-т ім. Тараса Шевченка, Іст. ф-т, Наук. т-во студ. та аспірантів. – Київ : Логос, 2014. – Т. 1. – С. 499–503.
57. Красоткін О. Проблеми і перспективи архівної справи в Україні / Красоткін Олександр // Документ, мова, соціум: теорія та практика : матеріали II Міжнар. наук.-практ. конф. / М-во культури України, М-во освіти і науки України, Нац. акад. кер. кадрів культури і мистецтв. – Київ, 2014. – С. 80–81.
58. Організація роботи трудових архівів в Одеській області станом на 01.01.2014 р. // Одеські архіви : інформ. бюл. Держ. архіву Одес. обл. – Одеса, 2014. – Вип. 18 (№ 1–4, січ.-груд. 2014 р.). – С. 75.
59. Розширене засідання колегії Державної архівної служби України // Архіви України. – 2014. – № 2. – С. 5–36.
60. Шемаєв С. О. Форми взаємодії бібліотек, музеїв, архівів у сучасному інформаційному просторі / С. О. Шемаєв // Вісник Харківської державної академії культури : зб. наук. пр. – Харків, 2014. – Вип. 42. – С. 222–230.
61. Kosova A. Gli archivi di Crimea 2014: protezione, salvaguardia e sostegno [Архіви Криму 2014: захист, збереження, підтримка] / Anna Kosova // Atlanti. – 2014. – Vol. 24, № 2. – P. 91–98.

2.3. Правові аспекти архівної справи

62. *Гаранін О. Я.* На межі епох: до 20-річчя прийняття Закону України про Національний архівний фонд / О. Я. Гаранін // Архіви України. – 2014. – № 1. – С. 31–37.

63. *Софіюк Т.* Право на ознайомлення з особистими паперами, переданими до фонду бібліотек або архівів: історичні аспекти / Тарас Софіюк // Підприємництво, господарство і право. – 2014. – № 6. – С. 31–34.

64. *Юдіна Л. М.* Методи здійснення контролю за додержанням підприємствами, установами та організаціями законодавства про Національний архівний фонд та архівні установи / Юдіна Л. М. // XXII Міжнар. наук.-практ. конф. «Інформаційні технології: наука, техніка, технологія, освіта, здоров'я» (MicroCAD–2014) НТУ «ХПІ». Секція № 26: Страховий фонд документації: актуальні проблеми та методи обробки і зберігання інформації, 21–23 трав. 2014 р.: тез. доп.; VII Наук.-техн. конф. НДІ мікрографії «Сучасний стан та проблемні питання страхового фонду документації, перспективи розвитку та взаємодії», 22–23 трав. 2014 р.: тез. доп. – Харків, 2014. – С. 74–76.

65. *Юринець Ю. Л.* Адаптація законодавства України у сфері регулювання архівної справи до принципів і норм європейського права / Ю. Л. Юринець // Правова інформатика. – 2014. – № 3. – С. 77–83.

66. *Юринець Ю. Л.* Актуальні питання запобігання крадіжкам архівних документів у контексті європейських практик / Ю. Л. Юринець // Боротьба з організованою злочинністю і корупцією (теорія і практика). – 2014. – № 2. – С. 155–159.

67. *Яценко С. В.* Державне регулювання архівної справи в Україні для потреб науково-освітнього забезпечення агропромислового виробництва [Електронний ресурс] / С. В. Яценко // Історія науки і біографістика: електрон. наук. фах. вид. – Київ, 2014. – № 1. – Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/j-pdf/INB_Title_2014_1_16.pdf. – Назва з екрана.

68. *Hiarnovich T.* Problem rewindykacji archiwów we współczesnym prawie krajowym: (analiza porównawcza tradycji narodowych Białorusi, Rosji, Ukrainy i Polski) / Tatsiana Hiarnovich // Archiwista Polski. – 2014. – R. 19, nr 1. – S. 45–52.

2.4. Організація архівних документів

69. *Січова О. В.* Класифікація документів як підгрунтя формування інформаційних ресурсів архіву науково-дослідної установи НАН України / О. В. Січова // Місце і роль бібліотек у формуванні національного інформаційного простору: матеріали міжнар. наук. конф. (Київ, 21–23 жовт. 2014 р.) / НАН України, Нац. б-ка України ім. В. І. Вернадського [та ін.]. – Київ, 2014. – С. 156–159.

70. *Спасьонова Ю. М.* Документні ресурси архівів Полтавського регіону: типологічний аспект / Ю. М. Спасьонова // Вісник Харківської державної академії культури : зб. наук. пр. – Харків, 2014. – Вип. 42. – С. 147–155.

Див. також № 290.

2.5. Формування Національного архівного фонду та комплектування архіву

71. Методика приймання-передавання електронних документів до державних архівних установ та архівних відділів міських рад [Електронний ресурс]: метод. рекомендації / Держ. архів. служба України, УНДІАСД; уклад.: О. Я. Гаранін, Т. М. Ковтанюк, П. М. Марченко. – Київ, 2014. – 28 с. – Режим доступу: <http://undiasd.archives.gov.ua/doc/mr-p-p%20ed.pdf>. – Назва з екрана.

72. Перелік типових видів документів, що підлягають внесенню до Національного архівного фонду, які створюються у науково-технічній та виробничій діяльності підприємств, установ і організацій [Електронний ресурс]: затв. наказом М-ва юстиції України від 22 лип. 2014 р. № 1188/5. – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/z0873-14>. – Назва з екрана.

73. *Железняк Л.* Сучасні проблеми комплектування державних архівів / Лілія Железняк // Наукові дослідження молоді: матеріали VI звіт. наук.-практ. конф. студентів, аспірантів та викладачів, м. Дубно, 27 берез. 2014 р. / Відкритий міжнар. ун-т розвитку людини «Україна», Дубенська філія. – Київ; Дубно, 2014. – С. 222–225.

74. *Селіверстова К. Т.* Науково-методичне забезпечення експертизи цінності документів / К. Т. Селіверстова // Архіви України. – 2014. – № 4/5. – С. 131–151.

Див. також № 347, 349, 444.

2.6. Облік архівних документів

Див. № 92.

2.7. Забезпечення збереженості архівних документів

75. Відеодокументи. Правила зберігання Національного архівного фонду. Технічні вимоги: ДСТУ 7361:2013 / розроблено: УНДІАСД, ЦДКФФА України ім. Г. С. Пшеничного; розробники: О. Володіна,

Т. Ємельянова, О. Лисенко. – Чинний від 2014-01-01. – Київ : Мінекономрозвитку України, 2014. – III, 11 с. – (Національний стандарт України).

76. Порядок створення страхового фонду документів Національного архівного фонду : СОУ 01.140.20-22892594-002:2014 / розроблено: УНДІАСД Держ. архів. служби України ; розробники: М. Бандура, К. Селіверстова. – Київ : Держ. архів. служба України, 2014. – III, 37 с. – (Стандарт організації України).

77. *Бобрицький С. М.* Мікроорганізми на заваді збереження архівних документів України / Бобрицький С. М., Кривулькін І. М. // XXII Міжнар. наук.-практ. конф. «Інформаційні технології: наука, техніка, технологія, освіта, здоров'я» (MicroCAD–2014) НТУ «ХПІ». Секція № 26 : Страховий фонд документації: актуальні проблеми та методи обробки і зберігання інформації, 21–23 трав. 2014 р. : тез. доп. ; VII Наук.-техн. конф. НДІ мікрографії «Сучасний стан та проблемні питання страхового фонду документації, перспективи розвитку та взаємодії», 22–23 трав. 2014 р. : тез. доп. – Харків, 2014. – С. 59–60.

78. *Галабурда А.* Пергамент: проблеми збереження та реставрації / А. Галабурда // Вісник Львівського університету. Серія : Книгознавство, бібліотекознавство та інформаційні технології. – 2014. – Вип. 9. – С. 53–58.

79. *Єврейнова Н. А.* Дослідження архівосховищ аудіовізуальних документів Центрального державного кінофотофоноархіву України ім. Г. С. Пшеничного з метою забезпечення оптимальними параметрами повітря / Єврейнова Н. А. // XXII Міжнар. наук.-практ. конф. «Інформаційні технології: наука, техніка, технологія, освіта, здоров'я» (MicroCAD–2014) НТУ «ХПІ». Секція № 26 : Страховий фонд документації: актуальні проблеми та методи обробки і зберігання інформації, 21–23 трав. 2014 р. : тез. доп. ; VII Наук.-техн. конф. НДІ мікрографії «Сучасний стан та проблемні питання страхового фонду документації, перспективи розвитку та взаємодії», 22–23 трав. 2014 р. : тез. доп. – Харків, 2014. – С. 63–64.

80. *Єврейнова Н. А.* Забезпечення оптимальних параметрів повітря архівосховищ аудіовізуальних документів ЦДКФФА України ім. Г. С. Пшеничного та визначення складу сучасного інженерного устаткування методом оптимізації / Н. А. Єврейнова, І. О. Кирчей // Страховий фонд документації : наук.-виробн. журн. – 2014. – № 2. – С. 53–60.

81. *Журавель В. В.* Дослідження перспектив розвитку архівної справи з урахуванням особливостей виробництва Центрального державного науково-технічного архіву України при переміщенні на нові площі / Журавель В. В. // XXII Міжнар. наук.-практ. конф. «Інформаційні

технології: наука, техніка, технологія, освіта, здоров'я» (MicroCAD–2014) НТУ «ХПІ». Секція № 26 : Страховий фонд документації: актуальні проблеми та методи обробки і зберігання інформації, 21–23 трав. 2014 р. : тез. доп. ; VII Наук.-техн. конф. НДІ мікрографії «Сучасний стан та проблемні питання страхового фонду документації, перспективи розвитку та взаємодії», 22–23 трав. 2014 р. : тез. доп. – Харків, 2014. – С. 64–65.

82. *Козирев В. М.* Основні шляхи зменшення негативних наслідків структурних перетворень основи аудіовізуальних документів / Козирев В. М., Четверікова Л. О. // XXII Міжнар. наук.-практ. конф. «Інформаційні технології: наука, техніка, технологія, освіта, здоров'я» (MicroCAD–2014) НТУ «ХПІ». Секція № 26 : Страховий фонд документації: актуальні проблеми та методи обробки і зберігання інформації, 21–23 трав. 2014 р. : тез. доп. ; VII Наук.-техн. конф. НДІ мікрографії «Сучасний стан та проблемні питання страхового фонду документації, перспективи розвитку та взаємодії», 22–23 трав. 2014 р. : тез. доп. – Харків, 2014. – С. 65–66.

83. *Муха Л. В.* Збереження унікальних документів Національної бібліотеки України імені В. І. Вернадського під час експонування: дослідження та практика / Л. В. Муха, Л. П. Затока // Рукописна та книжкова спадщина України : археогр. дослідж. унік. арх. та бібл. фондів / НАН України, Нац. б-ка України ім. В. І. Вернадського, Ін-т рукопису. – 2014. – Вип. 18. – С. 634–646.

84. *Пахомова І. В.* Новий інструментальний метод виявлення ранніх слідів деструкції документів на різних носіях інформації / Пахомова І. В. // XXII Міжнар. наук.-практ. конф. «Інформаційні технології: наука, техніка, технологія, освіта, здоров'я» (MicroCAD–2014) НТУ «ХПІ». Секція № 26 : Страховий фонд документації: актуальні проблеми та методи обробки і зберігання інформації, 21–23 трав. 2014 р. : тез. доп. ; VII Наук.-техн. конф. НДІ мікрографії «Сучасний стан та проблемні питання страхового фонду документації, перспективи розвитку та взаємодії», 22–23 трав. 2014 р. : тез. доп. – Харків, 2014. – С. 70–71.

85. *Подойницын В. А.* Применение пористых сорбентов для борьбы с «уксусным синдромом» при архивном хранении аудиовизуальных документов / Подойницын В. А. // XXII Міжнар. наук.-практ. конф. «Інформаційні технології: наука, техніка, технологія, освіта, здоров'я» (MicroCAD–2014) НТУ «ХПІ». Секція № 26 : Страховий фонд документації: актуальні проблеми та методи обробки і зберігання інформації, 21–23 трав. 2014 р. : тез. доп. ; VII Наук.-техн. конф. НДІ мікрографії «Сучасний стан та проблемні питання страхового фонду документації, перспективи розвитку та взаємодії», 22–23 трав. 2014 р. : тез. доп. – Харків, 2014. – С. 71–72.

86. *Подойницын В. А.* Проблемные вопросы архивного хранения аудиовизуальных документов на оптических дисках / В. А. Подойницын,

В. М. Козырев, И. В. Пахомова // Страховий фонд документації : наук.-виробн. журн. – 2014. – № 2. – С. 22–32.

87. Четверікова Л. О. Вимоги нормативних документів міждержавного, державного та галузевого рівнів до умов зберігання архівних документів / Четверікова Л. О., Козирев В. М. // XXII Міжнар. наук.-практ. конф. «Інформаційні технології: наука, техніка, технологія, освіта, здоров'я» (MicroCAD–2014) НТУ «ХПІ». Секція № 26 : Страховий фонд документації: актуальні проблеми та методи обробки і зберігання інформації, 21–23 трав. 2014 р. : тез. доп. ; VII Наук.-техн. конф. НДІ мікрографії «Сучасний стан та проблемні питання страхового фонду документації, перспективи розвитку та взаємодії», 22–23 трав. 2014 р. : тез. доп. – Харків, 2014. – С. 72–73.

Див. також № 178.

2.8. Архівне описування та довідковий апарат архівів

88. Створення та ведення каталогів у державних архівах України [Електронний ресурс] : метод. рекомендації / Держ. архів. служба України, УНДІАСД ; уклад. Н. М. Христова. – Київ, 2014. – 87 с. – Режим доступу: <http://undiasd.archives.gov.ua/doc/mr-katalog.pdf>. – Назва з екрана.

89. Булгаков Ю. В. Довідники по фондах архівних установ Півдня і Сходу України: історіографічний дискурс / Ю. В. Булгаков // Рукописна та книжкова спадщина України : археогр. дослідж. унік. арх. та бібл. фондів / НАН України, Нац. б-ка України ім. В. І. Вернадського, Ін-т рукопису. – 2014. – Вип. 18. – С. 436–445.

90. Горбач Т. С. Документальний склад архіву Білецьких : особливості створення електронного ресурсу / Т. С. Горбач, О. М. Купченко-Гринчук // Місце і роль бібліотек у формуванні національного інформаційного простору : матеріали міжнар. наук. конф. (Київ, 21–23 жовт. 2014 р.) / НАН України, Нац. б-ка України ім. В. І. Вернадського [та ін.]. – Київ, 2014. – С. 142–143.

91. Клименко І. В. Основні принципи створення наукового каталогу «Архів Б. С. Бутника-Сіверського у фондах Інституту рукопису НБУВ» / І. В. Клименко // Місце і роль бібліотек у формуванні національного інформаційного простору : матеріали міжнар. наук. конф. (Київ, 21–23 жовт. 2014 р.) / НАН України, Нац. б-ка України ім. В. І. Вернадського [та ін.]. – Київ, 2014. – С. 132–134.

92. Леннікова Н. В. Проблеми перероблення описів та переведення на єдині форми обліку фондів Компартії України / Н. В. Леннікова, В. М. Дем'янов // Архіви України. – 2014. – № 1. – С. 44–52.

2.9. Використання інформації архівних документів

93. *Кобута С. Й.* Організація пошукової і дослідницької роботи в архівах: на прикладі Державного архіву Івано-Франківської області: наук.-метод. посібник / С. Й. Кобута, Л. М. Соловка; ДВНЗ «Прикарпат. нац. ун-т ім. Василя Стефаника», Ін-т історії, політології і міжнар. відносин, Держархів Івано-Франків. обл. – Івано-Франківськ, 2014. – 70 с.

94. *Агішева А. А.* Організація взаємодії Центрального державного науково-технічного архіву України із засобами масової інформації / А. А. Агішева // Короленківські читання 2013. «Бібліотеки, музеї, архіви у медіа-просторі регіону»: матеріали XVI Міжнар. наук.-практ. конф. (м. Харків, 24 жовт. 2013 р.): [у 2 ч.] / Харків. держ. наук. б-ка ім. В. Г. Короленка [та ін.]. – Харків: ХДНБ, 2014. – Ч. 2. – С. 175–180.

95. *Алексєєнко А. О.* Видавнича діяльність ЦДНТА України: надбання та перспективи розвитку / Алексєєнко А. О. // XXII Міжнар. наук.-практ. конф. «Інформаційні технології: наука, техніка, технологія, освіта, здоров'я» (MicroCAD–2014) НТУ «ХПІ». Секція № 26: Страховий фонд документації: актуальні проблеми та методи обробки і зберігання інформації, 21–23 трав. 2014 р.: тез. доп.; VII Наук.-техн. конф. НДІ мікрографії «Сучасний стан та проблемні питання страхового фонду документації, перспективи розвитку та взаємодії», 22–23 трав. 2014 р.: тез. доп. – Харків, 2014. – С. 58–59.

96. *Антоненко В. В.* Виставка документів Національного архівного фонду «Перемога силою духу» (до 25-ї річниці Народного Руху України) / В. В. Антоненко // Архіви України. – 2014. – № 4/5. – С. 318–323.

97. *Барикіна О. І.* Специфіка тематики досліджень документів Центрального державного науково-технічного архіву України / О. І. Барикіна // Короленківські читання 2013. «Бібліотеки, музеї, архіви у медіа-просторі регіону»: матеріали XVI Міжнар. наук.-практ. конф. (м. Харків, 24 жовт. 2013 р.): [у 2 ч.] / Харків. держ. наук. б-ка ім. В. Г. Короленка [та ін.]. – Харків: ХДНБ, 2014. – Ч. 2. – С. 170–175.

98. *Ващук Л. В.* «Майдан. Простір гідності, свободи і єднання» (до 10-ї річниці Помаранчевої революції та річниці Революції гідності) / Л. В. Ващук // Архіви України. – 2014. – № 6. – С. 247–251. – Про виставку архівних документів в ЦДАГО України.

99. *Дождьова О. Є.* Виставки архівної документації: з досвіду роботи Центрального державного науково-технічного архіву України / О. Є. Дождьова // Проблеми музеєзнавства, збереження та відновлення історичної пам'яті (до 85-річчя Харківської державної академії культури та 25-річчя відкриття першого в Україні музейного відділення ХДАК): матеріали всеукр. наук.-теорет. конф., 14–15 трав. 2014 р. / Харків. держ. акад. культури. – Харків: ХДАК, 2014. – С. 71–73.

100. *Енгеловська І. О.* Аналіз виконання соціально-правових запитів державними архівами України / І. О. Енгеловська // Проблеми формування інформаційної культури особистості: матеріали Міжнар. наук.-практ. конф., Маріуполь, 05 листоп. 2014 р. / Маріупол. держ. ун-т, Іст. ф-т, Каф. культурології та інформ. діяльності. – Маріуполь: МДУ, 2014. – С. 89–92.
101. *Кагальна М. В.* «Битва за Україну» (до 70-річчя звільнення України від нацистських загарбників) / М. В. Кагальна // Архіви України. – 2014. – № 6. – С. 243–246. – Про виставку архівних документів в ЦДАГО України.
102. *Легкоступ М. М.* Робота із зверненнями громадян у Центральному державному архіві громадських об'єднань України: досвід, стан, проблеми / М. М. Легкоступ // Архіви України. – 2014. – № 1. – С. 23–30.
103. *Олійник О. Г.* «На вічному шляху до Тараса (1814–1861)» / О. Г. Олійник // Архіви України. – 2014. – № 1. – С. 5–13. – Про виставку архівних документів в ЦДАМЛМ України.
104. *Юринець Ю. Л.* Стандарти ЮНЕСКО у сфері доступу до архівів служб безпеки колишніх репресивних режимів / Ю. Л. Юринець // Інформація і право. – 2014. – № 3. – С. 76–83.
105. *Янчук А.* Традиційні та новітні форми використання інформації архівних документів / Ангеліна Янчук // Наукові дослідження молоді: матеріали VI звіт. наук.-практ. конф. студентів, аспірантів та викладачів, м. Дубно, 27 берез. 2014 р. / Відкритий міжнар. ун-т розвитку людини «Україна», Дубенська філія. – Київ; Дубно, 2014. – С. 225–229.

Див. також № 33, 83, 122, 124, 178, 342.

2.10. Інформатизація архівної справи. Електронні архіви

106. *Буличева О. О.* Реєстрація документів за допомогою комп'ютерних програм в Державному архіві Харківської області / Буличева О. О. // XXII Міжнар. наук.-практ. конф. «Інформаційні технології: наука, техніка, технологія, освіта, здоров'я» (MicroCAD–2014) НТУ «ХП». Секція № 26: Страховий фонд документації: актуальні проблеми та методи обробки і зберігання інформації, 21–23 трав. 2014 р.: тез. доп.; VII Наук.-техн. конф. НДІ мікрографії «Сучасний стан та проблемні питання страхового фонду документації, перспективи розвитку та взаємодії», 22–23 трав. 2014 р.: тез. доп. – Харків, 2014. – С. 60–61.
107. *Вірвочкина Н. М.* Електронний архів як засіб зберігання та пошуку документальної інформації / Н. М. Вірвочкина // Наука в інформаційному просторі: матеріали X Міжнар. наук.-практ. конф. (20–21 листоп. 2014 р.): у 3 т. – Дніпропетровськ: Біла К. О., 2014. – Т. 3: Актуальні питання гуманітарних та суспільних наук. – С. 53–55.

108. *Гаранин А. Я.* Документирование информации в современных условиях [Украины] с помощью технических устройств / Гаранин А. Я., Ковтанюк Ю. С. // Документация в информационном обществе: эффективное управление электронными документами : докл. и сообщ. на XX Междунар. науч.-практ. конф., 20–21 нояб. 2013 г., г. Москва / Росархив, ВНИИДАД. – М., 2014. – С. 152–164.
109. *Гинзбург О. П.* Современные технологии управления документами [в Украине]: проблемы и решения [информатизации архивной отрасли] / О. П. Гинзбург, О. В. Муzychук // Информационные технологии в архивном деле и делопроизводстве : материалы междунар. конф., 29 мая 2013 г., г. Каменец / БелНИИДАД. – Минск, 2014. – С. 12–19.
110. *Захаревич Н. С.* Інформаційні ресурси в архівних установах України / Н. С. Захаревич // Проблеми формування інформаційної культури особистості : матеріали Міжнар. наук.-практ. конф., Маріуполь, 05 листоп. 2014 р. / Маріупол. держ. ун-т, Іст. ф-т, Каф. культурології та інформ. діяльності. – Маріуполь : МДУ, 2014. – С. 125–126.
111. *Климчук Л. В.* Електронні ресурси архівних установ: становлення та розвиток / Л. В. Климчук // Наукові праці Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка : зб. за підсумками звітної наук. конф. викладачів, докторантів і аспірантів, 20–21 берез. 2014 р. : у 3 т. – Кам'янець-Подільський, 2014. – Вип. 13, т. 1. – С. 26.
112. *Климчук О. В.* Электронный архив как услуга [на украинском рынке] / О. В. Климчук // Документация в информационном обществе: эффективное управление электронными документами : докл. и сообщ. на XX Междунар. науч.-практ. конф., 20–21 нояб. 2013 г., г. Москва / Росархив, ВНИИДАД. – М., 2014. – С. 492–494.
113. *Коптева О. С.* Веб-сайт Державного архіву Харківської області як важливий інструмент інформаційної політики архіву / Коптева О. С. // XXII Міжнар. наук.-практ. конф. «Інформаційні технології: наука, техніка, технологія, освіта, здоров'я» (MicroCAD–2014) НТУ «ХП». Секція № 26 : Страховий фонд документації: актуальні проблеми та методи обробки і зберігання інформації, 21–23 трав. 2014 р. : тез. доп. ; VII Наук.-техн. конф. НДІ мікрографії «Сучасний стан та проблемні питання страхового фонду документації, перспективи розвитку та взаємодії», 22–23 трав. 2014 р. : тез. доп. – Харків, 2014. – С. 67.
114. *Коптева О. С.* Про роботу веб-сайту Державного архіву Харківської області / О. С. Коптева // Короленківські читання 2013. «Бібліотеки, музеї, архіви у медіа-просторі регіону» : матеріали XVI Міжнар. наук.-практ. конф. (м. Харків, 24 жовт. 2013 р.) : [у 2 ч.] / Харків. держ. наук. б-ка ім. В. Г. Короленка [та ін.]. – Харків : ХДНБ, 2014. – Ч. 2. – С. 180–183.
115. *Корчемна І. С.* Робочий аркуш «Паспорт фонду» як структурна частина БД «Електронна справа рукописного фонду» Інституту рукопису НБУВ / І. С. Корчемна // Місце і роль бібліотек у формуванні

національного інформаційного простору : матеріали міжнар. наук. конф. (Київ, 21–23 жовт. 2014 р.) / НАН України, Нац. б-ка України ім. В. І. Вернадського [та ін.]. – Київ, 2014. – С. 138–139.

116. *Коцюба Є. Ю.* Технологічні особливості оцифрування цінних та унікальних документів наукової бібліотеки / Є. Ю. Коцюба // Місце і роль бібліотек у формуванні національного інформаційного простору : матеріали міжнар. наук. конф. (Київ, 21–23 жовт. 2014 р.) / НАН України, Нац. б-ка України ім. В. І. Вернадського [та ін.]. – Київ, 2014. – С. 140–141.

117. *Маковская Н. В.* Информационные технологии в Центральном государственном архиве высших органов власти и управления Украины: основные направления, проблемы, перспективы / Н. В. Маковская // Информационные технологии в архивном деле и делопроизводстве : материалы междунар. конф., 29 мая 2013 г., г. Каменец / БелНИИДАД. – Минск, 2014. – С. 71–76.

118. *Мельник Н.* Інформаційне забезпечення працівників районного архіву з організації зберігання документів / Надія Мельник, Олександр Марковець // Інформація, комунікація, суспільство 2014 : матеріали 3-ї Міжнар. наук. конф. ІКС-2014, 21–24 трав., 2014, Україна, Львів–Славське / Нац. ун-т «Львів. політехніка», Каф. соц. комунікацій та інформ. діяльності, Каф. інформ. систем та мереж. – Львів : Львівська політехніка, 2014. – С. 300–301.

119. *Наумова Н. А.* Аспекти представлення наукової рукописної спадщини академіка АН УРСР М. В. Птухи в інформаційному електронному середовищі / Н. А. Наумова // Місце і роль бібліотек у формуванні національного інформаційного простору : матеріали міжнар. наук. конф. (Київ, 21–23 жовт. 2014 р.) / НАН України, Нац. б-ка України ім. В. І. Вернадського [та ін.]. – Київ, 2014. – С. 147–149.

120. *Паламарчук Л. В.* Критерії оцінки систем керування базами даних державного архіву (на прикладі Центрального державного електронного архіву України) / Л. В. Паламарчук // Архіви України. – 2014. – № 6. – С. 46–58.

121. *Рудзский Л. З.* Система «ИРБИС» как инструментальное средство интеграции информационных ресурсов библиотек, архивов и музеев / Л. З. Рудзский // Короленківські читання 2013. «Бібліотеки, музеї, архіви у медіа-просторі регіону» : матеріали XVI Міжнар. наук.-практ. конф. (м. Харків, 24 жовт. 2013 р.) : [у 2 ч.] / Харків. держ. наук. б-ка ім. В. Г. Короленка [та ін.]. – Харків : ХДНБ, 2014. – Ч. 1. – С. 31–36.

122. *Січова О.* Інформаційні ресурси архівів установ НАН України та можливі шляхи їх використання в умовах електронного інформаційного середовища / О. Січова // Наукові праці Національної бібліотеки України ім. В. І. Вернадського. – 2014. – Вип. 40. – С. 237–246.

123. *Спасьонова Ю. М.* Питання інформатизації архівів Полтавщини / Ю. М. Спасьонова // Культура та інформаційне суспільство XXI століття :

матеріали всеукр. наук.-теорет. конф. молодих учених 24–25 квіт. 2014 р. / Харків. держ. акад. культури [та ін.]. – Харків, 2014. – С. 237–238.

124. *Топишко Н. А.* Расширение доступа к аудиовизуальным документам через внедрение современных информационных технологий (из опыта работы ЦГКФФА Украины им. Г. С. Пшеничного) / Н. А. Топишко // Информационные технологии в архивном деле и делопроизводстве : материалы междунар. конф., 29 мая 2013 г., г. Каменец / БелНИИДАД. – Минск, 2014. – С. 36–40.

125. *Тюрменко І.* Цифрова історико-культурна спадщина на веб-сайтах архівних установ України та Франції: порівняльний аналіз / Ірина Тюрменко // Інформація, комунікація, суспільство 2014 : матеріали 3-ї Міжнар. наук. конф. ІКС-2014, 21–24 трав., 2014, Україна, Львів–Славське / Нац. ун-т «Львів. політехніка», Каф. соц. комунікацій та інформ. діяльності, Каф. інформ. систем та мереж. – Львів : Львівська політехніка, 2014. – С. 282–283.

126. *Фіткулін О. Т.* Вибір технологій та програмних засобів для створення архівних копій веб-сайтів / О. Т. Фіткулін // Архіви України. – 2014. – № 4/5. – С. 227–235.

127. *Хащина К. А.* Международные связи украинских архивов и создание электронных архивных ресурсов / Хащина К. А. // Вестник Кемеровского государственного университета культуры и искусств. – 2014. – № 27. – С. 251–258.

128. *Хащина Х. О.* Проект розвитку електронних архівних ресурсів органів місцевого самоврядування України / Х. О. Хащина // Культура та інформаційне суспільство ХХІ століття : матеріали всеукр. наук.-теорет. конф. молодих учених 24–25 квіт. 2014 р. / Харків. держ. акад. культури [та ін.]. – Харків, 2014. – С. 232–233.

129. *Чічіпан Ю. М.* Електронний ресурс Державного архіву Полтавської області як результат розвитку інформаційного суспільства / Ю. М. Чічіпан // Вісник Харківської державної академії культури : зб. наук. пр. – Харків, 2014. – Вип. 45. – С. 122–129.

Див. також № 9, 90, 91, 283, 344, 444.

3. Публікації про склад та зміст фондів архівних установ

3.1. Міжархівні довідники та огляди

130. Документы по истории и культуре евреев в региональных архивах Украины : путеводитель. [Т. 2] : Николаевская, Одесская, Херсонская области / Рос. гос. гуманит. ун-т, Гос. арх. служба Украины, Еврейс. теол. семинария ; науч. ред.-сост.: Е. И. Меламед. – Киев : Стилос, 2014. – 776 с. – (Project Judaica).

131. *Кашеварова Н. Г.* Діяльність Оперативного штабу Розенберга з вивчення нацистами «східного простору» (1940–1945). Ч. 1 :

Джерелознавче дослідження / Н. Г. Кашеварова ; НАН України, Ін-т історії України ; відп. ред. Г. В. Боряк. – Київ : Ін-т історії України, 2014. – 552 с.

132. *Бойко Ю. О.* Діяльність Євгена Чикаленка через призму епістолярної спадщини : джерелознавчий аспект / Ю. О. Бойко // Місце і роль бібліотек у формуванні національного інформаційного простору : матеріали міжнар. наук. конф. (Київ, 21–23 жовт. 2014 р.) / НАН України, Нац. б-ка України ім. В. І. Вернадського [та ін.]. – Київ, 2014. – С. 96–99. – Огляд фондів ЦДАВО України, Ін-ту рукопису НБУВ, Ін-ту літератури ім. Т. Г. Шевченка НАН України.

133. *Веденєєв Д. В.* Архівно-документальні джерела з дослідження структур розвідки й безпеки руху ОУН та УПА / Д. В. Веденєєв // Бібліотекознавство. Документознавство. Інформологія. – 2014. – № 4. – С. 62–69. – У статті розглянуто групи архівних джерел, що зберігаються в ЦДАВО України, ЦДАГО України, ГДА СБУ.

134. *Гаращук Т. С.* Джерела з історії дворянських депутатських зібрань України (кінця XVIII – початку XX ст.) / Т. С. Гаращук // Архіви України. – 2014. – № 3. – С. 112–120. – Огляд документів, що зберігаються у фондах держархівів Житомирської, Київської, Чернігівської обл.

135. *Гончар М. В.* Аналіз архівних матеріалів з історії розвитку нижчої професійної освіти на Півдні України другої половини XIX – початку XX сторіччя / М. В. Гончар // Пед. альманах. – 2014. – Вип. 23. – С. 260–263. – У статті проаналізовано документи фондів архівних установ Одеської, Миколаївської, Кіровоградської, Херсонської обл. та АР Крим.

136. *Гончаренко І. В.* Аналіз фондів документів архівів з теми «Нацистська окупаційна політика у сфері освіти на теренах Райхскомісаріату «Україна» (1941–1944)» / І. В. Гончаренко // Бібліотекознавство. Документознавство. Інформологія. – 2014. – № 4. – С. 70–75. – Проаналізовано фонди, що зберігаються в ЦДАВО України, ЦДАГО України, держархівах Вінницької, Дніпропетровської, Житомирської, Запорізької та ін. обл.

137. *Гончаренко О. М.* Джерельна база архівів України в контексті вивчення особливостей функціонування органів та установ окупаційної адміністрації Райхскомісаріату «Україна» (1941–1944 рр.) / Гончаренко О. М. // Гілея : наук. вісн. – Київ, 2014. – Вип. 91. – С. 89–93.

138. *Данилевич А.* Архівні документи про фольклорно-етнографічну діяльність Степана Даниловича Носа / Аліса Данилевич // П'ятнадцять джерелознавчі читання, присвячені 70-річчю створення кафедри архівознавства та спеціальних галузей історичної науки : матеріали Всеукр. наук. конф., 4 листоп. 2014 р., секція 2: Архівознавство та документознавство / Київ. нац. ун-т ім. Тараса Шевченка, Каф.

архівознавства та спец. галузей іст. науки [та ін.]. – Київ, 2014. – С. 75–77.

139. *Даниленко О. В.* Архівні джерела дослідження історії міжнародних зв'язків УСРР у 1920-ті роки / Даниленко О. В. // Сумський історико-архівний журнал. – 2014. – № 22. – С. 5–12. – Проаналізовано архівні джерела з фондів ЦДАВО України та ЦДАГО України.

140. *Деревінський В.* Архівні джерела центральних архівосховищ України про життя і діяльність В. Чорновола / Василь Деревінський // Другі Чорноволівські читання: матеріали наук. конф., присвяч. 75-й річниці з дня народж. В. Чорновола, 30 берез. 2013 р., Київ. – Тернопіль, 2014. – С. 47–52.

141. *Жигло В. В.* Типологічна класифікація архівних документів з історії німецької окупації українських земель у роки Другої світової війни / В. В. Жигло // Гуржіївські історичні читання: [зб. наук. пр.] / НАН України, Ін-т історії України НАН України, Черкас. нац. ун-т ім. Б. Хмельницького. – Черкаси, 2014. – Вип. 7. – С. 73–76.

142. *Зуб (Руденко) Н. М.* «Турецькопіддані» в Російській імперії (XIX – початок XX ст.) (за матеріалами українських архівів) / Н. М. Зуб (Руденко) // Східний світ. – 2014. – № 2. – С. 16–22. – Огляд фондів ЦДАК України, держархівів Чернігівської, Одеської обл., Ін-ту рукопису НБУВ.

143. *Івлева Я. А.* Архівні джерела щодо віровчення православних сект Таврійської губернії у першій половині XIX ст. / Я. А. Івлева // Наукові праці історичного факультету Запорізького національного університету. – 2014. – Вип. 38. – С. 327–330. – Огляд фондів держархівів в АР Крим, Одеській обл., Російського держ. іст. архіву, Держ. архіву Російської Федерації.

144. *Карамаш С.* Бабин Яр – у трагічних подіях 1941–1943 років. Історія і сучасність (історико-архівні дослідження) / Сергій Карамаш. – Київ: КММ, 2014. – 256 с. – Із змісту: Архіви – свідки трагедії Другої світової війни. – С. 85–99.

145. *Киридон П. В.* Партійно-державна номенклатура Української РСР 1945–1964 років: класифікація неопублікованих матеріалів джерельного комплексу / П. В. Киридон // Слов'янський вісник: зб. наук. пр. / Рівнен. держ. гуманіт. ун-т, Рівнен. ін-т слов'янознавства Київ. славіст. ун-ту. – Рівне, 2014. – Вип. 20, ч. 1. Серія «Історичні науки». – С. 56–63. – Огляд фондів ЦДАВО України, ЦДАГО України, держархівів Полтавської, Харківської обл.

146. *Климчук А.* Рукописні травники (зільніки) та лікарські порадики на Русі-Україні / Андрій Климчук // Рукописна книга з Пересопниці. II: зб. ст. учасників II наук. симпозіуму «Рукописна книга в Україні», 7–8 листоп. 2014 р. / Упр. культури і туризму Рівнен. обл. держ. адмін. [та ін.]. – Рівне; Пересопниця: О. Зень, 2014. – С. 23–30. – Огляд рукописних книг в архівах України та зарубіжних країн.

147. *Ліщук С. В.* Волинська духовна семінарія (1796–1825 рр.) / С. В. Ліщук // *Архіви України.* – 2014. – № 3. – С. 170–179. – Проаналізовано архівні документи фондів ЦДІАК України, держархівів Волинської і Житомирської обл.
148. *Макиєнко А. А.* Матеріали земскої статистики в архивних і бібліотечних збірках України: проблеми і перспективи наукового дослідження / А. А. Макиєнко // *Крыніцазнаўства і спецыяльныя гістарычныя дысцыпліны : навук. зб.* – Мінск : БДУ, 2014. – Вып. 9. – С. 73–85.
149. *Мизак Н.* Малокужелівський архів Вінковоцького проводу ОУН Кам'янець-Подільської округи: відкриття і відтворення / Нестор Мизак // *Мандрівець.* – 2014. – № 6. – С. 41–48.
150. *Недошитко І.* Українська діаспора Сполучених Штатів Америки (1991–2013 роки): джерелознавчий аспект проблеми / Недошитко І. // *Українська наука: минуле, сучасне, майбутнє / Тернопіл. нац. економ. ун-т, Каф. документознавства, інформ. діяльності та українознавства.* – Тернопіль, 2014. – Вип. 19, ч. 1. – С. 253–263. – Огляд фондів ЦДАВО України, ЦДАМЛМ України, ЦДАЗУ, ГДА МЗС України та ін.
151. *Новохатський К. В. І. Вернадський і Україна: нововиявлене листування вченого / Костянтин Новохатський // Бібл. вісн.* – 2014. – № 5. – С. 34–38. – У статті обґрунтовується необхідність продовження публікації епістолярної спадщини В. І. Вернадського, зроблено огляд нововиявлених документів, визначено шляхи подальшого їх пошуку.
152. *Пагор В. В.* Архівні джерела про становлення вищої медичної освіти Правобережної України в 1920-х рр. : фінансово-матеріальний аспект / В. В. Пагор // *Освіта, наука і культура на Поділлі : зб. наук. пр. / Кам'янець-Поділ. нац. ун-т ім. І. Огієнка.* – Кам'янець-Поділ., 2014. – Т. 21 : Присвяч. 200-річчю від дня народж. Тараса Шевченка. – С. 293–300. – Огляд фондів ЦДАВО України, Держархіву Вінницької обл.
153. *Папакін Г. В.* Джерела з історії ОУН та УПА радянського походження: схема класифікації, змістова сторона / Г. В. Папакін // *Укр. іст. журн.* – 2014. – № 5. – С. 174–190.
154. *Петрович В.* Архівні матеріали про історію перебування поляків у місті Володимирі XIV–XVIII століть / Валентина Петрович, Людмила Стрільчук // *Минуле і сучасне Волині та Полісся. Розвиток краєзнавства і краєзнавчої освіти на Волині : наук. зб. Вип. 52 : матеріали Всеукр. наук. історико-краєзн. конф., присвяч. 25-річчю з часу створення Волин. обл. організації Нац. спілки краєзнавців України, 20 листоп. 2014 року, м. Луцьк.* – Луцьк, 2014. – С. 310–314. – Огляд фондів ЦДІАК України, Держархіву Житомирської обл.
155. *Преловська І.* Документальні джерела для дослідження персонального складу діячів УАПЦ (1921–1930) – УПЦ (1930–1939) / І. Преловська // *Історія релігій в Україні.* – 2014. – Кн. 1. – С. 552–561. – Огляд фондів ЦДАВО України, ЦДАГО України, ГДА СБУ.

156. *Романів Т. Б.* Джерела про життєвий шлях, громадську та наукову діяльність Остапа Терлецького / Т. Б. Романів // Інтелігенція і влада. Серія: історія : зб. наук. пр. / М-во освіти і науки України, Одес. нац. політехн. ін.-т. – Одеса, 2014. – Вип. 30. – С. 289–300. – Подано огляд джерел з фондів держархівів Івано-Франківської, Львівської обл., ЦДІАЛ України, Архіву Віденського університету (Archiv der Universitat Wien), Державного архіву (Haus-, Hof-, und Staatsarchiv) м. Відня, Відділу рукописів ЛННБ ім. В. Стефаника НАН України, Відділу рукописів і текстології Інституту рукописів і текстології Інституту літератури ім. Т. Шевченка НАН України.
157. *Сауляк Б.* Джерела до вивчення деревообробних ремесел Східного Поділля / Богдан Сауляк // Краєзнавство. – 2014. – № 2. – С. 137–144. – Огляд фондів ЦДАВО України, ЦДІАК України, держархівів Вінницької та Хмельницької обл., архівних наукових фондів рукописів і фонозаписів Ін-ту мистецтвознавства, фольклористики та етнології ім. М. Т. Рильського НАН України.
158. *Соловійова Т.* Архівні документи про правове становище дворян Київської губернії у першій третині XIX століття / Тетяна Соловійова, Андрій Черепанов // П'ятнадцяті джерелознавчі читання, присвячені 70-річчю створення кафедри архівознавства та спеціальних галузей історичної науки : матеріали Всеукр. наук. конф., 4 листоп. 2014 р., секція 2: Архівознавство та документознавство / Київ. нац. ун-т ім. Тараса Шевченка, Каф. архівознавства та спец. галузей іст. науки [та ін.]. – Київ, 2014. – С. 26–28.
- 158 а. *Сорокіна О.* Архівні фонди як джерела діяльності українських емігрантів XX століття / О. Сорокіна // Вісник Київського національного університету імені Тараса Шевченка. Серія: Історія. – 2014. – Вип. 5. – С. 55–59.
159. *Томазова Н.* Архівні джерела до історії польського театру в Києві / Наталія Томазова // П'ятнадцяті джерелознавчі читання, присвячені 70-річчю створення кафедри архівознавства та спеціальних галузей історичної науки : матеріали Всеукр. наук. конф., 4 листоп. 2014 р., секція 2: Архівознавство та документознавство / Київ. нац. ун-т ім. Тараса Шевченка, Каф. архівознавства та спец. галузей іст. науки [та ін.]. – Київ, 2014. – С. 38–40.
160. *Тупчиенко-Кадырова Л. Г.* Творческое наследие композитора Юлия Мейтуса : [межархивный] обзор фондов / Л. Г. Тупчиенко-Кадырова // Вестн. архивиста. – 2014. – № 2. – С. 273–293. – Подано огляд документальної спадщини Ю. Мейтуса, що зберігається в музеях та архівах Кіровограда, Києва, Москви (в т. ч. у ЦДАМЛІМ України, Всеросійському музейному об'єднанні музичної культури імені М. І. Глінки (Москва)).
161. *Харсун О. В.* Джерельна база дослідження розвитку міст і містечок Центральної України під владою Речі Посполитої у XVIII ст. / О. В. Харсун // Вісник Черкаського університету. Серія: Іст. науки /

Черкас. нац. ун-т ім. Б. Хмельницького. – Черкаси, 2014. – № 22 (315). – С. 62–69.

162. *Чуткий А.* Архіви ВНЗ як важливий корпус документів з вивчення економічної сфери українського суспільства початку ХХ ст. / Андрій Чуткий // П'ятнадцять джерелознавчі читання, присвячені 70-річчю створення кафедри архівознавства та спеціальних галузей історичної науки : матеріали Всеукр. наук. конф., 4 листоп. 2014 р., секція 2: Архівознавство та документознавство / Київ. нац. ун-т ім. Тараса Шевченка, Каф. архівознавства та спец. галузей іст. науки [та ін.]. – Київ, 2014. – С. 9–11.

163. *Широка О. М.* Архівні документи державних органів влади та управління як джерело вивчення становища церкви та релігійних організацій на Поділлі у 20-х рр. ХХ ст. / О. М. Широка // Освіта, наука і культура на Поділлі : зб. наук. пр. / Кам'янець-Поділ. нац. ун-т ім. І. Огієнка. – Кам'янець-Поділ., 2014. – Т. 21 : Присвяч. 200-річчю від дня народж. Тараса Шевченка. – С. 301–313. – Проаналізовано документи держархівів Вінницької, Хмельницької обл.

3.2. Центральні державні архівні установи

ЦДАВО України

164. *Білоцерківська А. С.* Історія вітчизняної аграрної науки в документах Центрального державного архіву вищих органів влади та управління України (1917–1990 рр.) / А. С. Білоцерківська // Історичні студії суспільного прогресу. – 2014. – Вип. 1. – С. 31–37.

165. *Жбанова К.* Документи ЦДАВО України про організовані набори робітників та їх переселення у 1943–1950 рр. / Катерина Жбанова // П'ятнадцять джерелознавчі читання, присвячені 70-річчю створення кафедри архівознавства та спеціальних галузей історичної науки : матеріали Всеукр. наук. конф., 4 листоп. 2014 р., секція 2: Архівознавство та документознавство / Київ. нац. ун-т ім. Тараса Шевченка, Каф. архівознавства та спец. галузей іст. науки [та ін.]. – Київ, 2014. – С. 94–96.

166. *Лук'янець О.* Документальна спадщина Українського республіканського відділу Всесоюзного хімічного товариства ім. Д. І. Менделєєва за матеріалами Ф. 4653 ЦДАВО України / Олексій Лук'янець // П'ятнадцять джерелознавчі читання, присвячені 70-річчю створення кафедри архівознавства та спеціальних галузей історичної науки : матеріали Всеукр. наук. конф., 4 листоп. 2014 р., секція 2: Архівознавство та документознавство / Київ. нац. ун-т ім. Тараса Шевченка, Каф. архівознавства та спец. галузей іст. науки [та ін.]. – Київ, 2014. – С. 65–67.

167. *Лук'янець О. А.* Документальні джерела до реконструкції діяльності Українського республіканського відділу ВХТ ім. Д. І. Менделєєва (1959–1965 рр.) / О. А. Лук'янець // Місце і роль бібліотек у формуванні національного інформаційного простору: матеріали міжнар. наук. конф. (Київ, 21–23 жовт. 2014 р.) / НАН України, Нац. б-ка України ім. В. І. Вернадського [та ін.]. – Київ, 2014. – С. 144–146.
168. *Магурчак А. М.* Андрій Жук у документах і матеріалах фондів ЦДАВО України / А. М. Магурчак // Архіви України. – 2014. – № 3. – С. 180–190.
169. *Мягкий І. М.* Участь українців у Першій світовій війні 1914–1918 рр. (за документами ЦДАВО України) / І. М. Мягкий // Архіви України. – 2014. – № 4/5. – С. 51–60.
170. *Покалюк В. В.* Архівні джерела про сільськогосподарські виші Правобережної України на початку 20 рр. ХХ ст.: структурні зміни, формування викладацького складу / В. В. Покалюк // Освіта, наука і культура на Поділлі: зб. наук. пр. / Кам'янець-Поділ. нац. ун-т ім. І. Огієнка. – Кам'янець-Поділ., 2014. – Т. 21: Присвяч. 200-річчю від дня народж. Тараса Шевченка. – С. 285–292.
171. *Стельникович С. Д.* Документи ЦДАВО України як джерельна база вивчення історії Житомирсько-Вінницького регіону в період нацистської окупації / С. В. Стельникович // Гуржіївські історичні читання: [зб. наук. пр.] / НАН України, Ін-т історії України НАН України, Черкас. нац. ун-т ім. Б. Хмельницького. – Черкаси, 2014. – Вип. 7. – С. 71–73.
172. *Тронь А.* Матеріали ЦДАВО України як джерело дослідження гуманітарної сфери діяльності Українського Центрального Комітету в Генеральній Губернії / Альона Тронь // П'ятнадцять джерелознавчі читання, присвячені 70-річчю створення кафедри архівознавства та спеціальних галузей історичної науки: матеріали Всеукр. наук. конф., 4 листоп. 2014 р., секція 2: Архівознавство та документознавство / Київ. нац. ун-т ім. Тараса Шевченка, Каф. архівознавства та спец. галузей іст. науки [та ін.]. – Київ, 2014. – С. 91–93.

Див. також № 131, 132, 133, 136, 139, 140, 145, 150, 152, 155, 157, 404.

ЦДАГО України

173. *Антоненко В. В.* Документи про Т. Г. Шевченка у фондах ЦДАГО України / В. В. Антоненко, Л. В. Батрак // Архіви України. – 2014. – № 2. – С. 37–51.
174. *Бичек С. М.* Документи з історії Української Гельсінської Спілки у фондах ЦДАГО України / С. М. Бичек // Архіви України. – 2014. – № 4/5. – С. 152–166.

175. *Вербовой А. В.* Документи Сумського партизанського соєдинення под командованієм С. А. Ковпака как основной источник изучения его деятельности / Вербовой А. В., Власенко С. И. // Победа – одна на всех : материалы междунар. науч.-практ. конф., Витебск, 24 апреля 2014 г. / Витеб. гос. ун-т, Ин-т истории Нац. акад. наук Беларуси. – Витебск : ВГУ имени П. М. Машерова, 2014. – С. 199–201.
176. *Власенко С.* Документи про О. П. Довженка періоду Великої Вітчизняної війни у фондах Центрального державного архіву громадських об'єднань України / Світлана Власенко // Сіверян. літопис. – 2014. – № 5. – С. 103–114.
177. *Власенко С.* Документи ЦДАГО України про діяльність Представництва УШПР при Військовій раді 2-го Українського фронту на завершальному етапі визволення України (січень – вересень 1944 р.) / Світлана Власенко // Боротьба за Україну в 1943–1944 рр.: влада, збройні сили, суспільство : зб. наук. пр. / НАН України, Ін-т історії України, Нац. музей історії Великої Вітчизняної війни 1941–1945 років [та ін.]. – Київ, 2014. – С. 9–14.
178. *Власенко С. И.* Документи бывших репрессивных органов УССР в Центральном государственном архиве общественных объединений Украины: поступление, обеспечение сохранности, использование / С. И. Власенко // The Documentation of Communist Security Authorities : Materials of the International Conference Warsaw, 4–5 October 2012. – Warszawa, 2014. – P. 193–206.
179. *Власенко С. І.* Документальні свідчення про С. В. Руднева – видатного діяча партизанського руху в період Великої Вітчизняної війни (до 115-ї річниці від дня народження) / С. І. Власенко // Архіви України. – 2014. – № 1. – С. 112–120.
180. *Власенко С. І.* Документи про діяльність партизанського з'єднання Закарпатської України під командуванням О. В. Тканка // Воєнна історія України. Галичина та Закарпаття : наук. зб. : матеріали Всеукр. наук. військово-іст. заоч. конф., 5–6 черв. 2014 р., м. Ужгород. – Київ, 2014. – С. 340–343.
181. *Власенко С. І.* Документи ЦДАГО України з історії Київського державного університету ім. Т. Г. Шевченка періоду Другої світової війни / С. І. Власенко // Архіви України. – 2014. – № 6. – С. 92–102.
182. *Власенко С. І.* Карпатський рейд Сумського партизанського з'єднання під командуванням С. А. Ковпака: огляд документів фонду ЦДАГО України / С. І. Власенко // Укр. іст. журн. – 2014. – № 5. – С. 163–173.
183. *Власенко С. І.* Степовий рейд з'єднання Українських кавалерійських партизанських загонів (за документами ЦДАГО України) // Сумський історико-архівний журнал. – 2014. – № 22. – С. 79–88.
184. *Салтан О.* «Имею возможность вести большие операции». Корюківська партизанська каральна акція 27 лютого 1943 р. мовою

архівних документів / Олександр Салтан // Сіверян. літопис. – 2014. – № 5. – С. 123–147.

185. *Чирка Л. Г.* Аналіз джерельної бази проблем медичного забезпечення партизанських загонів на Переяславщині: 1941–1943 роки / Л. Г. Чирка // Вісник Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна. Серія: Історія України. Українознавство: історичні та філософські науки, Харків. – Харків, 2014. – № 1138, вип. 19. – С. 77–81.

Див. також № 133, 136, 139, 140, 145, 155.

ЦДА України, м. Київ

186. *Водотика Т. С.* Фабрична інспекція в документах ЦДАК України як джерело до вивчення історії підприємництва в другій половині XIX – на початку XX ст. / Т. С. Водотика // Архіви України. – 2014. – № 4/5. – С. 167–175.

187. *Зінченко П.* Документи фондів Київської судової палати як джерело з дослідження особового складу судових установ / П. Зінченко // Дні науки історичного факультету, присвячені 180-річчю заснування Київського університету : матеріали VII Міжнар. наук. конф. студентів, аспірантів та молодих учених / Київ. нац. ун-т ім. Тараса Шевченка, Іст. ф-т, Наук. т-во студ. та аспірантів. – Київ : Логос, 2014. – Т. 1. – С. 483–486.

188. *Мицик Ю. А.* Фонд Глухівського міського магістрату Центрального державного історичного архіву України у Києві кінця XVIII – першої чверті XIX ст. / Ю. А. Мицик // Сіверщина в історії України : зб. наук. пр. – Київ ; Глухів, 2014. – Вип. 7. – С. 149–151.

189. *Пагор В.* Архівні справи ЦДАК України як джерело для вивчення архітектури та фортифікації Кам'янця-Подільського XIX ст. / Валентин Пагор // Археологія & Фортифікація України : зб. матеріалів IV Всеукр. наук.-практ. конф. Кам'янець-Подільського держ. іст. музею-заповідника, присвяч. 180-й річниці від дня народж. Володимира Боніфатійовича Антоновича (1834–1908) / Хмельниц. облдержадмін., Упр. культури, національностей та релігій облдержадмін. [та ін.]. – Кам'янець-Подільський : Медобори-2006, 2014. – С. 356–359.

190. *Різник Ю.* Цензура поштових установ Наддніпрянщини (за матеріалами Центрального державного історичного архіву України у м. Києві) / Юлія Різник // XXIV березнева наукова сесія Осередку Наукового товариства імені Тараса Шевченка у Черкасах : матеріали доп. на засіданнях секцій і комісій 11–27 берез. 2013 р. – Черкаси : Осередок НТШ, 2014. – С. 88–95.

Див. також № 142, 147, 154, 157, 415, 419.

ЦДА України, м. Львів

191. *Білушак Т. М.* Аналіз архівних документів гродських та земських судів, сеймиків з питань обороноздатності міста Львова XVI–XVIII ст. / Т. М. Білушак, С. В. Шеломенцев-Терський // Наукові праці історичного факультету Запорізького національного університету. – 2014. – Вип. 38. – С. 35–40.

192. *Білушак Т.* Огляд архівних документів з обороноздатності Львова XIV–XVIII ст. та складові частини формуляра того часу / Тетяна Білушак // Інформація, комунікація, суспільство 2014 : матеріали 3-ї Міжнар. наук. конф. ІКС-2014, 21–24 трав., 2014, Україна, Львів–Славське / Нац. ун-т «Львів. політехніка», Каф. соц. комунікацій та інформ. діяльності, Каф. інформ. систем та мереж. – Львів, 2014. – С. 246–247.

193. *Зілінський В.* Нариси історії української церкви Св. Покрови в м. Каліш (за матеріалами Центрального державного історичного архіву України у Львові) / В. Зілінський // Історія релігій в Україні. – 2014. – Кн. 1. – С. 709–725.

Див. також № 156.

ЦДКФФА України ім. Г. С. Пшеничного

194. Музична культура України і документальний кінематограф (за матеріалами ЦДКФФА України ім. Г. С. Пшеничного) : довідник / Нац. акад. наук України, Ін-т мистецтвознавства, фольклористики та етнології ім. М. Т. Рильського, ЦДКФФА України ім. Г. С. Пшеничного ; авт.-упоряд. Ольга Литвинова ; [голов. ред. Ганна Скрипник]. – Київ : ІМФЕ НАН України, 2014. – 490 с.

195. *Касян Л. Г.* Аудіовізуальні документи як джерело вивчення історії українського театру ХХ століття / Л. Г. Касян // Архіви України. – 2014. – № 3. – С. 158–169.

196. *Касян Л. Г.* Духовний материк на ім'я Павло Загребельний / Л. Г. Касян // Архіви України. – 2014. – № 4/5. – С. 190–203.

197. *Касян Л. Г.* Постать Миколи Бажана в проекції аудіовізуальних документів / Л. Г. Касян // Архіви України. – 2014. – № 6. – С. 117–131.

198. *Стельникович С.* Кінодокументи ЦДКФФА України ім. Г. С. Пшеничного як джерельна база вивчення історії Житомирсько-Вінницького регіону в період нацистської окупації / С. Стельникович // Матеріали VII Волин. Всеукр. історико-краєзн. конф. (до 95-річчя заснування Житомир. держ. ун-ту ім. Івана Франка), Житомир, 7–8 листоп. 2014 р. – Житомир : Полісся, 2014. – С. 136–138.

ЦДНТА України

199. *Агішева А. А.* Об'єкти культурного призначення в місті Харків, представлені в науково-технічних документах ЦДНТА України / А. А. Агішева // Проблеми музеєзнавства, збереження та відновлення історичної пам'яті (до 85-річчя Харківської державної академії культури та 25-річчя відкриття першого в Україні музейного відділення ХДАК) : матеріали всеукр. наук.-теорет. конф., 14–15 трав. 2014 р. / Харків. держ. акад. культури. – Харків : ХДАК, 2014. – С. 68–69.
200. *Алексєєнко А.* Культурно-видовищні споруди 1920–1930-х / Анна Алексєєнко, Ольга Дождьова // Пам'ятки України: історія та культура. – 2014. – № 12. – С. 58–65. – Огляд фондів ЦДНТА України з історії культурно-видовищних споруд Харкова.
201. *Алексєєнко А.* Повоєнний Хрещатик: маловідомі факти з архівів / Анна Алексєєнко, Ольга Дождьова // Пам'ятки України: історія та культура. – 2014. – № 5. – С. 36–41.
202. *Балишев М. А.* Репрезентативність фонду «Український науково-дослідний інститут металів» у Центральному державному науково-технічному архіві України для дослідження історії розвитку металургії в Україні / М. А. Балишев, А. О. Алексєєнко // Архіви України. – 2014. – № 1. – С. 80–87.
203. *Семенов Е. В.* Документы Центрального государственного научно-технического архива Украины как источник для изучения отдельных аспектов истории науки, техники и архитектуры Республики Беларусь / Е. В. Семенов // Информационные технологии в архивном деле и делопроизводстве : материалы междунар. конф., 29 мая 2013 г., г. Каменец / БелНИИДАД. – Минск, 2014. – С. 67–70.

ЦДАМЛМ України

204. *Гальченко С.* Історія тексту. Джерелознавчі і текстологічні аспекти творчості П. Г. Тичини, В. М. Сосюри та Остапа Вишні / Сергій Гальченко ; НАН України, Ін-т літератури ім. Т. Г. Шевченка. – Київ : Наук. думка, 2014. – 687 с. – (Проект «Наукова книга»). – Із змісту: Архів П. Г. Тичини. – С. 50–62; Структура архіву П. Г. Тичини. – С. 63–75; Рукописи поетичних творів. – С. 76–110; Невичерпний архів В. М. Сосюри. – С. 206–215.
205. Центральний державний архів-музей літератури і мистецтва України [Електронний ресурс] : путівник. Вип. 3 / Держ. архів. служба України, ЦДАМЛМ України ; авт.-упоряд.: С. Куц, О. Кульчий, Т. Малярчук [та ін.]. – Київ, 2014. – 674 с. – Режим доступу: <http://csam.archives.gov.ua/includes/uploads/2014/08/Archiv-muzeuPut3.pdf>. – Назва з екрана.

206. *Бентя Ю. В.* Музична Шевченкіана в особових фондах українських композиторів (з архівних зібрань ЦДАМЛМ України) / Ю. В. Бентя // *Архіви України.* – 2014. – № 3. – С. 5–28.
207. *Гайворонська А. А.* Огляд літературних архівів про О. Довженка (із зібрань ЦДАМЛМ України) / А. А. Гайворонська // *Архіви України.* – 2014. – № 4/5. – С. 184–189.
208. *Гайворонська А. А.* Творці української кінострічки (з архівних зібрань ЦДАМЛМ України) / А. А. Гайворонська // *Архіви України.* – 2014. – № 2. – С. 142–149.
209. *Карпінчук Г. В.* «Прожив життя мученика за Україну...» / Г. В. Карпінчук // *Архіви України.* – 2014. – № 3. – С. 151–157. – Огляд документів ЦДАМЛМ України про видатного шевченкознавця М. М. Новицького (1892–1964).
210. *Мокроусова О.* Роль матеріалів архівного фонду архітектора Павла Альошина в атрибуції оформлення інтер'єрів особняка С. Могильовцева («Шоколадного будинку») / Олена Мокроусова // *Фундатори музейних колекцій та реалії сучасного стану розвитку музейної справи: наук. зб. за матеріалами Всеукр. наук.-практ. конф., присвяч. 145-річчю від дня народж. М. Ф. Біляшівського та 135-річчю від дня народж. Д. М. Щербаківського.* – Київ, 2014. – С. 384–392.
211. *Нестерчук Д. В.* Гілка Шевченківського роду (до 140-річчя від дня народження Фотія Степановича Красицького) / Д. В. Нестерчук // *Архіви України.* – 2014. – № 1. – С. 188–202. – Огляд особового фонду Ф. С. Красицького в ЦДАМЛМ України.
212. *Павлова О. Ф.* «Завзятий хохломан». Джерела до вивчення літературної діяльності Івана Нечуя-Левицького / О. Ф. Павлова // *Архіви України.* – 2014. – № 1. – С. 203–213.
213. *Хардаєва Т. С.* Вільгельм Котарбінський у документах ЦДАМЛМ України (до 165-річчя від дня народження живописця) / Т. С. Хардаєва // *Архіви України.* – 2014. – № 4/5. – С. 236–241.
214. *Шепелюк В. М.* Голгофа Григорія Майфета (з архівних фондів ЦДАМЛМ України) / В. М. Шепелюк // *Архіви України.* – 2014. – № 1. – С. 214–218.
215. *Шепелюк В. М.* Українське козацтво у творах живопису та графіки (з архівних зібрань ЦДАМЛМ України) / В. М. Шепелюк // *Архіви України.* – 2014. – № 6. – С. 161–164.
216. *Шепелюк В. М.* Художня проза про Тараса Шевченка в літературі 1930-х – 1990-х рр. (з архівних зібрань ЦДАМЛМ України) / В. М. Шепелюк // *Архіви України.* – 2014. – № 2. – С. 84–91.

Див. також № 150, 160.

ЦДАЗУ

217. *Ніколаєва Т. О.* Нові надходження із США та Бразилії / Т. О. Ніколаєва // *Архіви України*. – 2014. – № 4/5. – С. 324–326.
218. *Петриченко К. В.* Вшанування пам'яті Т. Г. Шевченка українцями діаспори (за документами ЦДАЗУ) / Катерина Вікторівна Петриченко // *Українська біографістика: зб. наук. пр. Ін-ту біогр. дослідж.* / НАН України, Нац. б-ка України ім. В. І. Вернадського. – Київ, 2014. – Вип. 11. – С. 296–313.

Див. також № 150, 158 а.

3.3. Місцеві державні архівні установи

Державний архів в Автономній Республіці Крим

Див. № 135, 143.

Державний архів Вінницької обл.

219. *Завальнюк К. В.* Документи Державного архіву Вінницької області про В. Б. Антоновича (1834–1908 рр.) / К. В. Завальнюк // *Архіви України*. – 2014. – № 3. – С. 138–142.

Див. також № 136, 152, 157, 163.

Державний архів Волинської обл.

220. *Гика В. М.* Документи Державного архіву Волинської області про вшанування пам'яті Т. Г. Шевченка на Волині (1899–1939 рр.) / В. М. Гика // *Краєзнавча Шевченкіана України: матеріали XIII Всеукр. наук. історико-краєзн. конф., присвяч. 200-річчю від дня народж. Т. Г. Шевченка, 24–25 жовт. 2014 р., м. Канів* / Нац. спілка краєзнавців України, НАН України, Ін-т історії України [та ін.]. – Черкаси, 2014. – С. 336–342.

221. *Гика В.* Путівник Державного архіву області 2011 року, нові надходження, статті його працівників – вагоме довідкове та історичне джерело / Володимир Гика // *Минуле і сучасне Волині та Полісся. Розвиток краєзнавства і краєзнавчої освіти на Волині: наук. зб. Вип. 52: матеріали Всеукр. наук. історико-краєзн. конф., присвяч. 25-річчю з часу створення Волин. обл. організації Нац. спілки краєзнавців України, 20 листоп. 2014 року, м. Луцьк*. – Луцьк, 2014. – С. 40–43.

222. *Пащук Т. В.* Документи Державного архіву Волинської області як джерело для вивчення історії Луцької міської тюрми 1917–1939 рр. / Пащук Т. В. // *Право: історія, теорія, практика : матеріали Міжнар. наук.-практ. конф., 14–15 берез. 2014 р., Львів. – Херсон : Гельветика, 2014. – С. 12–14.*

Див. також № 147.

Державний архів Донецької обл.

223. *Кригіна О.* Метричні книги як джерело демографічної інформації (за матеріалами Державного архіву Донецької області) / О. Кригіна // *Етнокультура порубіжжя : локально-територіальні особливості : одес. етнограф. читання : зб. наук. пр. / Одес. нац. ун-т ім. І. І. Мечникова, Іст. ф-т., Нац. спілка краєзнавців України, Одес. від-ня. – Одеса : ОНУ, 2014. – С. 220–228.*

224. *Кригіна О.* Метричні книги колоністів Донбасу (за матеріалами Державного архіву Донецької області) / О. Кригіна // *Історія релігій в Україні. – 2014. – Кн. 1. – С. 376–382.*

Державний архів Житомирської обл.

225. *Державний архів Житомирської області : путівник. Т. 1 / Держ. арх. служба України, Держархів Житомир. обл. ; ред. кол. вид.: Синицький С. М., Мироненко Л. В., Бовсунівська О. Г. [та ін.]. – Житомир : Волинь, 2014. – 120 с. – (Архівні зібрання України. Путівники).*

Див. також № 134, 147, 154.

Державний архів Закарпатської обл.

226. *Анотований перелік описів фондів угорського походження берегівського підрозділу Державного архіву Закарпатської області до 1918/1919рр. – та 1938–1944/1945 рр. / гол. ред. Л. А. Варга ; упоряд.: М. Місюк, О. Куташі ; пер., вступ та путівник до видання Ю. Чотарі ; покажч. підгот. Д. Деметер, Ж. В. Ласло. – [Вид. 2-е, випр. і допов.]. – Будапешт, 2014. – 354 с. – (Архівні джерела Карпатського басейну. Перелік фондів та описів ; т. 2).*

227. *Данилюк Д. Д.* Джерела про радянізацію Закарпаття (1944–1950 рр.) / Данилюк Д. Д., Міщанин В. В. // Науковий вісник Ужгородського університету. Серія: Історія : зб. наук. пр. – Ужгород, 2014. – Вип. 1. – С. 157–165.

228. *Ковпак Л. В.* Екологічні проблеми Закарпаття за документами державних архівів області (кінець 1960-х – 2001 рр.) [Електронний ресурс] / Л. В. Ковпак // Історія науки і біографістика : електрон. наук. фах. вид. – Київ, 2014. – № 2. – Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/j-pdf/INB_Title_2014_2_11.pdf. – Назва з екрана.

Державний архів Івано-Франківської обл.

229. Архівні установи Прикарпаття : інформ.-довід. вид. / Держархів Івано-Франків. обл. ; упоряд.: І. І. Гриник, Л. М. Соловка. – Івано-Франківськ : Лілея-НВ, 2014. – 88 с.

230. *Жерноклеєв О.* Джерела по історії ЗУНР в фондах Державного архіву Івано-Франківської області / Олег Жерноклеєв, Любов Соловка // Галичина. – 2014. – Ч. 25/26. – С. 296–305.

Див. також № 156.

Державний архів Київської обл.

231. *Бойко Г. В.* Життєпис Тараса Шевченка у документах Державного архіву Київської області / Галина Василівна Бойко, Наталія Василівна Камінська // Українська біографістика : зб. наук. пр. Ін-ту біогр. дослідж. / НАН України, Нац. б-ка України ім. В. І. Вернадського. – Київ, 2014. – Вип. 11. – С. 314–322.

232. *Коваленко Р.* Записні книжки І. В. Сергієнка: їх зміст, доля та місце в контексті вивчення історії Київського обласного підпілля / Рена Коваленко // Боротьба за Україну в 1943–1944 рр.: влада, збройні сили, суспільство : зб. наук. пр. / НАН України, Ін-т історії України, Нац. музей історії Великої Вітчизняної війни 1941–1945 років [та ін.]. – Київ, 2014. – С. 434–450.

Див. також № 134.

Державний архів Кіровоградської обл.

233. *Маренець Л.* Доля українських остарбайтерів у матеріалах Державного архіву [Кіровоградської] області / Лілія Маренець // Між Бугом і Дніпром : наук.-краєзн. вісник Центральної України / Кіровоград.

обл. організація Нац. спілки краєзнавців України, Держархів Кіровоград. обл. – Кіровоград, 2014. – Вип. 1 : Присвяч. 75-річчю утворення Кіровоград. обл. – С. 215–219.

234. *Пасічник Л.* Листи Хрущову (за матеріалами архівно-слідчих справ Державного архіву Кіровоградської області) / Лариса Пасічник // Між Бугом і Дніпром : наук.-краєзн. вісник Центральної України / Кіровоград. обл. організація Нац. спілки краєзнавців України, Держархів Кіровоград. обл. – Кіровоград., 2014. – Вип. 1 : Присвяч. 75-річчю утворення Кіровоград. обл. – С. 220–224.

235. *Талярченко Л.* Документальна база Державного архіву Кіровоградської області – джерело вивчення краю / Лариса Талярченко // Між Бугом і Дніпром : наук.-краєзн. вісник Центральної України / Кіровоград. обл. організація Нац. спілки краєзнавців України, Держархів Кіровоград. обл. – Кіровоград, 2014. – Вип. 1 : Присвяч. 75-річчю утворення Кіровоград. обл. – С. 20–25.

Див. також № 135.

Державний архів Луганської обл.

236. *Забудкова О.* Документи з історії промислових синдикатів початку ХХ ст. у фондах Державного архіву Луганської області / О. Забудкова // Схід. – 2014. – № 3. – С. 28–33.

Державний архів Львівської обл.

237. *Шелеп Ю.* Джерела до вивчення партійної номенклатури Української РСР 1970-х – першої половини 1980 х рр. (на матеріалах західних областей) / Ю. Шелеп // Вісник Львівського університету. Серія : Книгознавство, бібліотекознавство та інформаційні технології. – 2014. – Вип. 9. – С. 174–187.

238. *Wardzińska A.* Magistrat królewskiego i stołecznego miasta Lwowa (1787–1918) w zasobie Archiwum Państwowego obwodu lwowskiego / Anna Wardzińska // Miscellanea Historico-Archivistica. – 2014. – Т. 21. – S. 345–358.

Див. також № 156.

Державний архів Миколаївської обл.

239. *Гончарова Н. О.* Джерела з історії дворянської благодійності на Півдні України в фондах Державного архіву Миколаївської області / Н. О. Гончарова // Слов'янський вісник : зб. наук. пр. Серія: Історичні та політичні науки. – Рівне, 2014. – Вип. 17. – С. 13–17.

Див. також № 130, 135.

Державний архів Одеської обл.

240. Греки Одессы. Именной указатель по метрическим книгам Одесской Греческой Свято-Троицкой церкви. Ч. 1 : 1799–1831, 1836 гг. / Госархив Одес. обл., Одес. филиал греч. фонда культуры ; авт.-сост.: Л. Г. Белоусова, С. Е. Березин, Т. Е. Волкова [и др.]. – Изд. 2-е, доп. – Одесса : Удача, 2014. – 552 с. – (Труды Государственного архива Одесской области ; т. 38).

241. *Макарчук В.* Процеси радянзації Південної Бессарабії (1940–1946 рр.) у документах державного архіву Одеської області у м. Ізмаїл: наукова розвідка / В. Макарчук, Є. Шибко // Вісн. Нац. ун-ту «Львів. політехніка». Серія: Юрид. науки. – 2014. – № 782. – С. 135–141.

242. *Принь О.* Джерела з історії музейної та пам'яткоохоронної справи України в 1920-х – 1930-х роках у фондах Державного архіву Одеської області / Олександр Принь // П'ятнадцять джерелознавчі читання, присвячені 70-річчю створення кафедри архівознавства та спеціальних галузей історичної науки : матеріали Всеукр. наук. конф., 4 листоп. 2014 р., секція 2: Архівознавство та документознавство / Київ. нац. ун-т ім. Тараса Шевченка, Каф. архівознавства та спец. галузей іст. науки [та ін.]. – Київ, 2014. – С. 57–61.

243. *Nowak A.* Polonika w Archiwum Państwowym obwodu odeskiego w Odessie / Alicja Nowak // Miscellanea Historico-Archivistica. – 2014. – Т. 21. – S. 359–365.

Див. також № 130, 135, 142, 143.

Державний архів Полтавської обл.

244. *Білоусько О. А.* Шевченківські ініціативи Полтавського губернського земства (за документами Державного архіву Полтавської області) / О. А. Білоусько, Т. П. Пустовіт // Архіви України. – 2014. – № 2. – С. 52–57.

Див. також № 145.

Державний архів Тернопільської обл.

245. *Гумен Ю. Є.* Вшанування пам'яті Т. Г. Шевченка у Польщі міжвоєнного періоду (за документами Державного архіву Тернопільської

області) / Ю. Є. Гумен, А. А. Криськов // Краєзнавча Шевченкіана України : матеріали XIII Всеукр. наук. іст.-краєзнав. конф., присвяч. 200-річчю від дня народж. Т. Г. Шевченка, 24–25 жовт. 2014 р., м. Канів / Нац. спілка краєзнавців України, НАН України, Ін-т історії України [та ін.]. – Черкаси, 2014. – С. 349–351.

246. *Гумен Ю. Є.* Шевченкіана у документах та матеріалах Державного архіву Тернопільської області / Ю. Є. Гумен, О. Я. Сулима // Архіви України. – 2014. – № 3. – С. 42–52.

247. *Щербатюк В.* Окремі нововіднайдені матеріали з історії повстансько-партизанської боротьби ОУН та УПА / Володимир Щербатюк // З архівів ВУЧК–ГПУ–НКВД–КГБ. – Київ ; Харків, 2014. – № 1 (42). – С. 411–426.

Державний архів Харківської обл.

248. *Ковальська Л. А.* Історичні джерела з історії партизансько-підпільного руху років війни архіву Харківської області / Ковальська Л. А. // Гілея : наук. вісн. – Київ, 2014. – Вип. 91. – С. 136–141.

249. *Подолька Н. С.* Видавнича справа Харкова кінця XIX – початку XX ст. у документах / Н. С. Подолька // Вісник Харківської державної академії культури : зб. наук. пр. – Харків, 2014. – Вип. 42. – С. 39–49. – Огляд фондів Держархіву Харківської обл.

250. *Турков В. В.* Становище болгарської національної меншини України в 20-х – на початку 30-х рр. XX ст. (за фондами Державного архіву Харківської області) / В. В. Турков // Дриновський збірник = Дриновски сборник : [зб. ст.] / Харків. нац. ун-т ім. В. Н. Каразіна [та ін.]. – Харків ; Софія, 2014. – Т. 7. – С. 103–107.

Державний архів Херсонської обл.

251. *Лопушинська І. В.* Генічеський морський порт у документах Державного архіву Херсонської області / І. В. Лопушинська // Архіви України. – 2014. – № 1. – С. 179–187.

Див. також № 130, 135, 145.

Державний архів Хмельницької обл.

252. *Байдич В. Г.* Історія Славутчини в документах Державного архіву Хмельницької області / В. Г. Байдич // Славутчина та Правобережна Україна : зб. ст. за матеріалами Всеукр. наук.-практ. конф. (18–19 верес. 2014 р., м. Славута) / ЦДАЗУ [та ін.]. – Хмельницький, 2014. – С. 12–16.

253. *Галатир В.* Особовий фонд археолога та краєзнавця С. Шкурка в Державному архіві Хмельницької області / Віталій Галатир // Археологія & Фортифікація України : зб. матеріалів IV Всеукр. наук.-практ. конф. Кам'янець-Подільського держ. іст. музею-заповідника, присвяч. 180-й річниці від дня народж. Володимира Боніфатійовича Антоновича (1834–1908) / Хмельниц. обл. держ. адмін., Упр. культури, національностей та релігій обл. держ. адмін. [та ін.]. – Кам'янець-Подільський : Медобори-2006, 2014. – С. 345–347.
254. *Галатир В. В.* Особовий фонд голови Хмельницького обласного історико-краєзнавчого товариства С. К. Гуменюка в Державному архіві Хмельницької області (до столітнього ювілею науковця) / В. В. Галатир // Матеріали XIV Подільської наукової історико-краєзнавчої конференції (14–15 листоп. 2014 р.) / Ін-т історії України НАН України [та ін.]. – Кам'янець-Подільський : Сисин О. В., 2014. – С. 88–92.
255. *Галатир В. В.* Щоденники К. Кошарського та Й. Протоцького у фондах Державного архіву Хмельницької області як джерело дослідження підпільного руху на Хмельниччині в 1941–1945 рр. / Галатир В. В. // Хмельниччина в роки Другої Світової війни : матеріали Всеукр. наук.-практ. конф., присвяч. 70-річчю визволення Хмельниц. обл. від фашистських загарбників / Хмельниц. обл. рада, Хмельниц. обл. держ. адмін., Хмельниц. обл. краєзнав. музей [та ін.]. – Хмельницький : Мельник А. А., 2014. – С. 150–153.
256. *Кароєва Т. Р.* Джерелознавча цінність фондів канцелярій губернаторів щодо книжкової культури регіонів (на прикладі фонду 228 «Канцелярія подільського губернатора» колишнього Кам'янець-Подільського державного міського архіву) / Т. Р. Кароєва // Слов'янський вісник : зб. наук. пр. / Рівнен. держ. гуманіт. ун-т, Рівнен. ін-т слов'янознавства Київ. славіст. ун-ту. – Рівне, 2014. – Вип. 20, ч. 1. Серія «Історичні науки». – С. 42–49.

Див. також № 157, 163.

Державний архів Черкаської обл.

257. *Клименко Т. А.* Шевченкознавчі матеріали у фондах Державного архіву Черкаської області / Т. А. Клименко // Краєзнавча Шевченкіана України : матеріали XIII Всеукр. наук. історико-краєзн. конф., присвяч. 200-річчю від дня народж. Т. Г. Шевченка, 24–25 жовт. 2014 р., м. Канів / Нац. спілка краєзнавців України, НАН України, Ін-т історії України [та ін.]. – Черкаси, 2014. – С. 342–349.

Державний архів Чернівецької обл.

258. *Ботушанський В.* Джерела Державного архіву Чернівецької області до вивчення подій Першої світової війни на Буковині / Василь

Ботушанський // Питання історії України : зб. наук. пр. / М-во освіти і науки України, Чернів. нац. ун-т ім. Ю.Федьковича, Каф. історії України. – Чернівці, 2014. – Т. 17. – С. 178–183.

259. *Масіян Н. Б.* Буковина напередодні окупації (за документами Державного архіву Чернівецької області) / Н. Б. Масіян // Архіви України. – 2014. – № 4/5. – С. 42–50.

Державний архів Чернігівської обл.

260. *Воробей Р. Б.* Городові магістрати і ратуші в системі органів місцевого самоврядування у XVIII–XIX століттях (за документами Державного архіву Чернігівської області) / Р. Б. Воробей // Архіви України. – 2014. – № 6. – С. 103–108.

261. *Воробей Р. Б.* Шевченкіана в документах Державного архіву Чернігівської області / Р. Б. Воробей // Архіви України. – 2014. – № 2. – С. 58–72.

262. *Лобанова Н. М.* Проведення кінофікації на початку 30-х років XX ст. на Чернігівщині (за документами Державного архіву Чернігівської області) / Н. М. Лобанова // Архіви України. – 2014. – № 1. – С. 168–178.

263. *Рябчук І. М.* Невідомі документи про відому війну (за документами Шаповалівського волосного правління Борзенського повіту Чернігівської губернії) / І. М. Рябчук // Архіви України. – 2014. – № 4/5. – С. 61–72.

264. *Ситий І.* Печатки навчальних закладів, духовних установ та поліцмейстерів I половини XIX ст. (за матеріалами Державного архіву Чернігівської області) / Ігор Ситий // Сіверян. літопис. – 2014. – № 5. – С. 29–33.

Див. також № 134, 142.

Державний архів м. Києва

265. *Купченко В. П.* Київ у Першій світовій війні (за документами Державного архіву міста Києва) / В. П. Купченко, Ж. І. Серга // Архіви України. – 2014. – № 4/5. – С. 24–34.

266. *Мокроусова О. Г.* Джерельна база з історії київських архітектурних конкурсів XIX – початку XX століття. Документи Державного архіву м. Києва / О. Г. Мокроусова // Праці Центру пам'яткознавства : зб. наук. пр. / Центр пам'яткознавства Нац. акад. наук України і Укр. т-ва охорони пам'яток історії та культури. – Київ, 2014. – Вип. 25. – С. 63–69.

Державний архів м. Севастополя

267. *Щербатюк В. М.* Фонди Державного архіву міста Севастополя як вагоме джерело дослідження селянського повстанського руху в Криму 1917–1920-х років / В. М. Щербатюк // Наукові записки Вінницького державного педагогічного університету імені Михайла Коцюбинського. Серія: Історія. – Вінниця, 2014. – Вип. 22. – С. 238–243.

3.4. Галузеві державні архіви

Див. також № 150.

ГДА Служби безпеки України

268. *Бондарчук В.* Матеріали процесу «Польської Організації Військової» в Галузевому державному архіві Служби безпеки України / Вікторія Бондарчук // П'ятнадцять джерелознавчі читання, присвячені 70-річчю створення кафедри архівознавства та спеціальних галузей історичної науки : матеріали Всеукр. наук. конф., 4 листоп. 2014 р., секція 2: Архівознавство та документознавство / Київ. нац. ун-т ім. Тараса Шевченка, Каф. архівознавства та спец. галузей іст. науки [та ін.]. – Київ, 2014. – С. 138–140.

Див. також № 133, 155.

3.5. Архівні зібрання установ НАН України, музеїв, бібліотек

3.5.1. Архівні зібрання установ НАН України

Див. також № 132, 156, 157.

3.5.1.1. Науковий архів Інституту археології НАН України

269. *Принь М.* Джерела з історії музейної справи та пам'яткоохоронних досліджень східних округ України у фондах Інституту археології НАН України / Марина Принь // П'ятнадцять джерелознавчі читання, присвячені 70-річчю створення кафедри архівознавства та спеціальних галузей історичної науки : матеріали Всеукр. наук. конф., 4 листоп. 2014 р., секція 2: Архівознавство та документознавство / Київ. нац. ун-т ім. Тараса Шевченка, Каф. архівознавства та спец. галузей іст. науки [та ін.]. – Київ, 2014. – С. 62–64.

270. *Яненко А. С.* Музеї Київщини і Житомирщини та їх участь в археологічних дослідженнях регіону в 1945–1946 рр. (за матеріалами

архіву М. Я. Рудинського) / А. С. Яненко // Сіверщина в історії України : зб. наук. пр. – Київ ; Глухів, 2014. – Вип. 7. – С. 304–311.

271. *Яненко А. С.* Музеї Полтавської області та їх участь в археологічних дослідженнях регіону в 1945 р. (за матеріалами архіву М. Я. Рудинського) / Яненко А. С. // Музейний вісник : наук.-теорет. щорічник. – Запоріжжя, 2014. – № 14. – С. 293–301.

3.5.1.2. Національна бібліотека України ім. В. І. Вернадського

272. *Єлисеєва К. Ю.* Нотна колекція Розумовських у процесі відродження культурної спадщини України / К. Ю. Єлисеєва // Українська культура: минуле, сучасне, шляхи розвитку : зб. наук. пр. : наук. зап. Рівнен. держ. гуманіт. ун-ту / Рівнен. держ. гуманіт. ун-т. – Рівне, 2014. – Вип. 20, т. 1. – С. 38–42. – Колекція зберігається у Музичному відділі НБУВ.

273. *Недашківська О. С.* Автографи видатних осіб як інформаційне джерело (на матеріалах фонду довідкової та історико-книгознавчої літератури відділу стародруків та рідкісних видань Національної бібліотеки України імені В. І. Вернадського) / О. С. Недашківська // Місце і роль бібліотек у формуванні національного інформаційного простору : матеріали міжнар. наук. конф. (Київ, 21–23 жовт. 2014 р.) / НАН України, Нац. б-ка України ім. В. І. Вернадського [та ін.]. – Київ, 2014. – С. 150–153.

274. *Павлуша І. А.* Бібліотечно-архівна колекція «Фонд Президентів України» : особливості структури та складу / І. А. Павлуша // Місце і роль бібліотек у формуванні національного інформаційного простору : матеріали міжнар. наук. конф. (Київ, 21–23 жовт. 2014 р.) / НАН України, Нац. б-ка України ім. В. І. Вернадського [та ін.]. – Київ, 2014. – С. 153–156.

Інститут архівознавства НБУВ

275. *Брязкало Т.* Документальний склад особового фонду академіка Івана Григоровича Підоплічка : багатогранність міждисциплінарного характеру / Тетяна Брязкало // II Міждисциплінарні гуманітарні читання : тези доп. Всеукр. наук.-практ. конф. з міжнар. участю, присвяч. 200-річчю від дня народж. Т. Г. Шевченка, 26 лют. 2014 р., Київ / Ін-т інновац. технологій і змісту освіти [та ін.]. – Київ, 2014. – С. 91–92.

276. *Булгаков Ю. В.* Джерельний потенціал архівної спадщини члена-кореспондента АН УРСР А. Д. Нестеренка в національному інформаційному просторі / Ю. В. Булгаков // Місце і роль бібліотек у формуванні національного інформаційного простору : матеріали міжнар. наук. конф. (Київ, 21–23 жовт. 2014 р.) / НАН України, Нац. б-ка України ім. В. І. Вернадського [та ін.]. – Київ, 2014. – С. 109–111.

277. *Січова О.* Документальний фонд науково-дослідної установи НАН України / Оксана Січова // П'ятнадцяті джерелознавчі читання, присвячені 70-річчю створення кафедри архівознавства та спеціальних галузей історичної науки : матеріали Всеукр. наук. конф., 4 листоп. 2014 р., секція 2: Архівознавство та документознавство / Київ. нац. ун-т ім. Тараса Шевченка, Каф. архівознавства та спец. галузей іст. науки [та ін.]. – Київ, 2014. – С. 72–74.
278. *Шаповал А.* Архівні джерела до наукової біографії С. Я. Парамонова / Андрій Шаповал // П'ятнадцяті джерелознавчі читання, присвячені 70-річчю створення кафедри архівознавства та спеціальних галузей історичної науки : матеріали Всеукр. наук. конф., 4 листоп. 2014 р., секція 2: Архівознавство та документознавство / Київ. нац. ун-т ім. Тараса Шевченка, Каф. архівознавства та спец. галузей іст. науки [та ін.]. – Київ, 2014. – С. 41–43.
279. *Шаповал А.* Особові фонди зоологів у Інституті архівознавства НБУВ: нові надходження та їх інформаційний потенціал / А. Шаповал // Наукові праці Національної бібліотеки України ім. В. І. Вернадського. – 2014. – Вип. 40. – С. 371–382.
280. *Шаповал А. І.* Особовий фонд Сергія Яковича Парамонова як джерело для дослідження біографії та наукової діяльності вченого / А. І. Шаповал // Рукописна та книжкова спадщина України : археогр. дослідж. унік. арх. та бібл. фондів / НАН України, Нац. б-ка України ім. В. І. Вернадського, Ін-т рукопису. – 2014. – Вип. 18. – С. 91–112.
281. *Шаповал А. І.* Особовий фонд члена-кореспондента НАН України Ю. О. Карпенка як джерело дослідження наукової біографії вченого / А. І. Шаповал // Місце і роль бібліотек у формуванні національного інформаційного простору : матеріали міжнар. наук. конф. (Київ, 21–23 жовт. 2014 р.) / НАН України, Нац. б-ка України ім. В. І. Вернадського [та ін.]. – Київ, 2014. – С. 166–169.
282. *Шихненко І. М.* Архівні джерела з дослідження наукового складу НАН України на рубежі 1950-х – 1960-х рр. : їх особливості та інформативна наповненість / І. М. Шихненко // Місце і роль бібліотек у формуванні національного інформаційного простору : матеріали міжнар. наук. конф. (Київ, 21–23 жовт. 2014 р.) / НАН України, Нац. б-ка України ім. В. І. Вернадського [та ін.]. – Київ, 2014. – С. 174–176.
283. *Яременко Л. М.* Історія формування та перспективи введення документного комплексу НАН України до науково-інформаційного електронного простору / Л. М. Яременко // Місце і роль бібліотек у формуванні національного інформаційного простору : матеріали міжнар. наук. конф. (Київ, 21–23 жовт. 2014 р.) / НАН України, Нац. б-ка України ім. В. І. Вернадського [та ін.]. – Київ, 2014. – С. 177–180.

Див. також № 119.

Інститут рукопису НБУВ

284. Архів українських філологів А. О. Білецького і Т. М. Чернишової у фондах Інституту рукопису Національної бібліотеки України імені В. І. Вернадського. Біографічне дослідження. Науковий каталог / Євген Чернухін [та ін. ; редкол.: Л. А. Дубровіна (голова) та ін.] ; НАН України, Нац. б-ка України ім. В. І. Вернадського, Ін-т рукопису. – Київ : НБУВ, 2014. – 303 с. : іл.

285. *Степченко О. П.* Архівна спадщина П. Я. Стебницького у фондах Інституту рукопису Національної бібліотеки України імені В. І. Вернадського : каталог / О. П. Степченко ; НАН України, Нац. б-ка України ім. В. І. Вернадського, Ін-т рукопису. – Київ : НБУВ, 2014. – 461 с.

286. *Булатова С. О.* Археографічна й історична пам'ятка єзуїтів колегуму Св. Яна в Ярославі кінця XVII ст. з фондів Інституту рукопису Національної бібліотеки України імені В. І. Вернадського / С. О. Булатова // Рукописна та книжкова спадщина України : археогр. дослідж. унік. арх. та бібл. фондів / НАН України, Нац. б-ка України ім. В. І. Вернадського, Ін-т рукопису. – Київ, 2014. – Вип. 18. – С 3–37.

287. *Булатова С. О.* Інформативний потенціал та перспективи дослідження рукописної пам'ятки єзуїтів Ярославського колегіуму кінця XVII ст. з фондів Інституту рукопису НБУВ / С. О. Булатова // Місце і роль бібліотек у формуванні національного інформаційного простору : матеріали міжнар. наук. конф. (Київ, 21–23 жовт. 2014 р.) / НАН України, Нац. б-ка України ім. В. І. Вернадського [та ін.]. – Київ, 2014. – С. 106–108.

288. *Васильєва О. О.* Інформаційний потенціал діаріушів Генеральної військової канцелярії з фондів Інституту рукопису НБУВ для дослідження гетьманського двору часів правління Данила Апостола (1727–1734 рр.) / О. О. Васильєва // Місце і роль бібліотек у формуванні національного інформаційного простору : матеріали міжнар. наук. конф. (Київ, 21–23 жовт. 2014 р.) / НАН України, Нац. б-ка України ім. В. І. Вернадського [та ін.]. – Київ, 2014. – С. 114–116.

289. *Герасімова Т. В.* Особовий архів М. А. Шудрі у фондах Інституту рукопису Національної бібліотеки України імені В. І. Вернадського: археографічний огляд / Т. В. Герасімова // Рукописна та книжкова спадщина України : археогр. дослідж. унік. арх. та бібл. фондів / НАН України, Нац. б-ка України ім. В. І. Вернадського, Ін-т рукопису. – 2014. – Вип. 18. – С. 145–157.

290. *Герасімова Т. В.* Схема систематизації особового фонду М. А. Шудрі : засади та принципи укладання / Т. В. Герасімова // Місце і роль бібліотек у формуванні національного інформаційного простору :

матеріали міжнар. наук. конф. (Київ, 21–23 жовт. 2014 р.) / НАН України, Нац. б-ка України ім. В. І. Вернадського [та ін.]. – Київ, 2014. – С. 123–126.

291. *Добрянська Т. А.* Українська кирилична книга XVII ст. з фондів Інституту рукопису НБУВ: кодиколого-палеографічне вивчення й описування / Т. А. Добрянська // Рукописна та книжкова спадщина України : археогр. дослідж. унік. арх. та бібл. фондів / НАН України, Нац. б-ка України ім. В. І. Вернадського, Ін-т рукопису. – 2014. – Вип. 18. – С. 340–354.

292. *Зуб (Руденко) Н. М.* «Записки в Персії»: маловідомий документ з Інституту рукопису НБУВ / (Руденко) Н. М. Зуб // Східний світ. – 2014. – № 4. – С. 71–86.

293. *Корчемна І. С.* Архів Українського Вільного Університету в Мюнхені у фондах Інституту рукопису Національної бібліотеки України імені В. І. Вернадського: історія, структура, науковий опис / І. С. Корчемна // Рукописна та книжкова спадщина України : археогр. дослідж. унік. арх. та бібл. фондів / НАН України, Нац. б-ка України ім. В. І. Вернадського, Ін-т рукопису. – 2014. – Вип. 18. – С. 158–168.

294. *Саррий Т.* Епістолярна колекція Данила Мордовця (за фондами Інституту рукопису НБУВ) / Тетяна Саррий // П'ятнадцяті джерелознавчі читання, присвячені 70-річчю створення кафедри архівознавства та спеціальних галузей історичної науки : матеріали Всеукр. наук. конф., 4 листоп. 2014 р., секція 2: Архівознавство та документознавство / Київ. нац. ун-т ім. Тараса Шевченка, Каф. архівознавства та спец. галузей іст. науки [та ін.]. – Київ, 2014. – С. 103–105.

295. *Терещенко-Кайдан Л. В.* Грецька церковно-співацька рукописна спадщина як видатний чинник української культури (на матеріалах інституту рукопису НБУВ НАН України) / Л. В. Терещенко-Кайдан // Актуальні проблеми історії, теорії та практики художньої культури. – 2014. – Вип. 32. – С. 336–340.

296. *Циганок О.* Опис курсу риторики Чернігівського колегіуму «Alpha-betum oratorium» (1750/1751 н. р.) / Ольга Циганок // Сіверян. літопис. – 2014. – № 5. – С. 24–28.

297. *Шипко Л. В.* Епістолярій М. М. Бережкова у фондах Інституту рукопису НБУВ як складова інформаційного ресурсу біографічних досліджень / Л. В. Шипко // Місце і роль бібліотек у формуванні національного інформаційного простору : матеріали міжнар. наук. конф. (Київ, 21–23 жовт. 2014 р.) / НАН України, Нац. б-ка України ім. В. І. Вернадського [та ін.]. – Київ, 2014. – С. 172–173.

Див. також № 90, 91, 132, 142.

3.5.1.3. Львівська національна наукова бібліотека України ім. В. Стефаника

298. Христина Саноцька (1931–1999) : покажчик друкованих праць та архівних матеріалів / НАН України, Львів. нац. наук. б-ка України імені В. Стефаника, Ін-т дослідж. бібл. мистецьких ресурсів ; уклад. М. О. Нестайко ; відп. ред. Л. В. Сніцарчук. – Львів, 2014. – 138 с. : іл. – Опис особистого архіву вченої, який зберігається в Інституті дослідження бібліотечних мистецьких ресурсів ЛННБ України ім. В. Стефаника.

299. *Пелипець М.* Епістолярна спадщина Степана Смаль-Стоцького у фондах відділу рукописів Львівської національної наукової бібліотеки України ім. В. Стефаника / Мар'яна Пелипець // Збірник праць науково-дослідного інституту пресознавства / Львів. нац. наук. б-ка України ім. В. Стефаника. – Львів, 2014. – Вип. 4 (22). – С. 547–559.

Див. також № 156.

3.5.2. Музеї та бібліотеки

300. Партизанські колекції Меморіального комплексу «Національний музей історії Великої Вітчизняної війни 1941–1945 років»: особові фонди : путівник / НАН України, Ін-т історії України, Меморіальний комплекс «Національний музей історії Великої Вітчизняної війни 1941–1945 років» ; авт., упоряд.: Л. В. Легасова [та ін.]. – Київ : Аеростат, 2014. – 552 с. : фот.

301. *Бевз Л.* До історії вивчення суспільно-політичного руху українців у повоєнній Німеччині (на матеріалах Андрія Глініна з Музею гетьманства) [Електронний ресурс] / Людмила Бевз, Галина Ярова // Військово-історичний меридіан : електрон. наук. фах. журн. – 2014. – № 4 (6). – С. 127–134. – Режим доступу: http://vim.gov.ua/images/sbor/VIM_6_2014_127-134.pdf. – Назва з екрана.

302. *Вовченко Н. Г.* Від таємного – до сучасного (з історії відділу зберігання архівного фонду) [Одес. нац. наук. б-ки ім. М. Горького] / Надія Григорівна Вовченко // Скарбниця культури : зб. ст. / Одес. нац. наук. б-ка ім. М. Горького. – Одеса, 2014. – Вип. 4. – С. 101–112.

303. *Гедз В.* Деякі аспекти музейно-архівного дослідження повідомлень Надзвичайної державної комісії з виявлення й розслідування злочинів німецько-фашистських загарбників та їхніх спільників на

теренах України / Віталій Гедз // Боротьба за Україну в 1943–1944 рр.: влада, збройні сили, суспільство : зб. наук. пр. / НАН України, Ін-т історії України, Нац. музей історії Великої Вітчизняної війни 1941–1945 років [та ін.]. – Київ, 2014. – С. 562–569.

304. *Горлова Т. А.* Харківський тракторний завод ім. С. Орджонікідзе у 30–50-ті роки ХХ ст. (за матеріалами колекції фотодокументів ХІМ) / Т. А. Горлова // Двадцяті Сумцовські читання : зб. матеріалів Всеукр. наук. конф. «Музей у глобальному світі: інновації та збереження традицій», присвяч. 160-й річниці з дня народж. видат. укр. вченого, академіка Укр. акад. наук М. Ф. Сумцова, 18 квіт. 2014 р. / Харків. іст. музей. – Харків : Майдан, 2014. – С. 326–333.

305. *Грабарчук О. Л.* Документальні матеріали письменника Вадима Козового у фондах ХДНБ ім. В. Г. Короленка / О. Л. Грабарчук // Короленківські читання 2013. «Бібліотеки, музеї, архіви у медіа-просторі регіону» : матеріали ХVІ Міжнар. наук.-практ. конф. (м. Харків, 24 жовт. 2013 р.) : [у 2 ч.] / Харків. держ. наук. б-ка ім. В. Г. Короленка [та ін.]. – Харків : ХДНБ, 2014. – Ч. 2. – С. 244–250.

306. *Гураль О.* Історія створення Музею Михайла Старицького / Ольга Гураль // Пам'ятки України: історія та культура. – 2014. – № 10. – С. 6–15.

307. *Дудко Д. М.* Матеріали про сквородинівські місця Слобожанщини у фондах Національного літературно-меморіального музею Г. С. Сковороди / Д. М. Дудко // Двадцяті Сумцовські читання : зб. матеріалів Всеукр. наук. конф. «Музей у глобальному світі: інновації та збереження традицій», присвяч. 160-й річниці з дня народж. видат. укр. вченого, академіка Укр. акад. наук М. Ф. Сумцова, 18 квіт. 2014 р. / Харків. іст. музей. – Харків : Майдан, 2014. – С. 369–370.

308. *Єрмоленко О.* Матеріали Абрама Кацнельсона у фондах Чернігівського літературно-меморіального музею-заповідника М. М. Коцюбинського / Ольга Єрмоленко // Євреї Лівобережної України. Історія та культура : матеріали ІХ Міжнар. наук. семінару, 24 квіт. 2014 р., м. Чернігів / Чернігів. обл. єврейська община, Благодійний єврейський фонд «Хасде Естер», Чернігів. іст. музей імені В. В. Тарновського. – Чернігів : Десна Поліграф, 2014. – С. 105–109.

309. *Журавльова Т.* Матеріали знаного шевченкознавця [Л. М. Большакова] в зібранні Чернігівського історичного музею імені В. В. Тарновського / Тетяна Журавльова // Євреї Лівобережної України. Історія та культура : матеріали ІХ Міжнар. наук. семінару, 24 квіт. 2014 р., м. Чернігів / Чернігів. обл. єврейська община, Благодійний єврейський фонд «Хасде Естер», Чернігів. іст. музей імені В. В. Тарновського. – Чернігів : Десна Поліграф, 2014. – С. 110–122.

310. *Завальна О.* Зошити гр. О. О. Бобринського з архіву НМІУ: щоденники розкопок чи каталоги? / О. Завальна, С. Сорокіна // Шевченківська весна: історія : матеріали ХІІ Міжнар. наук. конф. студентів, аспірантів та молодих учених «Шевченківська весна – 2014 :

- Історія», [Київ, 25–28 берез. 2014] / Київ. нац. ун-т, Іст. ф-т ; Наук. т-во студ. та аспірантів. – Київ : Логос, 2014. – [Ч. 4] : Історія. – С. 573–576.
311. *Іванова Н. М.* Матеріали Л. Т. Малої в колекції ХІМ / Н. М. Іванова // Двадцять Сумцовські читання : зб. матеріалів Всеукр. наук. конф. «Музей у глобальному світі: інновації та збереження традицій», присвяч. 160-й річниці з дня народж. видат. укр. вченого, академіка Укр. акад. наук М. Ф. Сумцова, 18 квіт. 2014 р. / Харків. іст. музей. – Харків : Майдан, 2014. – С. 361–368.
312. *Исаева О. Н.* Днепровская военная флотилия: воспоминания матроса / Исаева О. Н. // Победа – одна на всех : материалы междунар. науч.-практ. конф., Витебск, 24 апреля 2014 г. / Витеб. гос. ун-т, Ин-т истории Нац. акад. наук Беларуси. – Витебск : ВГУ имени П. М. Машерова, 2014. – С. 96–98. – Огляд спогадів П. Ф. Танани про початковий період Великої Вітчизняної війни, які зберігаються у фондах Шевченківського національного заповідника (м. Канів).
313. *Исаенко О. Я.* Документы из истории Харьковской общественной библиотеки / ХГНБ им. В. Г. Короленко в личном фонде М. О. Габель / О. Я. Исаенко // Короленківські читання 2013. «Бібліотеки, музеї, архіви у медіа-просторі регіону» : матеріали XVI Міжнар. наук.-практ. конф. (м. Харків, 24 жовт. 2013 р.) : [у 2 ч.] / Харків. держ. наук. б-ка ім. В. Г. Короленка [та ін.]. – Харків : ХДНБ, 2014. – Ч. 2. – С. 227–234.
314. *Йовенко Я.* Матеріали І. Стешенка у фондовій колекції [Музею видатних діячів української культури] / Ярослава Йовенко // Пам'ятки України: історія та культура. – 2014. – № 10. – С. 30–35.
315. *Йовенко Я.* Олександр Черняхівський за його архівом / Ярослава Йовенко // Пам'ятки України: історія та культура. – 2014. – № 10. – С. 22–29. – За фондовою колекцією Музею видатних діячів української культури.
316. *Климчук А.* Христинопільський апостол – видатна рукописна пам'ятка Давньої Русі / Андрій Климчук // Рукописна книга з Пересопниці. II : зб. ст. учасників II наук. симпозіуму «Рукописна книга в Україні», 7–8 листоп. 2014 р. / Упр. культури і туризму Рівнен. облдержадмін. [та ін.]. – Рівне ; Пересопниця : О. Зень, 2014. – С. 30–35. – Пам'ятка зберігається в НБУВ та Львівському історичному музеї.
317. *Коляка А. В.* Архів Р. Б. Гуревич у Харківській державній академії культури / А. В. Коляка // Проблеми музеєзнавства, збереження та відновлення історичної пам'яті (до 85-річчя Харківської державної академії культури та 25-річчя відкриття першого в Україні музейного відділення ХДАК) : матеріали всеукр. наук.-теорет. конф., 14–15 трав. 2014 р. / Харків. держ. акад. культури. – Харків : ХДАК, 2014. – С. 74–75.
318. *Костюк С. В.* Фонд Гергія Жукова у Тернопільському обласному краєзнавчому музеї / Костюк С. В. // Хмельниччина в роки Другої Світової війни : матеріали Всеукр. наук.-практ. конф., присвяч. 70-річчю визволення Хмельниц. обл. від фашистських загарбників / Хмельниц.

обл. рада, Хмельниц. обл. держ. адмін., Хмельниц. обл. краєзн. музей [та ін.]. – Хмельницький : Мельник А. А., 2014. – С. 322–323.

319. *Легасова Л.* «Непрочитані листи 1941-го» як джерело з історії Кам'янця-Подільського в перші дні Великої Вітчизняної війни [Електронний ресурс] / Любов Легасова // Військово-історичний меридіан : електрон. наук. журн. – 2014. – № 2 (4). – С. 5–17. – Режим доступу: http://vim.gov.ua/images/sbor/VIM_№4-5-17.pdf. – Назва з екрана.

320. *Лосієвський І. Я.* Особовий фонд поета Бориса Чичибабіна у ХДНБ ім. В. Г. Короленка: до характеристики складу / І. Я. Лосієвський // Короленківські читання 2013. «Бібліотеки, музеї, архіви у медіа-просторі регіону» : матеріали XVI Міжнар. наук.-практ. конф. (м. Харків, 24 жовт. 2013 р.) : [у 2 ч.] / Харків. держ. наук. б-ка ім. В. Г. Короленка [та ін.]. – Харків : ХДНБ, 2014. – Ч. 2. – С. 235–244.

321. *Мамутова З. А.* Рукописные книги XIII–XV веков по изучению основ ислама в фондах КРУ «Бахчисарайский историко-культурный заповедник» / З. А. Мамутова // Східний світ. – 2014. – № 1. – С. 48–54.

322. *Петрова Ю. І.* Список «Подорожі Патріарха Макарія» з архіву О. Прицака та його місце в рукописній традиції пам'ятки / Петрова Ю. І. // XVIII Сходознавчі читання А. Кримського : тези доп. міжнар. наук. конф., м. Київ, 17–18 жовт. 2014 р. : до 95-річчя від дня народж. Омеляна Прицака / НАН України, Ін-т сходознавства ім. А. Ю. Кримського. – Київ, 2014. – С. 11–13. – Список зберігається у Науковій бібліотеці Нац. ун-ту «Києво-Могилянська академія».

323. *Погоріла Т. М.* Подяки Верховного Головнокомандувача за визволення України як історичне джерело (за матеріалами Меморіального комплексу «Національний музей історії Великої Вітчизняної війни 1941–1945 років») / Т. М. Погоріла // Архіви України. – 2014. – № 6. – С. 141–152.

324. *Полканова Г. Ю.* Чуфут-Кале в 1870-х – середині ХХ ст. Реконструкція історичного періоду за фотоматеріалами музеїв / Г. Ю. Полканова // Двадцяті Сумцовські читання : зб. матеріалів Всеукр. наук. конф. «Музей у глобальному світі: інновації та збереження традицій», присвяч. 160-й річниці з дня народж. видат. укр. вченого, академіка Укр. акад. наук М. Ф. Сумцова, 18 квіт. 2014 р. / Харків. іст. музей. – Харків : Майдан, 2014. – С. 117–122. – Огляд фотодокументів, що зберігаються у Центральному музеї Тавриди м. Сімферополь, КРУ «Бахчисарайський історико-культурний заповідник», Литовському національному музеї м. Вільнюс.

325. *Попельницька О.* Особисті документи М. Ф. Біляшівського у зібранні Національного музею історії України / Олена Попельницька // Фундатори музейних колекцій та реалії сучасного стану розвитку музейної справи : наук. зб. за матеріалами Всеукр. наук.-практ. конф., присвяч. 145-річчю від дня народж. М. Ф. Біляшівського та 135-річчю від дня народж. Д. М. Щербаківського. – Київ, 2014. – С. 319–324.

326. *Салтан Н.* Жалувана грамота та портрет менського сотника Гната Васильовича Сахновського : археогр. та іконогр. аналіз / Наталія Салтан // Сіверян. літопис. – 2014. – № 6. – С. 104–116. – Грамота зберігається в Сосницькому краєзнавчому музеї ім. Ю. С. Виноградського.
327. *Сидорчук Т.* Меморіальний кабінет-бібліотека Омеляна Пріцака [у Наук. б-ці Нац. ун-ту «Києво-Могилянська академія»] / Таїса Сидорчук // Пам'ятки України: історія та культура. – 2014. – Спецвип. – С. 68–75.
328. *Синельник І.* Колекція фотографій Чернігівського історичного музею імені В. В. Тарновського як джерело з історії краю / Ірина Синельник // Фундатори музейних колекцій та реалії сучасного стану розвитку музейної справи : наук. зб. за матеріалами Всеукр. наук.-практ. конф., присвяч. 145-річчю від дня народж. М. Ф. Біляшівського та 135-річчю від дня народж. Д. М. Щербаківського. – Київ, 2014. – С. 376–384.
329. *Смирнова В. І.* Коллекция В. В. Литвинова как источник о трагедии воспитанников детского дома в харьковских Сокольниках в 1941–1943 гг. / Смирнова В. И. // Победа – одна на всех : материалы междунар. науч.-практ. конф., Витебск, 24 апреля 2014 г. / Витеб. гос. ун-т, Ин-т истории Нац. акад. наук Беларуси. – Витебск : ВГУ имени П. М. Машерова, 2014. – С. 313–315. – Зберігається у фондах Меморіального комплексу «Національний музей історії Великої Вітчизняної війни 1941–1945 років».
330. *Смірнова В.* Архів С. С. Смирнова у фондозбірні Меморіального комплексу «Національний музей історії Великої Вітчизняної війни 1941–1945 років»: радянські військовополонені на окупованій території України (джерелознавчий аспект) [Електронний ресурс] / Валентина Смірнова // Військово-історичний меридіан : електрон. наук. журн. – 2014. – № 1 (3). – С. 73–94. – Режим доступу: [http://vim.gov.ua/images/sbor/№1\(3\)_73-94.pdf](http://vim.gov.ua/images/sbor/№1(3)_73-94.pdf). – Назва з екрана.
331. *Смірнова В.* Письмові та усні спогади колишніх в'язнів нацистських таборів для радянських військовополонених у Києві та на Київщині: джерелознавчий аспект (на матеріалах Меморіального комплексу «Національний музей історії Великої Вітчизняної війни 1941–1945 років») / Валентина Смірнова // Боротьба за Україну в 1943–1944 рр.: влада, збройні сили, суспільство : зб. наук. пр. / НАН України, Ін-т історії України, Нац. музей історії Великої Вітчизняної війни 1941–1945 років [та ін.]. – Київ, 2014. – С. 127–135.
332. *Солонець А.* Епістолярій учасників Київської оборони 1941 р. (за матеріалами фондової колекції Меморіального комплексу «Національний музей історії Великої Вітчизняної війни 1941–1945 років») [Електронний ресурс] / Андрій Солонець // Військово-історичний меридіан : електрон. наук. журн. – 2014. – № 1 (3). – С. 63–72. – Режим доступу: [http://vim.gov.ua/images/sbor/№1\(3\)_63-72.pdf](http://vim.gov.ua/images/sbor/№1(3)_63-72.pdf). – Назва з екрана.
333. *Стріхарська Т.* Червоноармійські книжки як історичне джерело (за матеріалами фондової колекції Меморіального комплексу

«Національний музей історії Великої Вітчизняної війни 1941–1945 рр.»)
[Електронний ресурс] / Тетяна Стріхарська // Військово-історичний
меридіан : електрон. наук. журн. – 2014. – № 2 (4). – С. 32–44. – Режим
доступу: http://vim.gov.ua/images/sbor/VIM_№4-32-44.pdf. – Назва з
екрана.

334. *Сучалкин О. В.* Греческий рукописный сборник XII в. из
коллекции ЦНБ Харьковского национального университета им.
В. Н. Каразина / О. В. Сучалкин // Вісник Харківського національного
університету ім. В. Н. Каразіна. – Харків, 2014. – № 1127. – С. 106–109. –
(Сер. «Філологія» ; вип. 71).

335. *Федоренко Т. А.* Архів Харківської академії культури як
історичний посібник для дослідників / Т. А. Федоренко // Проблеми
музезнавства, збереження та відновлення історичної пам'яті (до 85-річчя
Харківської державної академії культури та 25-річчя відкриття першого в
Україні музейного відділення ХДАК) : матеріали всеукр. наук.-теорет.
конф., 14–15 трав. 2014 р. / Харків. держ. акад. культури. – Харків :
ХДАК, 2014. – С. 94.

336. *Шевченко М. Ю.* Жіноцтво в окупованому Києві (за матеріалами
фондів Меморіального комплексу «Національний музей історії Великої
Вітчизняної війни 1941–1945 років») / М. Ю. Шевченко, В. А. Гедз // *Архіви України*. – 2014. – № 4/5. – С. 256–273.

337. *Шпорт А. М.* Научный археологический архив МАЭСУ [Музея
археологии и этнографии Слободской Украины ХНУ им.
В. Н. Каразина] : проблемы сохранения культурного наследия /
А. М. Шпорт // Проблеми музезнавства, збереження та відновлення
історичної пам'яті (до 85-річчя Харківської державної академії культури
та 25-річчя відкриття першого в Україні музейного відділення ХДАК) :
матеріали всеукр. наук.-теорет. конф., 14–15 трав. 2014 р. / Харків. держ.
акад. культури. – Харків : ХДАК, 2014. – С. 19–20.

338. *Яцун Н. О.* Книжкова колекція Михайла Федоровича Комарова
(до 170-річчя від дня народження) / Надія Олексіївна Яцун // *Скарбниця
культури* : зб. ст. / Одес. нац. наук. б-ка ім. М. Горького. – Одеса, 2014. –
Вип. 4. – С. 197–213.

Див. також № 416.

3.5.3. Приватні архіви

339. *Юсов С.* Стислий опис домашнього архіву історика
В. Голобуцького / Святослав Юсов // II Міждисциплінарні гуманітарні
читання : тези доп. Всеукр. наук.-практ. конф. з міжнар. участю, присвяч.
200-річчю від дня народж. Т. Г. Шевченка, 26 лют. 2014 р., Київ / Ін-т
інновац. технологій і змісту освіти [та ін.]. – Київ, 2014. – С. 87–88.

4. Архівознавство та архівна справа за кордоном

340. *Левченко Л. Л.* Розвиток архівної справи в Сполучених Штатах Америки (кінець XVIII – початок XXI ст.): автореф. дис. ... д-ра іст. наук : 27.00.02 / Левченко Лариса Леонідівна ; НАН України, Нац. б-ка України імені В. І. Вернадського. – Київ, 2014. – 37 с.

341. *Апеннікова М.* Архівна освіта в Польщі 1989–2014 рр.: проекти та реалії / М. Апеннікова // Дні науки історичного факультету, присвячені 180-річчю заснування Київського університету : матеріали VII Міжнар. наук. конф. студентів, аспірантів та молодих учених / Київ. нац. ун-т ім. Тараса Шевченка, Іст. ф-т, Наук. т-во студ. та аспірантів. – Київ : Логос, 2014. – Т. 1. – С. 453–457.

342. *Бажан О. В.* Видача архівних довідок: досвід роботи Архіву Президента Республіки Казахстан / О. В. Бажан // Архіви України. – 2014. – № 4/5. – С. 274–280.

343. *Вальчук О. І.* Організаційна система соціального страхування в СРСР (1922–1933 рр.) за матеріалами Державного архіву Російської Федерації / О. І. Вальчук // Історичний архів. – 2014. – Вип. 12. – С. 119–124.

344. *Величкова Цв.* «Дигитален архив Марин Дринов» – результати и перспективи / Цв. Величкова // Дриновський збірник = Дриновски сборник : [зб. ст.] / Харків. нац. ун-т ім. В. Н. Каразіна [та ін.]. – Харків ; Софія, 2014. – Т. 7. – С. 44–50.

345. *Волкотруб О. Н.* Підготовка у США фахівців для архівних установ / О. Н. Волкотруб // Наукові праці історичного факультету Запорізького національного університету. – 2014. – Вип. 41. – С. 155–160.

346. *Йончева Г.* Научный архив Болгарской Академии наук – старейшее архивное учреждение Болгарии / Г. Йончева, Д. Ілієва // Науковий вісник Миколаївського національного університету імені В. О. Сухомлинського. Серія : Історичні науки. – 2014. – Вип. 3.38. – С. 153–158.

347. *Левченко Л. Л.* О развитии теории экспертизы ценности документов в США (от профессиональной методологии к социальной эпистемологии) / Л. Л. Левченко // Перспективы науки. – Тамбов, 2014. – № 2. – С. 99–112.

348. *Левченко Л. Л.* «Типово американські» архівні установи «Промислового поясу» США (північно-східні центральні штати: Огайо, Іллінойс, Індіана, Вісконсин, Мічиган) / Левченко Л. Л. // Наукові праці [Чорноморського державного університету імені Петра Могили комплексу «Києво-Могилянська академія»]. Сер.: Історія. – Миколаїв, 2014. – Т. 227, Вип. 215. – С. 119–128.

349. *Левченко Л. Л.* Видатний польський архівіст Густав Каленський та його праця «Brakowanie akt» / Л. Л. Левченко // *Архіви України.* – 2014. – № 4/5. – С. 281–317.
350. *Матяш І.* «Лідер архівного світу»: Теодор Рузвельт Шелленберг та його внесок у розвиток архівної науки у США / Ірина Матяш // *Вісник Львівського університету. Серія: «Книгознавство, бібліотекознавство та інформаційні технології».* – 2014. – Вип. 8. – С. 238–255.
351. *Мацьків Т.* Архівна справа у Швейцарії / Тетяна Мацьків // *П'ятнадцять джерелознавчі читання, присвячені 70-річчю створення кафедри архівознавства та спеціальних галузей історичної науки: матеріали Всеукр. наук. конф., 4 листоп. 2014 р., секція 2: Архівознавство та документознавство / Київ. нац. ун-т ім. Тараса Шевченка, Каф. архівознавства та спец. галузей іст. науки [та ін.].* – Київ, 2014. – С. 121–124.
352. *Павельчик-Дура К.* Очерки по истории Государственного архива в Лодзи и его архивного фонда / К. Павельчик-Дура // *Архіви України.* – 2014. – № 6. – С. 214–229.
353. *Шемаев С. А.* Взаимодействие библиотек, музеев, архивов: зарубежный опыт / С. А. Шемаев // *Короленківські читання 2013. «Бібліотеки, музеї, архіви у медіа-просторі регіону»: матеріали XVI Міжнар. наук.-практ. конф. (м. Харків, 24 жовт. 2013 р.): [у 2 ч.] / Харків. держ. наук. б-ка ім. В. Г. Короленка [та ін.].* – Харків: ХДНБ, 2014. – Ч. 2. – С. 166–170.

Див. також № 23, 125, 444, 445, 448, 449, 453, 454.

5. Зарубіжна архівна україніка

354. *Боряк Т.* Музейна діяльність української еміграції міжвоєнного періоду (Музей визвольної боротьби України, м. Прага) / Тетяна Боряк // *Фундатори музейних колекцій та реалії сучасного стану розвитку музейної справи: наук. зб. за матеріалами Всеукр. наук.-практ. конф., присвяч. 145-річчю від дня народж. М. Ф. Біляшівського та 135-річчю від дня народж. Д. М. Щербаківського.* – Київ, 2014. – С. 38–46.
355. *Боряк Т.* Український історичний кабінет і феномен Празького архіву / Тетяна Боряк // *Україна на історіографічній мапі міжвоєнної Європи: матеріали міжнародної наукової конференції (Мюнхен, Німеччина, 1–3 липня 2012 р.) = Ukraine on the Historiographic Map of Interwar Europe: proceedings of the International Conference (Munich, Germany, 1–3 July, 2012) / Український Вільний Університет, Східноєвропейський Інститут ім. В'ячеслава Липинського, Гарвардський Інститут Українських Студій [та ін.].* – Київ: Ін-т історії України НАНУ, 2014. – С. 133–148.

Див. також № 33, 436, 439.

5.1. Проблеми повернення архівної україніки

356. *Головня Т. С.* Архівна україніка: сучасний стан та проблеми повернення / Т. С. Головня // Проблеми формування інформаційної культури особистості : матеріали Міжнар. наук.-практ. конф., Маріуполь, 05 листоп. 2014 р. / Маріупол. держ. ун-т, Іст. ф-т, Каф. культурології та інформ. діяльності. – Маріуполь : МДУ, 2014. – С. 38–41.

357. *Кулинич М. Ю.* «Архивы без границ»: архивные фонды личного происхождения, переданные из Российской Федерации в Украину / М. Ю. Кулинич // Перспективы науки и образования. – 2014. – № 2 (8). – С. 185–189.

358. *Кулинич М. Ю.* Коллекции архивной украи́ники: организация передачи и современная их локализация в архивах Украины / Кулинич М. Ю. // Austrian Journal of Humanities and Social Sciences. – 2014. – Issue 3/4. – С. 31–35.

359. *Кулініч М.* Державна політика України щодо повернення архівної україніки та основні напрями її реалізації / М. Кулініч // Шевченківська весна: історія : матеріали XII Міжнар. наук. конф. студентів, аспірантів та молодих учених «Шевченківська весна – 2014 : Історія», [Київ, 25–28 берез. 2014] / Київ. нац. ун-т, Іст. ф-т, Наук. т-во студ. та аспірантів. – Київ : Логос, 2014. – [Ч. 4] : Історія. – С. 507–510.

360. *Кулініч М. Ю.* Діяльність державної архівної служби України та наукових інституцій у сфері реституції і повернення архівної україніки / М. Ю. Кулініч // Наукові праці історичного факультету Запорізького національного університету. – 2014. – Вип. 39. – С. 326–330.

Див. також № 68, 217, 218.

5.2. Огляди зібрань архівної україніки в країнах світу

361. *Катаргіна Т. І.* Зарубіжні бібліотеки як пам'ятки української історико-культурної спадщини / Т. І. Катаргіна // Праці Центру пам'яткознавства : зб. наук. пр. / Центр пам'яткознавства Нац. акад. наук України і Укр. т-ва охорони пам'яток історії та культури. – Київ, 2014. – Вип. 26. – С. 278–289.

362. *Терещенко-Кайдан Л. В.* Рукописна спадщина України та Греції як свідчення паралелізму і особливостей розвитку духовної культури двох країн / Л. В. Терещенко-Кайдан // Українська культура: минуле, сучасне, шляхи розвитку. – 2014. – Вип. 20 (2). – С. 125–128.

Див. також № 146, 158 а.

Австрія

363. Буковина в роки Першої світової війни 1914–1918 рр. : документи / упоряд., передм., коментарі, пер. з нім. та рос. мов В. М. Ботушанського. – Чернівці : Технодрук, 2014. – 356 с. – У збірнику опубліковано 118 документів з Австрійського державного архіву у м. Відні.

364. *Баги З.* План 1596 года о возможности создания флотилии на Днепре / Золтан Баги // Ранньомодерна Україна на перехресті цивілізацій, культур, держав та регіонів : [зб. наук. ст.] / НАН України, Інститут історії України, Укр. нац. комітет з вивчення країн Центральної та Південно-Східної Європи. – Київ, 2014. – С. 57–66. – Огляд та аналіз змісту плану, який зберігається в Österreichisches Staatsarchiv Kriegsarchiv Wien, Prager Hofkriegsratakten № 4.

Див. також № 156.

Білорусь

365. За тебе, Україно... : укр. патріоти в Березі-Картузькому концтаборі (1934–1936) в док. Держ. архіву Брест. обл. / О. Ільїн [та ін.]. – Вид. 2-ге, допов. і перероб. – Тернопіль : Терно-граф, 2014. – 535 с. : фотогр.

366. *Коваль О. В.* Фонды личного происхождения при исследовании взаимосвязей белорусской и украинской диаспор (1918–1939) / О. В. Коваль // Архіви України. – 2014. – № 2. – С. 157–164.

367. *Куракова І. Я.* Документы германских акупацыйных улад як крыніца для даследавання фінансавай палітыкі ў генеральнай акрузе «Валынь–Падолле» 1941–1944 гг. (па матэрыялах Дзяржархіва Брэсцкай вобласці) / Куракова І. Я. // Победа – одна на всех : материалы междунар. науч.-практ. конф., Витебск, 24 апреля 2014 г. / Витеб. гос. ун-т, Ин-т истории Нац. акад. наук Беларуси. – Витебск : ВГУ имени П. М. Машерова, 2014. – С. 173–175.

368. *П'єх Н.* Уривок заповіту Станіслава Жолкевського від 22 травня 1617 року (Національний історичний архів Білорусії (НІАБ) ф. 695, оп. 1, спр. 41) / Наталія П'єх // Жовква крізь століття / М-во культури України, Держ. історико-архітектурний заповідник у м. Жовкві. – Львів : Растр-7, 2014. – Вип. 3. – С. 276–280.

Болгарія

369. *Якімова А. М.* Творча спадщина М. П. Драгоманова в архівах та бібліотеках Болгарії / Якімова А. М. // Сумська старовина. – 2014. – № 45. – С. 5–12.

Великобританія

370. *Головко О. В.* Інформативний аспект діяльності Української наукової бібліотеки ім. Тараса Шевченка у Лондоні / О. В. Головко // Проблеми формування інформаційної культури особистості : матеріали Міжнар. наук.-практ. конф., Маріуполь, 05 листоп. 2014 р. / Маріупол. держ. ун-т, Іст. ф-т, Каф. культурології та інформ. діяльності. – Маріуполь : МДУ, 2014. – С. 190–192.

Греція

371. *Терещенко-Кайдан Л. В.* Рукописна слов'янська (кирилична) спадщина Свято-Пантелеймонова монастиря св. гори Афон у контексті культурних традицій XIII–XVII ст. / Терещенко-Кайдан Лілія Володимирівна // Вісник Національної академії керівних кадрів культури і мистецтв. – 2014. – № 1. – С. 153–158.

Канада

372. *Вінтонів Х. М.* Українські документально-інформаційні ресурси у віртуальному просторі Канади: структура, інформаційне наповнення та методика пошуку : автореф. дис. ... канд. іст. наук : 27.00.02 / Вінтонів Христина Михайлівна ; Держ. архів. служба України, УНДІАСД. – Київ, 2014. – 20 с.

373. *Магурчак А. М.* Питання УНДО у світлі листування Андрія Жука і Романа Перфецького протягом 1925–1926 рр. / А. М. Магурчак // Наукові праці історичного факультету Запорізького національного університету. – 2014. – Вип. 39. – С. 115–119. – За документами фонду А. Жука у Бібліотеці та Архіві Канади.

374. *Матяш І. Б.* Українські архівні зібрання в Канаді: археографічний та історіографічний аспекти / І. Б. Матяш // Українська енциклопедистка : матеріали Другої міжнар. наук. конф., 17 черв. 2011 р., Київ / НАН України, Ін-т енциклоп. дослідж., Наук. Т-во ім. Шевченка в Європі. – Київ, 2014. – С. 69–77.

Молдова

375. Українські повстанці в документах радянських молдавських партизанських з'єднань / упоряд. В. Ковальчук. – Торонто ; Львів : Літопис УПА, 2014. – 136 с. – (Літопис Української Повстанської Армії. Серія «Події і люди» ; кн. 29). – Опубліковано 76 документів 2 молдавських радянських партизанських з'єднань про бойові дії на території Рівненської, Тернопільської, Хмельницької обл. напр. 1943 – на поч. 1944 років, що зберігаються у фондах Архіву суспільно-політичних організацій Республіки Молдова та ЦДАГО України.

Польща

376. Акти Волинського воєводства кінця XV–XVI ст. : (із зібрання Пергамент. док. Архіву голов. актів давніх у Варшаві) / Нац. акад. наук України, Ін-т історії України ; підгот. до друку Андрія Блануци, Дмитра Вашука, Дмитра Вирського (латиномовні док.). – Київ : Ін-т історії України НАН України, 2014. – 153 с.

377. Джерела з історії Національно-визвольної війни українського народу 1648–1658 рр. Т. 3 : 1651–1654 рр. / НАН України, Ін-т укр. археографії та джерелознавства ім. М. С. Грушевського, Інститут історії України; Канад. ін-т укр. студій; упоряд. о. Ю. Мицик; редкол.: В. А. Брехуненко, Д. В. Бурім, О. О. Маврін, Г. К. Швидько. – Київ, 2014. – 424 с.

378. *Берковський В. Г.* Суммаріуш волинських маєтностей князів Сангушко від 1853/1854 року як історичне джерело / В. Г. Берковський // Славутчина та Правобережна Україна : зб. ст. за матеріалами Всеукр. наук.-практ. конф. (18–19 верес. 2014 р., м. Славута) / ЦДАЗУ [та ін.]. – Хмельницький, 2014. – С. 43–46. – З Архіву князів Сангушків в Національному архіві в Кракові.

379. *Білоус Н.* Між політикою і повсякденням: з історії стосунків коронного гетьмана Станіслава Жолкевського з київським воєводою Томашем Замойським (у світлі листування 1619–1620 рр.) / Наталія Білоус // Україна в Центрально-Східній Європі / НАН України, Ін-т історії України, Укр. нац. комітет з вивчення країн Центральної і Південно-Східної Європи. – Київ, 2014. – Вип. 14. – С. 268–301. – У статті на прикладі приватного листування 1619–1620 рр. розглядаються відносини С. Жолкевського з Т. Замойським. У додатку опубліковано 13 листів, що зберігаються в Головному архіві давніх актів у Варшаві.

380. *Ковалець Т. Р.* Повстання 1630 р. в Україні за новознайденими польськими реляціями: публікація джерел / Т. Р. Ковалець // Наукові праці історичного факультету Запорізького національного університету. – 2014. – Вип. 41. – С. 197–203. – У статті проаналізовано документи з фондів Національної бібліотеки у Варшаві.
381. *Павельчик-Дура К.* Интернированные украинцы в Польше в 1920-х годах (по документам Государственного архива в Пётркове Трибунальском) / Камила Павельчик-Дура // Історичний архів. – 2014. – Вип. 13. – С. 148–156.
382. *Синяк І.* Прикордонні «люб'язності». Етюди з історії запорозько-польських стосунків доби Нової Січі (1734–1775) (Декілька документів з Головного архіву давніх актів у Варшаві) / І. Синяк // Актуальні проблеми вітчизняної та всесвітньої історії: наук. зап. Рівнен. держ. гуманіт. ун-ту / Рівнен. держ. гуманіт. ун-т. – Рівне, 2014. – Вип. 25. – С. 20–25.
383. *Bartoszewicz A.* Źródła kartograficzne do dziejów ziem wschodnich Rzeczypospolitej od XVII do początku XIX w. w zbiorach Archiwum Głównego Akt Dawnych w Warszawie / Agnieszka Bartoszewicz, Henryk Bartoszewicz // Archeion. – 2014. – Т. 115. – S. 433–486.
384. *Krochmal J.* Kopie poloników z Archiwów Ukraińskich i Estońskich w Archiwum Głównym Akt Dawnych / Jacek Krochmal // Miscellanea Historico-Archivistica. – 2014. – Т. 21. – S. 367–369.
385. *Mykietów B.* Archiwalia rzymskokatolickiej parafii pw. Najświętszego Serca Jezusowego w Kiwercach na Wołyniu w zbiorach Archiwum Diecezjalnego w Zielonej Górze / Bogusław Mykietów // Adhibenda. – 2014. – R. 1. – S. 229–244.
386. *Smoliński A.* Armia czerwona na sowieckiej Ukrainie oraz w pozostałych zachodnich okręgach wojskowych ZSRS w latach trzydziestych XX wieku w dokumentach oddziału II sztabu Głównego Wojska Polskiego / A. Smoliński // Історичний архів. – 2014. – Вип. 12. – С. 172–186.

Росія

387. *Блануца А. В.* Документальний склад книги записів Литовської метрики №49 у контексті дослідження соціально-економічної історії Великого князівства Литовського середини 1560 – початку 1570-х рр. / А. В. Блануца // Український історичний журнал. – 2014. – № 1. – С. 146–168.
388. *Блануца А.* Джерела про українські шляхетсько-князівські роди ранньомодерної доби в документальних фондах архівних зібрань Санкт-Петербурга / Андрій Блануца // II Міждисциплінарні гуманітарні читання: тези доп. Всеукр. наук.-практ. конф. з міжнар. участю, присвяч. 200-річчю від дня народж. Т. Г. Шевченка, 26 лют. 2014 р., Київ / Ін-т інновац. технологій і змісту освіти [та ін.]. – Київ, 2014. – С. 41–43.

389. *Блануца А. В.* З історії земельних надань українській шляхті напередодні соціально-економічних реформ у Великому князівстві Литовському / А. В. Блануца // Славутчина та Правобережна Україна : зб. ст. за матеріалами Всеукр. наук.-практ. конф. (18–19 верес. 2014 р., м. Славута) / ЦДАЗУ [та ін.]. – Хмельницький, 2014. – С. 16–22. – Оpubліковано документи з фондів Рос. держ. архіву давніх актів.
390. *Ващук Д.* Джерела з історії українських шляхетсько-князівських родів у документальній спадщині початку XVI ст. та їх рецепція у першій половині XVII ст. / Дмитро Ващук // II Міждисциплінарні гуманітарні читання : тези доп. Всеукр. наук.-практ. конф. з міжнар. участю, присвяч. 200-річчю від дня народж. Т. Г. Шевченка, 26 лют. 2014 р., Київ / Ін-т інновац. технологій і змісту освіти [та ін.]. – Київ, 2014. – С. 46–47. – Огляд джерел з Відділу рукописів Рос. нац. б-ки.
391. *Ващук Д.* Документи князів Чорторийських початку XVII ст. (за матеріалами Російської національної бібліотеки) / Дмитро Ващук // Україна в Центрально-Східній Європі / НАН України, Ін-т історії України, Укр. нац. комітет з вивчення країн Центральної і Південно-Східної Європи. – Київ, 2014. – Вип. 14. – С. 302–311. – Оpubліковано три документи з відділу рукописів РНБ (ф. 293 Західно-Руські акти).
392. *Гальцин Д. Д.* Новый Завет и Псалтырь издания Киево-Печерской Лавры (1692 г.) из мемориальной «Библиотеки Феофилакта Лопатинского» в отделе редкой книги БАН : маргиналии Стефана Яворского (1660–1722) / Д. Д. Гальцин // Книга в России : к истории академической библиотеки : сб. науч. тр. / Б-ка РАН. – СПб., 2014. – С. 63–79.
393. *Горяева Т. М.* Документы Т. Г. Шевченко в РГАЛИ / Т. М. Горяева, Г. Р. Злобина // Архіви України. – 2014. – № 3. – С. 29–41.
394. *Грибовський В. В.* Новий документ про уніфікацію старшинських рангів чорноморського козацтва відповідно до російських армійських чинів та її запорізькі прецеденти / В. В. Грибовський // Січеславський альманах. – 2014. – № 7. – С. 42–51. – Проаналізовано та опубліковано документ з фондів Рос. держ. військово-іст. архіву.
395. *Грибовський В. В.* Протоколи допитів утікачів з ногайського полону в російському Азові у 1696 р. (за документами Державного архіву Воронізької області) / В. В. Грибовський // Архіви України. – 2014. – № 1. – С. 121–141.
396. *Есипова В. А.* К вопросу об истории перевода текста Нового Завета Ф. С. Морачевского : по материалам ОРКП НБ НГУ / В. А. Есипова // Вестник Томского государственного университета. – 2014. – № 384 (июль). – С. 87–94.
397. *Зінченко С. В.* Малярська оправа Євангелія-тетр 1631 р. зі збірки Російської національної бібліотеки в Санкт-Петербурзі / С. В. Зінченко // Рукописна та книжкова спадщина України : археогр. дослідж. унік. арх. та бібл. фондів / НАН України, Нац. б-ка України ім. В. І. Вернадського, Ін-т рукопису. – 2014. – Вип. 18. – С. 316–327.

398. *Козюба В.* Дослідження 1909–1910 років Дмитра Мілеєва храму XI століття в митрополичому саду Софії Київської (за матеріалами наукового архіву Інституту історії матеріальної культури у Санкт-Петербурзі) / Віталій Козюба // *Opus mixtum : бюлетень / Музей історії Десятинної церкви.* – 2014. – № 2. – С. 71–86.
399. *Копиця М.* Діяльність Рейнгольда Глієра в Києві: джерелознавчий погляд / Маріанна Копиця // *Науковий вісник Національної музичної академії України імені П. І. Чайковського.* – 2014. – Вип. 112 : Композитори і музикознавці Київської консерваторії у 1913–1922 роках. – С. 9–21. – Огляд документів фонду Р. Глієра в Рос. держ. архіві л-ри та мистецтва.
400. *Котенко Т. И.* Автографы перевода текста Нового Завета Ф. С. Морачевского в фондах Библиотеки Академии Наук : новые данные // *Вестник Томского государственного университета.* – 2014. – № 384 (июль). – С. 102–106.
401. *Кравченко О.* Організація опіки над дітьми-біженцями: документальні джерела з фондів Російського державного військово-історичного архіву / О. Кравченко // *Вісник Київського національного університету імені Тараса Шевченка. Серія: Історія.* – 2014. – Вип. 3. – С. 15–17.
402. Листування М. Грушевського з М. Марром / вступна стаття й публікація В. В. Тельвака // *Український історичний журнал.* – 2014. – № 4. – С. 187–193. – Оpubліковано документи з особового фонду М. Марра (ф. 800), що зберігається у Санкт-Петербурзькому філіалі Архіву РАН.
403. *Мазырин А. В.* Документы Центрального архива ФСБ России о секретной деятельности ГПУ–ОГПУ против Православной церкви на Украине в 1920-е гг. : [обзор документов] / А. В. Мазырин // *Отечественные архивы.* – 2014. – № 4. – С. 59–69.
404. *Мараєв В.* Джерела до історії українсько-донських відносин у 1917–1921 рр. / Владлен Мараєв // *Дні науки історичного факультету, присвячені 180-річчю заснування Київського університету : матеріали VII Міжнар. наук. конф. студентів, аспірантів та молодих учених / Київ. нац. ун-т ім. Тараса Шевченка, Іст. ф-т, Наук. т-во студ. та аспірантів.* – Київ : Логос, 2014. – Т. 1. – С. 507–512. – Огляд фондів російських архівів та ЦДАВО України.
405. *Маслова Н. И.* Борьба за наследие: к вопросу о сохранности культовых ценностей Украины (по материалам центральных российских архивов) / Н. И. Маслова // *Слов'янський вісник : зб. наук. пр. Серія: Історичні та політичні науки.* – Рівне, 2014. – Вип. 17. – С. 108–112.
406. *Міляєва Л.* Т. Г. Шевченко, його друзі і шанувальники в архівах Товариства заохочення художників Санкт-Петербурга / Людмила Міляєва // *Українська академія мистецтва.* – 2014. – Вип. 22. – С. 5–28.
407. Опис земель межиріччя південного Бугу та Дністра в кінці XVIII ст. (за матеріалами Російського державного військово-історичного

архіву) / упоряд.: Бачинська Олена, Краснобай Сергій // Чорноморська минувшина : зап. Від. історії козацтва на Півдні України : зб. наук. пр. / Наук.-дослід. ін-т козацтва Ін-ту історії України НАН України. – Одеса, 2014. – Вип. 9. – С. 82–109.

408. *Петрова І. В.* Військово-топографічні описи як один з напрямів розвитку військової статистики Російської імперії початку ХІХ ст. / Петрова І. В. // Грані історії : зб. наук. пр. / Донец. нац. ун-т [та ін.]. – Горлівка, 2014. – Вип. 7. – С. 168–177. – За документами РДВІА.

409. *Пришляк В.* «Что за прежнихъ гетмановъ резиденці гетманска была в Батурин»: спроба віднови гетьманської столиці за Данила Апостола / Володимир Пришляк // Сіверян. літопис. – 2014. – № 6. – С. 93–103. – Опубліковано три документи з фондів Рос. держ. архіву давніх актів, Ін-ту рукопису НБУВ, Архіву СПб Ін-ту історії РАН.

410. *Ричков П.* Історичні плани Луцька ХVІІІ–ХІХ ст. в архівах Петербурга та Москви / Петро Ричков // Архітектурна спадщина Волині : зб. наук. пр. / М-во освіти і науки України, Нац. ун-т водного господарства та природокористування, Каф. архітектури та середовищного дизайну. – Рівне, 2014. – Вип. 4. – С. 64–75.

411. *Станіславський В.* Поїздка українського купця з Ніжина до Єгипту: незвичайна сторінка з історії торгових зв'язків Війська Запорозького часів Івана Мазепи з Османською імперією / В'ячеслав Станіславський // Ранньомодерна Україна на перехресті цивілізацій, культур, держав та регіонів : [зб. наук. ст.] / НАН України, Ін-т історії України, Укр. нац. комітет з вивчення країн Центральної та Південно-Східної Європи. – Київ, 2014. – С. 129–141. – Огляд та публікація документів з фондів РДАДА (ф. 89).

412. *Фельдман Д. З.* Матеріали РГАДА об основани еврейских земледельческих колоний в Херсонской губернии / Фельдман Д. З. // Історичні мідраші Північного Причорномор'я : матеріали ІІІ Міжнар. наук.-практ. конф. / Миколаїв. нац. ун-т ім. В. О. Сухомлинського [та ін.]. – Миколаїв : Тип. Шамрай, 2014. – Т. 2. – С. 217–226.

413. *Харук А. І.* Архівні фонди Російської Федерації як джерело для вивчення історії авіаційної промисловості України 20–40-х рр. ХХ ст. / А. І. Харук // Архіви України. – 2014. – № 1. – С. 53–59.

414. *Швидько Г. К.* Переписні книги 1666 року як джерело до історії Української козацької держави періоду її формування / Г. К. Швидько // Січеславський альманах. – 2014. – № 7. – С. 5–12. – Переписні книги зберігаються у фондах РДАДА.

Див. також № 143, 160.

США

415. *Скоропадські. Родинний альбом. Кн. 2* / упоряд.: Т. Осташко, Ю. Терещенко. – Київ : Темпора, 2014. – 496 с. – У книзі вперше

публікуються світлини з приватної колекції гетьманівни Олени Отт-Скоропадської, архівів Східноєвропейського дослідного інституту ім. В. Липинського у Філадельфії (США), Української вільної академії наук у США і ЦДІАК України.

416. *Левкун Я. І.* Епістолярна спадщина Івана Борковського, чеського археолога, українця за походженням / Я. І. Левкун // Інтелігенція і влада. Серія: історія : зб. наук. пр. / М-во освіти і науки України, Одес. нац. політехн. ін.-т. – Одеса, 2014. – Вип. 31. – С. 300–319. – Листи зберігаються в родинному архіві сестри І. Борковського Софії Кічоровської в Чикаго (США), їх фотокопії передано до музею І. Борковського у селі Чортовець Городенківського району Івано-Франківської обл.

417. *Магурчак А.* Андрій Жук і справа переселення Союзу визволення України за межі Австро-Угорщини (за матеріалами архіву УВАН) / Андрій Магурчак // Сіверян. літопис. – 2014. – № 4. – С. 234–240.

418. *Мудрицкая В.* Документи о деятельности Джайнта на Черниговщине из Нью-Йоркского Архива / Виктория Мудрицкая // Євреї Лівобережної України. Історія та культура : матеріали ІХ Міжнар. наук. семінару, 24 квіт. 2014 р., м. Чернігів / Чернігів. обл. єврейська община, Благодійний єврейський фонд «Хасде Естер», Чернігів. іст. музей імені В. В. Тарновського. – Чернігів : Десна Поліграф, 2014. – С. 90–96.

419. *Осташко Т.* Родинні світлини Скоропадських як джерело до вивчення суспільної характеристики української аристократії / Тетяна Осташко // Проблеми вивчення історії Української революції 1917–1921 років : зб. наук. ст. / НАН України, Ін-т історії України. – Київ, 2014. – Вип. 10. – С. 119–151. – Про світлини родини Скоропадських у фондах архіву Східно-європейського дослідного інституту імені В. Липинського (США), Архіву ім. Д. Антоновича УВАН у США, ЦДІАК України.

Туреччина

420. *Тимів І. М.* Дослідження османських історичних джерел про Україну в зарубіжних країнах: 60-і роки ХХ – початок ХХІ ст. / Тимів Іван Миколайович // Вісник Національної академії керівних кадрів культури і мистецтв. – 2014. – № 3. – С. 273–280.

Угорщина

421. *Kocsis M.* Hány XVI századi ukrán egyházi kézirat van Magyarországon? / Mihály Kocsis = Кочіш М. Скільки українських церковних рукописів XVI століття зберігається в Угорщині? / Мігай Кочіш // Українсько-угорські міжмовні контакти : минуле і сучасність =

Az ukrán-magyar nyelvi kapcsolatok múltja és jelene : матеріали міжнар. наук. конф. = nemzetközi tudományos konferencia előadásai, Берегово, 2012 рік / НАН України, Ін-т укр. мови, М-во освіти і науки України, Закарпат. угор. ін-т ім. Ференца Ракоці ІІ. – Ужгород : Вид-во В. Падяка, 2014. – С. 31–37. – Про українські церковні рукописи, що зберігаються в Угорщині, зокрема в Національній бібліотеці ім. Ференца Сечені.

ФРН

422. *Кашеварова Н. Г.* Документальний комплекс архіву Штабу у Федеральному архіві в Берліні / Н. Г. Кашеварова // Кашеварова Н. Г. Діяльність Оперативного штабу Розенберга з вивчення нацистами «східного простору» (1940–1945) / НАН України, Ін-т історії України ; відп. ред. Г. В. Боряк. – Київ : Ін-т історії України, 2014. – Ч. 1 : Джерелознавче дослідження. – С. 71–80.

423. *Бурім Д. В.* Особові справи українських вчених в Архіві Університету Гумбольдта в Берліні: Зенон Кузеля, Віктор Леонтович, Іван Мірчук / Д. В. Бурім // Наукові праці історичного факультету Запорізького національного університету. – 2014. – Вип. 41. – С. 182–187.

Хорватія

424. *Houška M.* XIII zagrebački korpus u I svjetskom ratu / Mladen Houška, Romana Mačković. – [Sveti Ivan Zelina] : Muzej Sveti Ivan Zelina, 2014. – 155, [12] s. – Опубліковано фотодокументи з фондів Державного архіву Хорватії, Архіву музею міста Светі Іван Зеліна, Хорватського історичного музею про участь 13 загребського корпусу австро-угорської армії у Першій світовій війні на території Галичини та Буковини.

Чехія

424 а. *Opleštilová H.* Zmizelý svět Podkarpatské Rusi ve fotografiích Rudolfa Hůlky (1887–1961) = The lost world of Subcarpathian Rus' in the photographs of Rudolf Hůlka (1887–1961) / Hana Opleštilová, Lukáš Babka. – Praha : Národní knihovna České republiky – Slovanská knihovna, 2014. – 291 s. : il. – (Publikace Slovanské knihovny ; 74). – Із змісту: Inventární soupis všech dokumentů s tematikou Podkarpatské Rusi = An inventory of all documents concerning Subcarpathian Rus'. – S. 249–281. – Публікація та опис фотодокументів з колекції Рудольфа Гулки (Слов'янська бібліотека в Празі), що стосуються Підкарпатської Русі.

425. *Худіш П. М.* Перший етап оптаційних процесів між Закарпатською Україною та Чехословацькою республікою: червень 1945 – квітень 1946 рр. (за матеріалами чеських архівів) / *Худіш П. М.* // Науковий вісник Ужгородського університету. Серія: Історія : зб. наук. пр. – Ужгород, 2014. – Вип. 2. – С. 61–72.

426. *Чигер О. О.* Соціокультурна місія українських співаків діаспори у Шевченківських святкуваннях першої половини ХХ століття (за матеріалами Празького архіву) / *О. О. Чигер* // Наукові записки Тернопільського національного педагогічного університету імені Володимира Гнатюка. Серія: Мистецтвознавство. – 2014. – № 2. – С. 92–97.

Швеція

427. *Галенко О. І.* Східна Європа XVI–XVIII ст. на карті османського історика Мегмеда Різи / *О. І. Галенко* // Український історичний журнал. – 2014. – № 5. – С. 33–48. – Карта зберігається у Військовому архіві Швеції.

6. Персоналії

428. *Лініна Павлівна Одинока* : бібліотекознавець, педагог (до 50-річчя науково-педагогічної діяльності) : біобібліогр. покажч. / Нац. акад. пед. наук України, Держ. наук.-пед. б-ка України ім. В. О. Сухомлинського ; [упоряд. *Стельмах Н. А.*]. – Київ : Нілан-ЛТД, 2014. – 116 с. – (Серія «Майстри бібліотечної справи України» ; вип. 3).

429. Професія, яка тебе обирає... : ювіл. зб. на пошану *Гордія Пшеничного (1914–1994)* / [О. Базанова та ін. ; упоряд.: *Т. Ємельянова, Т. Макарова, Л. Любарська* ; вступ. слово *Н. Топішко, Т. Ємельянова*] ; Держ. арх. служба України, Центр. держ. кінофотофоноархів України ім. Г. С. Пшеничного. – Київ, 2014. – 209, [1] с. : фот. – Із змісту: *Топішко Н.* Вступне слово / *Ніна Топішко, Тетяна Ємельянова.* – С. 5–7; *Базанова О.* ЦДКФФА України: події і люди / *Олена Базанова.* – С. 11–29; *Ємельянова Т.* Цій людині в житті поталанило (до 95-річчя Г. С. Пшеничного) / *Тетяна Ємельянова.* – С. 30–40; *Божук Г.* Легендарний Пшеничний / *Галина Божук.* – С. 43–46; *Варава Т.* Уроки Пшеничного / *Тетяна Варава.* – С. 47–48; *Калантарова Н.* Встреча с Г. С. Пшеничним / *Наталія Калантарова.* – С. 49–50; *Курин Н.* Неповторимый Гордюша! / *Николай Курин.* – С. 51–52; *Михайлик А.* Наш Гордей / *Алексей Михайлик.* – С. 53–54; *Новохатський К.* «Я вас привітствую», Гордію Семеновичу! / *Костянтин Новохатський.* – С. 55–59; *Пшеничний В.* Згадуючи батька / *Володимир Пшеничний.* – С. 60–68; *Шелест А.* Людина з золотими руками / *Антоніна Шелест.* – С. 69–71;

Документи / упоряд.: Т. Ємельянова, Т. Макарова. – С. 75–122; Г. С. Пшеничний. Вибране. – С. 123–182; Показчик праць Г. С. Пшеничного. – С. 185–189; Показчик опублікованих джерельних матеріалів і праць про життя та діяльність Г. С. Пшеничного. – С. 190–198.

430. *Гоцуляк В.* Внесок Олександра Грушевського у розвиток історичної науки та архівознавства: історіографічний аспект / Віктор Гоцуляк // XXIV березнева наукова сесія Осередку Наукового товариства імені Тараса Шевченка у Черкасах : матеріали доп. на засіданнях секцій і коміс. 11–27 берез. 2013 р. – Черкаси : Осередок НТШ, 2014. – С. 55–62.

431. *Доліновський В. І.* Орест Левицький – археограф і джерелознавець / В. І. Доліновський // Архіви України. – 2014. – № 1. – С. 142–155.

432. Життєві сходинки Ніни Киструської // Архіви України. – 2014. – № 3. – С. 273–274.

433. Загадка любові Ніни Топішко // Архіви України. – 2014. – № 1. – С. 244–247.

434. *Касян Л. Г.* Архівіст – професія, покликання, доля (до 100-річчя Г. С. Пшеничного) / Л. Г. Касян // Архіви України. – 2014. – № 1. – С. 219–228.

435. *Коробецька В.* Життєпис Гордія Пшеничного в світлі архівних джерел / Вероніка Коробецька // П'ятнадцяті джерелознавчі читання, присвячені 70-річчю створення кафедри архівознавства та спеціальних галузей історичної науки : матеріали Всеукр. наук. конф., 4 листоп. 2014 р., секція 2: Архівознавство та документознавство / Київ. нац. ун-т ім. Тараса Шевченка, Каф. архівознавства та спец. галузей іст. науки [та ін.]. – Київ, 2014. – С. 118–120.

436. *Кужільна О.* Наукова діяльність Дмитра Антоновича – директора Музею визвольної боротьби України (1920–1945 рр.) / О. Кужільна // Дні науки історичного факультету, присвячені 180-річчю заснування Київського університету : матеріали VII Міжнар. наук. конф. студентів, аспірантів та молодих учених / Київ. нац. ун-т ім. Тараса Шевченка, Іст. ф-т, Наук. т-во студ. та аспірантів. – Київ : Логос, 2014. – Т. 1. – С. 201–205.

437. *Курченко Т. Є.* Роль М. Радвані у реформуванні архівної справи Закарпаття в період Першої Чеської Республіки / Т. Є. Курченко // Чесько-українська науково-практична конференція «Вплив Першої Чехословацької Республіки на розвиток демократії в Центральній і Східній Європі» : матеріали конф. 2 листоп. 2013 р. – Київ : НАУ, 2014. – С. 69–73.

438. *Маріна З. П.* Г. А. Залюбовський: біля витоків архівної комісії Катеринослава / З. П. Маріна // Придніпров'я : історико-краєзнавчі

дослідження : зб. наук. пр. / Дніпропетр. нац. ун-т ім. О. Гончара, Іст. ф-т [та ін.]. – Дніпропетровськ : Ліра, 2014. – Вип. 12. – С. 91–100.

439. *Матросов Я. М.* Біографія Івана Опанасовича Рудичіва – політика, публіциста, творця Української бібліотеки-музею імені С. Петлюри в Парижі / Ярослав Миколайович Матросов // Українська біографістика : зб. наук. пр. Ін-ту біогр. дослідж. / НАН України, Нац. б-ка України ім. В. І. Вернадського. – Київ, 2014. – Вип. 11. – С. 212–240.

440. *Посохова А.* Вадим Модзалевський як видатний архівознавець / А. Посохова // Шевченківська весна: історія : матеріали XII Міжнар. наук. конф. студентів, аспірантів та молодих учених «Шевченківська весна – 2014 : Історія», [Київ, 25–28 берез. 2014] / Київ. нац. ун-т, Іст. ф-т ; Наук. т-во студ. та аспірантів. – Київ : Логос, 2014. – [Ч. 4] : Історія. – С. 527–531.

441. *Шендрик Л.* Іван Францович Павловський: історик, архівіст, красзнавець, музейник / Людмила Шендрик // Фундатори музейних колекцій та реалії сучасного стану розвитку музейної справи : наук. зб. за матеріалами Всеукр. наук.-практ. конф., присвяч. 145-річчю від дня народж. М. Ф. Біляшівського та 135-річчю від дня народж. Д. М. Щербаківського. – Київ, 2014. – С. 171–179.

442. *Якимович Б.* Людина світлої душі: гроно споминів про Ореста Мацюка / Б. Якимович // Якимович Б. Україна та українці. Події далекі і близькі : вибрані праці / Б. Якимович ; Львів. нац. ун-т ім. І. Франка [та ін.]. – Львів, 2014. – С. 296–303.

Див. також № 23, 33, 41, 349, 350.

7. Конференції, наради, семінари

443. *Колесник Н. А.* Круглий стіл у Миколаєві, присвячений 100-й річниці початку Першої світової війни / Н. А. Колесник // Архіви України. – 2014. – № 4/5. – С. 327–337.

444. *Купрунець Т. Я.* XIV Міжнародна конференція архівів країн Центральної та Східної Європи «Комплектування архівів у цифровому світі ХХІ сторіччя» / Т. Я. Купрунець // Архіви України. – 2014. – № 3. – С. 268–272.

445. *Ус О. М.* 23-й Міжнародний день архівів та 7-а осіння архівна школа Міжнародного інституту архівної справи міст Трієста та Марібору / О. М. Ус // Архіви України. – 2014. – № 1. – С. 96–102.

446. *Шепелюк В. М.* Літературно-мистецьке свято в Плютах з нагоди 200-річчя від дня народження Тараса Шевченка і Міжнародного дня музеїв / В. М. Шепелюк // Архіви України. – 2014. – № 3. – С. 262–267.

8. Бібліографічні посібники

447. «Студії з архівної справи та документознавства» (1996–2012, Вип. 1–20) [Електронний ресурс] : сист. покажч. змісту / Держ. архів. служба України, УНДІАСД, Галуз. центр наук.-техн. інформації з архів. справи та документознавства ; упоряд.: А. А. Майстренко, Р. В. Романовський. – Київ, 2014. – 86 с. – (Бюлетень Галузевого центру науково-технічної інформації з архівної справи та документознавства; № 21, I–II квартал 2014 р.). – Режим доступу: http://undiasd.archives.gov.ua/doc/GSNTI_21.pdf. – Назва з екрана.

9. Рецензії

448. *Гаранін О. Я.* Новий навчальний посібник з архівознавства / О. Я. Гаранін, С. Г. Кулешов // *Архіви України.* – 2014. – № 6. – С. 239–242. – Рец. на кн.: *Архівознаўства : дапаможнік / А. М. Бяляўскі [і інш.] ; пад рэд. М. Ф. Шумейкі.* – Мінск : БДУ, 2013. – 415 с.

449. *Берковський В. Г.* З історії архівної думки в світі: нові підходи та дослідження / В. Г. Берковський // *Архіви України.* – 2014. – № 6. – С. 230–235. – Рец. на кн.: *Toruńskie Konfrontacje Archiwalne.* – Toruń, 2009. – Т. I : *Archiwistyka na uniwersytetach. Archiwistyka w archiwach / pod. Red. Waldemara Chorażyczewskiego i Agnieszki Rosy.* – 407 s.

450. *Дубінський В.* [Рецензія] / Володимир Дубінський // *Проблеми дидактики історії.* – 2014. – Вип. 5. – С. 176–177. – Рец. на кн.: *Хоптяр Ю. А.* Наукова інформація в архівній справі : навчальний посібник / Ю. А. Хоптяр. – Кам'янець-Подільський : ПП «Медобори-2006», 2013. – 46 с.

451. *Журба О. І.* Рецензія на рецензію, або архівознавче кіллерство (з приводу рецензії К. Климової на книжку І. Матяш) / О. І. Журба // *Історіографічні та джерелознавчі проблеми історії України. Професійна етика історика у міждисциплінарному просторі : [міжвуз. зб. наук. праць] / Дніпропетр. нац. ун-т ім. Олеся Гончара, Каф. історіографії, джерелознавства та архівознавства.* – Дніпропетровськ : Ліра, 2014. – [Вип. 26]. – С. 348–359.

452. *Козирева М. Е.* Нове видання про німецьке населення Миколаївщини / М. Е. Козирева // *Архіви України.* – 2014. – № 2. – С. 255–258. – Рец. на кн.: *Немцы Николаевщины, 1918–1931 = Die Deutschen der Region Nikolaev, 1918–1931 : аннотированный реестр дел / Гос. арх. Николаевской обл., Гёттингенский исслед. центр, г. Гёттинген ; [отв. ред. О. В. Айсфельд ; науч. ред. О. В. Айсфельд ; сост. М. А. Мельник].* – Донецк : Донбасс, 2013. – 821 с.

453. *Куделко С. М.* Архіви США у історичному розвитку та на сучасному етапі історії / С. М. Куделко // *Історичний архів.* – 2014. – Вип. 12. – С. 205–208. – Рец. на кн.: *Левченко Л.* Архіви і архівна справа

Сполучених Штатів Америки: історія та організація : монографія / Лариса Левченко. – Миколаїв : Іліон, 2013. – 1203 с. : іл.

454. *Сінкевич Є. Г.* Перше комплексне дослідження історії архівів, теорії і практики архівної справи Сполучених Штатів Америки в Україні / Є. Г. Сінкевич // *Архіви України*. – 2014. – № 1. – С. 236–243. – Рец. на кн.: Левченко Л. *Архіви і архівна справа Сполучених Штатів Америки: історія та організація : монографія / Лариса Левченко*. – Миколаїв : Іліон, 2013. – 1203 с. : іл.